

11.11.2020

Kokousaika 11.11.2020 18:00 - 23:07

Kokouspaikka Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Läsnä

Jäsenet

Kivekäs, Otso	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	osittain etänä
Arhinmäki, Paavo	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
	etänä
Pakarinen, Pia	apulaispormestari
	etänä
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
	etänä
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	etänä
Vesikansa, Sanna	apulaispormestari
	etänä
Alametsä, Alviina	etänä
Apter, Ted	etänä
Arajärvi, Pentti	etänä
Aro, Katju	etänä
Asko-Seljavaara, Sirpa	
Biaudet, Eva	etänä
Borgarsdottir Sandelin, Silja	etänä
Chydenius, Jussi	etänä
Diarra, Fatim	etänä
Ebeling, Mika	
Finne-Elonen, Laura	etänä
Haglund, Mia	etänä
Hakola, Juha	etänä
Halla-aho, Jussi	
Hamid, Jasmin	etänä
Harjanne, Atte	etänä
Harkimo, Joel	etänä
Heinäluoma, Eveliina	
Holopainen, Mari	etänä
Honkasalo, Veronika	etänä
Hussein, Abdirahim Husu	etänä

11.11.2020

Jalovaara, Ville	etänä
Juva, Kati	etänä
Järvinen, Jukka	etänä
Kaleva, Atte	
Karhuvaara, Arja	etänä
Kari, Emma	etänä
Kivelä, Mai	etänä
Koivulaakso, Dan	etänä
Kolbe, Laura	etänä
Kopra, Pia	etänä
Korkkula, Vesa	etänä
Koskinen, Kauko	
Laaksonen, Heimo	etänä
Meri, Otto	osittain etänä
Mutttilainen, Sami	
Muurinen, Seija	etänä
Månsson, Björn	etänä
Niskanen, Dani	etänä
Oskala, Hannu	etänä
Pajunen, Jenni	
Parpala, Matti	osittain etänä
Peltokorpi, Terhi	etänä
Pennanen, Petrus	
Rantala, Marcus	etänä
Rantanen, Mari	etänä
Rantanen, Tuomas	
Rautava, Risto	etänä
Rydman, Wille	etänä
Said Ahmed, Suldaan	etänä
Saxberg, Mirita	etänä
Sazonov, Daniel	
Silvo, Satu	etänä
Soininvaara, Osmo	etänä
Stranius, Leo	etänä
Sydänmaa, Johanna	etänä
Taipale, Ilkka	
Terho, Sampo	etänä
Torsti, Pilvi	etänä
Turkkila, Matias	poistui 22:11, poissa: 314 - 323 §
Urho, Ulla-Marja	
Wallgren, Thomas	
Vanhanen, Reetta	etänä
Vepsä, Sinikka	etänä
Vuorjoki, Anna	etänä
Väyrynen, Paavo	etänä

11.11.2020

Yanar, Ozan Abdulla, Zahra Anttila, Maija	etänä varajäsen varajäsen etänä
Hillman, Perttu	varajäsen etänä
Hyttinen, Nuutti Klemetti, Tapio	varajäsen varajäsen etänä
Nieminen, Jarmo Nuorteva, Johanna	varajäsen varajäsen etänä
Pajula, Matias	varajäsen etänä
Rissanen, Laura	varajäsen etänä
Strandén, Juhani	varajäsen
Taipale, Kaarin	saapui 22:11, poissa: 310 - 313 § varajäsen etänä
Varjokari, Laura	varajäsen
Muut	
Sarvilinna, Sami Summanen, Juha Peltonen, Antti Hyttinen, Hannu Menna, Lauri Djupsjö, Stefan Schroderus, Jenny Snellman, Johanna Turtola, Ilona	kansliapäällikkö hallintojohtaja hallintopäällikkö johtava kaupunginsihteeri johtava asiantuntija ylikielenkääntäjä kielenkääntäjä viestintäasiantuntija viestintäasiantuntija
Puheenjohtaja	
Otso Kivekäs	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja 310 - 312 §, osa 313 §, 314 - 323 §
Harry Bogomoloff	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja osa 313 §
Pöytäkirjanpitäjä	
Lauri Menna	johtava asiantuntija 310 - 312 §, osa 313 §, 314 - 323 §
Antti Peltonen	hallintopäällikkö

11.11.2020

Hannu Hyttinen

osa 313 §
johtava kaupunginsihteeri
osa 313 §

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.11.2020

Tid 11.11.2020 18:00 - 23:07

Plats Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

Närvarande

Ledamöter

Kivekäs, Otso	stadsfullmäktiges ordförande
Bogomoloff, Harry	stadsfullmäktiges I vice ordförande delvis på distans
Arhinmäki, Paavo	stadsfullmäktiges II vice ordförande på distans
Pakarinen, Pia	biträdande borgmästare på distans
Razmyar, Nasima	biträdande borgmästare på distans
Sinnemäki, Anni	biträdande borgmästare på distans
Vesikansa, Sanna	biträdande borgmästare på distans
Alametsä, Alviina	på distans
Apter, Ted	på distans
Arajärvi, Pentti	på distans
Aro, Katju	på distans
Asko-Seljavaara, Sirpa	
Biaudet, Eva	på distans
Borgarsdottir Sandelin, Silja	på distans
Chydenius, Jussi	på distans
Diarra, Fatim	på distans
Ebeling, Mika	
Finne-Elonen, Laura	på distans
Haglund, Mia	på distans
Hakola, Juha	på distans
Halla-aho, Jussi	
Hamid, Jasmin	på distans
Harjanne, Atte	på distans
Harkimo, Joel	på distans
Heinäluoma, Eveliina	
Holopainen, Mari	på distans
Honkasalo, Veronika	på distans
Hussein, Abdirahim Husu	på distans
Jalovaara, Ville	på distans
Juva, Kati	på distans

11.11.2020

Järvinen, Jukka	på distans
Kaleva, Atte	
Karhuvaara, Arja	på distans
Kari, Emma	på distans
Kivelä, Mai	på distans
Koivulaakso, Dan	på distans
Kolbe, Laura	på distans
Kopra, Pia	på distans
Korkkula, Vesa	på distans
Koskinen, Kauko	
Laaksonen, Heimo	på distans
Meri, Otto	delvis på distans
Muttalainen, Sami	
Muurinen, Seija	på distans
Månsson, Björn	på distans
Niskanen, Dani	på distans
Oskala, Hannu	på distans
Pajunen, Jenni	
Parpala, Matti	delvis på distans
Peltokorpi, Terhi	på distans
Pennanen, Petrus	
Rantala, Marcus	på distans
Rantanen, Mari	på distans
Rantanen, Tuomas	
Rautava, Risto	på distans
Rydman, Wille	på distans
Said Ahmed, Suldaan	på distans
Saxberg, Mirita	på distans
Sazonov, Daniel	
Silvo, Satu	på distans
Soininvaara, Osmo	på distans
Stranius, Leo	på distans
Sydänmaa, Johanna	på distans
Taipale, Ilkka	
Terho, Sampo	på distans
Torsti, Pilvi	på distans
Turkkila, Matias	på distans
	avlägsnade sig 22:11, frånvarande: 314 - 323 §
Urho, Ulla-Marja	
Wallgren, Thomas	
Vanhanen, Reetta	på distans
Vepsä, Sinikka	på distans
Vuorjoki, Anna	på distans
Väyrynen, Paavo	på distans

11.11.2020

Yanar, Ozan	på distans
Abdulla, Zahra	ersättare
Anttila, Maija	ersättare
Hillman, Perttu	på distans
	ersättare
Hyttinen, Nuutti	på distans
Klemetti, Tapio	ersättare
	ersättare
Nieminen, Jarmo	på distans
Nuorteva, Johanna	ersättare
	ersättare
Pajula, Matias	på distans
	ersättare
Rissanen, Laura	på distans
	ersättare
Strandén, Juhani	på distans
	ersättare
	anlände 22:11, frånvarande: 310 -
	313 §
Taipale, Kaarin	ersättare
	på distans
Varjokari, Laura	ersättare
Övriga	
Sarvilinna, Sami	kanslichef
Summanen Juha	förvaltningsdirektör
Peltonen, Antti	förvaltningschef
Hyttinen, Hannu	ledande stadssekreterare
Menna, Lauri	ledande sakkunnig
Djupsjö, Stefan	övertranslator
Schroderus, Jenny	translator
Snellman, Johanna	kommunikationsspecialist
Turtola, Ilona	kommunikationsspecialist
Ordförande	
Otso Kivekäs	stadsfullmäktiges ordförande
	310 - 312 §, delvis 313 §, 314 - 323
	§
Harry Bogomoloff	stadsfullmäktiges I vice ordförande
	delvis 313 §
Protokollförare	
Lauri Menna	ledande sakkunnig
	310 - 312 §, delvis 313 §, 314 - 323

11.11.2020

Antti Peltonen

Hannu Hyttinen

§
förvaltningschef
delvis 313 §
ledande stadssekreterare
delvis 313 §

11.11.2020

§	Asia	
310	Asia/1	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus Namnupprop, laglighet och beslutsförhet
311	Asia/2	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Val av protokolljusterare
312	Asia/3	Käräjäoikeuden lautamiehen valinta Val av nämndeman vid tingsrätten
313	Asia/4	Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2020 Genomförandeprogram för boende och härmed sammanhängande markanvändning 2020
314	Asia/5	Vuoden 2021 tuloveroprosentin määrittäminen Inkomstskattesats för år 2021
315	Asia/6	Vuoden 2021 kiinteistöveroprosenttien määrittäminen Fastighetsskatteprocentsatser för år 2021
316	Asia/7	Oulunkylän Lämpökuja 6:n asemakaavan muuttaminen (nro 12584) Detaljplaneändring för Värmegränden 6 i Äggelby (nr 12584)
317	Asia/8	Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Laiholan talon kunnostamisesta asuinkäyttöön Den av ledamoten Sinikka Vepsä väckta motionen om iståndsättning av huset Laihola för bostadsbruk
318	Asia/9	Valtuutettu Kaisa Hernbergin aloite katupuiden istuttamisesta Päijän- teentielle Den av ledamoten Kaisa Hernberg väckta motionen om gatuträd till Päijännevägen
319	Asia/10	Valtuutettu Fatim Diarran aloite eväiden syömiseen tarkoitettujen pöy- tien lisäämisestä puistoihin ja ulkoilualueille Den av ledamoten Fatim Diarra väckta motionen om fler matsäcksbord till parker och rekreationsområden
320	Asia/11	Valtuutettu Fatim Diarran aloite penkkien lisäämisestä puistoihin ja ulkoilureittien varrelle Den av ledamoten Fatim Diarra väckta motionen om fler bänkar till Helsingfors parker och rekreationsområden
321	Asia/12	Valtuutettu Ted Apterin aloite varhaiskasvatuksen laadun arvioinnista Den av ledamoten Ted Apter väckta motionen om omvärdering av småbarnspedagogikens kvalitet

11.11.2020

-
322	Asia/13	Valtuutettu Ted Apterin aloite nuorten talousosaamisen lisäämisestä kaikilla kouluasteilla
Den av ledamoten Ted Apter väckta motionen om ökning av de ungas ekonomikunskaper på alla utbildningsnivåer
323	Asia/14	Kokouksessa jätetyt aloitteet
Motioner inlämnade vid sammanträdet

§ 310

Nimenuoto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Nimenuoto ja estyneet

Puheenjohtaja totesi, että esteilmoituksen jättäneiden tilalle on kutsuttu seuraavat varavaltuutetut:

- Jan Vapaavuori, tilalle Tapio Klemetti
- Jaana Pelkonen, tilalle Laura Rissanen
- Terhi Koulumies, tilalle Laura Varjokari
- Juhana Vartiainen, tilalle Matias Pajula
- Mia Nygård-Peltola, tilalle Perttu Hillman
- Maria Ohisalo, tilalle Jarmo Nieminen
- Kaisa Hernberg, tilalle Johanna Nuorteva
- Tuula Haatainen, tilalle Maija Anttila
- Johanna Laisaari, tilalle Kaarin Taipale
- Petra Malin, tilalle Zahra Abdulla
- Mika Raatikainen, tilalle Nuutti Hyttinen

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuuston kokous on kutsuttu koolle kuntalaissa ja hallintosäännössä edellytetyssä järjestyksessä. Toimitetun nimenuudon mukaan vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Edellä olevan perusteella puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut, toimittaa nimenuudon sekä toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 311

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginvaltuusto valitsi pöytäkirjan tarkastajiksi valtuutetut Laura Finne-Elosen ja Dan Koivulaakson sekä varalle valtuutetut Ville Jalovaaran ja Seija Muurisen.

Käsittely

Puheenjohtajan ehdotuksesta pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin yksimielisesti valtuutetut Laura Finne-Elonen ja Dan Koivulaakso sekä varalle valtuutetut Ville Jalovaara ja Seija Muurinen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi valtuutettua ja varatarkastajiksi kaksi valtuutettua.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

11.11.2020

Asia/3

§ 312

Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2020-007284 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginvaltuusto

- myönsi Johanna Karvoselle eron käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta ja
- valitsi Stina Wahlstenin käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (Tietosuojalaki § 29)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 21.6.2017 § 294 Johanna Karvosen (RKP) käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi. Johanna Karvonen pyytää 29.5.2020 eroa käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) mukaan valtuusto valitsee käräjäoikeuden lautamiehet valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Käräjäoikeuden lautamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Käräjäoikeuden lautamieheksi valittavan tulee täyttää käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (Tietosuojalaki § 29)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 701

HEL 2020-007284 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

11.11.2020

- myöntää Johanna Karvoselle eron käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta ja
- valitsee Stina Wahlstenin käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

§ 313

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2020

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupungin asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) 2020 seuraavat asunto- ja maapoliittiset tavoitteet:

Päämäärä I Asuntotuotannon määrä

Tavoite 1. Asuntotuotannon määrä

Helsingissä rakennetaan uudistuotantona ja käyttötarkoituksen muutoksilla vuosittain vähintään 7 000 asuntoa ja vuodesta 2023 alkaen vähintään 8 000 asuntoa. Asuntotuotanto toteutetaan kestävästi, luontoa ja viheralueita säilyttäen.

Kaupungin oman asuntotuotannon tavoite on 1 500 asuntoa vuodessa ja vuodesta 2023 25 % toteutuvasta asuntotuotannosta.

Asuntotuotannon korkean tason saavuttamiseksi tulee kaupungin kokonaisprosessia sujuvoittaa. Rakentamiskelpoisten tonttien määrän tulee vastata 1,5 vuoden asuntotuotannon määrää.

Virkavalmisteluna arvioidaan asuntotuotannon kasvattamisen vaatimat lisäresurssit budjettiraamia 2022 varten ja siitä eteenpäin.

Tavoite 2. Maankäytön suunnittelu

Yleiskaavan toteuttamisohjelmaa tarkistetaan valtuustokausittain ja siitä luodaan vakiintunut työkalu maankäytön ohjelmointiin.

Asemakaavavarannon on mahdollistettava vähintään viiden vuoden asuntotuotanto määritellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan. Vuosittain laaditaan asemakaavoja asuntotuotantoon vähintään 700 000 kerrosalaneliömetriä (k-m²). Asemakaavojen tulee mahdollistaa tavoitteiden mukainen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma sekä tukea kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksiä. Asemakaavojen toteuttamiskelpoisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Asuntotuotannon sujuvoittamiseksi asemakaavavaatimusten yksityiskohtaisuutta tulee välttää, jotta poikkeamispäätöksiä voidaan vähentää.

Virkistys-, luonto- ja kulttuuriympäristön arvot yhteensovitetään kestävästi kasvavan kaupungin tarpeita palvelevan asuntotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Maankäytön suunnittelussa tulee varmistaa pientaloasumisen mahdollisuudet Helsingissä.

Jatketaan strategiassa linjatun mukaisesti markkinaehtoisien pysäköintipolitiikan systemaattista laajentamista tähän soveltuvilla alueilla.

Laajoja viheralueita ja lähiluontoa tarvitaan korostetusti kaupungin kasvaessa. Laajennetaan edelleen viherkertoimen käyttöä työkaluna joko asemakaavoituksessa tai tontinluovutuksessa.

Palveluiden saatavuus turvataan asukkaiden määrän kasvaessa, niin uusilla alueilla kun täydennysrakentamisalueilla.

Tavoite 3. Maapolitiikka

Kaupunki luovuttaa vuosittain asuntotuotantoon tontteja vähintään 4 900 asunnon rakentamisen verran vuosina 2021-2022 ja vuodesta 2023 alkaen 5 600 asunnon rakentamiseksi.

Tontinluovutusta käytetään aktiivisena työkaluna asuntotuotannon laadutason ja hallinta- ja rahoitusmuotojen toteutuksen ohjauksessa. Asuntorakentamisen hiilineutraalisuutta edistetään tontinluovutuksessa Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman mukaisesti. Tontinvarauskanta pysyy tasolla, joka mahdollistaa vähintään neljän vuoden asuntorakentamisen kaupungin omalla maalla ohjelmassa määritellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan. Tontinluovutusta, maanhankintaa ja maankäyttösopimuskäytäntöjä ohjataan lisäksi erillisten maapoliittisten linjausten ja soveltamishojjeiden kautta.

Kaupunki hankkii aktiivisesti yhdyskuntarakenteeseen soveltuvaa maata omistukseensa vapaaehtoisin kaupun kohtuulliseen käypään hintatasoon. Tarvittaessa kaupunki voi turvautua myös muihin lainsäädännön suomiin maanhankintakeinoihin kuten etuosto-oikeuteen ja lunastukseen.

Asemakaavojen muutosalueilla tehdään tarvittaessa maankäyttösopimuksia. Asemakaavoittamattomilla alueilla maankäyttösopimuksia tehdään vain poikkeustapauksissa, esimerkiksi tilanteissa, joissa merkittävä osa sopimuskorvauksesta suoritetaan kaupungille tärkeänä raaka-aineena.

Edistetään pienempien kokonaisuuksien tarjoamista rakentamishankkeissa ja tontinluovutuksessa, jotta useampien pienempien ja keski-

suurten toimijoiden olisi mahdollista osallistua tarjouskilpailuihin ja toimia pääurakoitsijana Helsingissä.

Ohjelmakauden puolivälissä arvioidaan tehtyjen selvitysten perusteella tonttirahastojen toiminta ja tarkoituksenmukaisuus Helsingin asuntomarkkinoilla.

Päämäärä II Asuntotuotannon laatu

Tavoite 4. Hallinta- ja rahoitusmuodot

Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on vuosina 2021-2022 seuraava:

25 prosenttia pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja (1 750 asuntoa, joista 300 opiskelija- ja nuorisoasuntoja)

30 prosenttia välimuodon asuntoja (2 100 asuntoa, joista pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-asumisoikeusasuntoja 700 asuntoja ja lyhytaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, Hitas- ja hintakontroloituja omistusasuntoja ja muita asuntoja 1 400 asuntoa)

45 prosenttia sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja (3 150 asuntoa).

Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on vuodesta 2023 alkaen seuraava:

30 prosenttia pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja (joista 500 opiskelija- ja nuorisoasuntoja)

20 prosenttia välimuodon asuntoja

50 prosenttia sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja (4 000 asuntoa, joista kaupunki toteuttaa keskimäärin 250 omistusasuntoa omana rakennuttamisena niillä alueilla, joille omistusasuntotuotantoa ei muuten synny. Tämä mahdollistaa nykymuotoisesta puoli-hitaksesta luopumisen.)

Kaupunki huolehtii määrätietoisesti asetetun ARA-tavoitteen saavuttamisesta. Kaupunki selvittää eri tapoja varmistaa ohjelmakaudelle asetetun hallintamuotojakauman mukaisen tuotannon toteutuminen. Asiaa raportoidaan säännöllisesti kaupunkiympäristölautakunnalle.

Kehitetään kohtuuhintaisen asumisen toteutumisen analysointiin mittaristo, joka mittaa tulojen ja asumismenojen suhdetta. Verrataan asumismenojen ja tulojen keskinäistä suhdetta eri kokoisissa kotitalouksissa sekä eri asumismuodoissa.

Hallinta- ja rahoitusmuototavoitetta noudatetaan kaupungin, valtion ja yksityisten tahojen omistamalla ja luovuttamalla maalla. Hallinta- ja ra-

hoitusmuotojakauman toteutumista ohjataan tontinluovutuksella ja maankäyttösopimuksilla. Alueellisesta hallinta- ja rahoitusmuotojakaumasta päätetään tontinluovutus- ja maankäyttösopimusvaiheessa siten, että huomioidaan alueellinen tasapaino. Yksipuolisia asuinalueita välteetään. Vuokrakerrostaloissa sijaitsevien asuntojen osuus alueen asuntokannasta tulee olla pääsääntöisesti korkeintaan 50 prosenttia.

Kaupungin omassa asuntotuotannossa on tavoitteena rakennuttaa vuosina 2021 ja 2022 750 pitkäaikaisesti säänneltyä ARA- vuokra-asuntoa (50 prosenttia tuotannosta) ja 750 Hitas- tai hintakontrolloitua omistusasuntoa sekä asumisoikeusasuntoa vuodessa ja vuodesta 2023 alkaen 1 000 pitkäaikaisesti säänneltyä ARA-vuokra-asuntoa (50 prosenttia tuotannosta), 250 omistusasuntoa alueille, joille omistusasuntoja muuten ei synny sekä 750 välimuodon asuntoa.

Käynnistetään valmistelu mallista, joka turvaa kohtuuhintaisen omistusasumisen eri helsinkiläisillä asuinalueilla nykyiseen järjestelmään liittyvät ongelmat välttämällä. Valmistelun tavoitteena on nykymuotoisesta Hitas-järjestelmästä luopuminen ja sen korvaaminen ohjelma-kauden puolivälissä. Välimuodon tuotannon rakenne tarkentuu uudistuksen myötä.

Tavoite 5. Huoneistotyyppijakauman ohjaaminen

Perheasunnoiksi soveltuvien eli vähintään kahden makuuhuoneen asuntojen riittävä osuus omistusasuntotuotannosta turvataan. Varmistetaan omistustuotannon perheasuntojen määrä ja tuotannon laatu.

Kerrostaloituotannossa Hitas-omistusasuntotuotantona toteutettavien tonttien asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 60-70 prosenttia toteutetaan perheasuntoina. Kerrostaloituotannossa sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon luovutettavilla tonteilla tontin asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 40-50 prosenttia toteutetaan perheasuntoina. Perustelluista syistä tavoitteesta voidaan poiketa alueilla, joilla perheasuntojen määrä on jo riittävä. Vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannon osalta varmistetaan riittävä huoneistotyyppien monipuolisuus. Tarvittaessa voidaan käyttää lisäksi keskipinta-alatavoitetta.

Huoneistotyyppijakauman ohjaus perustuu ensisijaisesti tontinluovutusehtoihin ja arvioidaan suhteessa alueen nykyiseen asuntojakaumaan. Valtion ja yksityisten tahojen omistamalla maalla voidaan käyttää asemakaavamääräyksiin perustuvaa ohjausta.

Tavoite 6. Asuntorakentamisen kehittäminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Jatketaan monipuolisen kerrostalorakentamisen ja -asumisen kehittämistä. Edistetään kestäväää rakentamista muun muassa Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman mukaisesti.

Kun rakentamisen hiilijalanjäljen laskenta tulee lakisääteiseksi vuonna 2025, ovat Helsingin kattoarvot kansallista lakia kunnianhimoisemmat. Kokonaisuudessaan rakentamisen ja rakennusten hiilijalanjälkeen liittyvät tavoitteet päivittyvät Hiilineutraali Helsinki 2035-ohjelman päivityksessä siten, että varmistetaan hiilineutraalisuustavoitteen saavuttaminen.

Puurakentamisen osuutta kaikesta rakentamisesta kasvatetaan vuosittain.

Edistetään kaupunkimaisten pientalojen rakentamista ja rakennuttamista. Edistetään asukaslähtöistä rakentamista ja rakennuttamista, muun muassa ryhmärakennuttamista sekä uusien toimijoiden tuloa asuntorakentamismarkkinoille.

Tavoite 7. Asukasrakenne ja erityisryhmät

Lapsiperheille sopivia asuntoja rakennetaan riittävästi uusille alueille sekä täydennysrakentamiskohteisiin. Huoneistotyyppiohjauksella varmistetaan perheasuntojen rakentaminen. Varmistetaan erilaisissa elämäntilanteissa olevien asuntokuntien mahdollisuudet alueellisten asumispolkujen toteuttamiseen.

Edistetään ikäihmisille kohdennettujen asumisvaihtoehtojen toteuttamista kaikkiin hallinta- ja rahoitusmuotoihin. Turvataan erityisryhmien eli päihde- ja mielenterveyskuntoutujien, kehitysvammaisten ja vammaisten, lastensuojeluasiakkaiden, asumisessaan tukea tarvitsevien nuorten, hoivapalveluja tarvitsevien vanhusten, kuntapaikan saaneiden pakolaisten sekä pitkäaikaisasunnottomien asuminen tavalla, jossa asumiseen liittyvä hoiva tai asumisen tuki vastaa palvelun tarpeeseen. Varmistetaan erityisryhmien asumisen polut kevyempään tai tehostempaan tukiasumiseen palvelutarpeen muuttuessa. Turvataan asumisneuvonnan saatavuus asumismuodosta riippumatta.

Päämäärä III Elinvoimaiset alueet ja segregaation ehkäiseminen

Tavoite 8. Kaupunki uudistus

Asuinalueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi kehitetään poikkitoimialainen kaupunki uudistuksen malli. Ohjelmakaudella kaupunki uudistusalueet ovat Malminkartano-Kannelmäki, Malmi ja Mellunkylä.

Varmistetaan edellytykset rakentaa kolmannes lisää asuntoja kaupunki uudistusalueille vuoteen 2035 mennessä niin, että alueiden asunto-

kannan hallinta- ja rahoitusmuotojakauma kehittyi kohti kaupungin hallinta- ja rahoitusmuototavoitetta.

Kaupunkiuudistusalueilla käytettäviä toimia hyödynnetään myös muissa segregatiohaasteita kohtaavissa kaupunginosissa, kuten Vuosaaren alueella.

Tavoite 9. Projektialueet

Keskeisimmät aluerakentamiskohteet seuraavina vuosina ovat Kalasatama, Länsisatama, Kruunuvuorenranta, Pasila, Kuninkaantammi sekä Malmin lentokentän alue. Tulevan asuntotuotannon näkökulmasta suunnittelun etenemistä edistetään uusien aluerakentamisprojektien varmistamiseksi. Näiden alueiden osuus asuntotuotannosta on noin 50 prosenttia.

Tavoite 10. Täydennysrakentaminen

Vuosittaisesta asuntorakentamisesta noin 50 prosenttia toteutuu täydennysrakentamisena esikaupunkivyöhykkeellä (mukaan lukien kaupunkiuudistusalueet). Tuotantotavoitteen turvaamiseksi täydennysrakentamisen koordinaatiota vahvistetaan, kehitetään prosesseja ja kannustimia sekä poistetaan täydennysrakentamisen esteitä muun muassa yhteistyössä valtion kanssa. Keskitetään täydennysrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien päähän ja huolehditaan alueiden saavutettavuudesta.

Edistetään kestävästä kaupunkikehityksestä tiedostaen alueiden erilaisuus ja eriytymiskehitys. Alueilla, joiden asuntokanta on yksipuolista ja uudistutuota vähäistä, uusi asuntokanta monipuolistava täydennysrakentaminen on tärkein tavoite. Peruskorjaussuunnitelmia tehtäessä sijaan tulee tutkia, onko tarkoituksenmukaisempaa valita uudistava lisärakentaminen ja tontin käytön tehostaminen.

Kehitetään pysäköintipaikkojen tarpeen arviointia täydennysrakentamisen yhteydessä sekä edistetään sähköautojen ja yhteiskäyttöautojen yleistymisen tuomia vaatimuksia pysäköinnin suunnittelulle.

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunkiympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista tai muuta täydennysrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä esim. maankäyttömaksua alentamalla. Asia valmistellaan maapoliittisten linjausten osana.

Segregatiokehitystä torjutaan edistämällä tasapainoista hallintamuotojakaumaa niillä kaupungin alueilla, joilla hallintamuotojakauma ei tällä hetkellä ole tasapainoinen.

Päämäärä IV Asuntokanta ja asunto-omaisuus

Tavoite 11. Asuntokannan kehittäminen

Edistetään vanhan rakennuskannan uusiokäyttöä sekä ullakko- ja lisäkerrosrakentamista. Hissien rakentamisen edistämiseksi keskitytään nykyistä vahvemmin hissiasiamiestoimintaan ja valtionavustusten hakemisen tukemiseen.

Tavoite 12. Kaupungin oma asuntokanta

Kaupungin omistaman asuntokannan ylläpidosta, arvon ja kunnon säilymisestä sekä vuokran ja käyttövastikkeen kohtuullisena pitämisestä huolehditaan. Vuokra-asuntojen asukasvalinnassa pyrkimyksenä on monipuolinen ja alueellisesti tasapainoinen asukasrakenne. Erityisesti painotetaan asunnottomuuden torjuntaa kohdentamalla tarkoitukseen riittävästi kaupungin asuntokantaa.

Asuntokannan peruskorjaustoiminnassa sitoudutaan Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman tavoitetasoihin. Kaupungin asunto-omaisuuden hallinnan kehittämistä jatketaan.

Käsittely

Valtuutettu Jussi Halla-aho ehdotti valtuutettu Mika Ebelingin kannattamana, että kaupunginvaltuusto päättää palauttaa AM-ohjelman kaupunginhallitukselle uudelleenvalmisteltavaksi siitä lähtökohdasta, että kaupungin väestönkasvu pidetään määrällisesti hallittuna ja laadullisesti edullisena, ja että tällä tavoin edistetään kaupungin houkuttelevuutta asuinpaikkana ja muuttokohteena lapsiperheille, työssäkäyville, yrittäjille ja eläkeläisille.

1 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Kaupunginvaltuusto päättää palauttaa AM-ohjelman valmisteltavaksi siitä lähtökohdasta, että kaupungin väestönkasvu pidetään määrällisesti hallittuna ja laadullisesti edullisena, ja että tällä tavoin edistetään kaupungin houkuttelevuutta asuinpaikkana ja muuttokohteena lapsiperheille, työssäkäyville, yrittäjille ja eläkeläisille.

Jaa-äännet: 75

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid,

Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Sami Mutttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 7

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Mari Rantanen, Matias Turkkila, Paavo Väyrynen

Tyhjä: 1

Sampo Terho

Poissa: 2

Atte Kaleva, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Valtuutettu Mika Ebeling ehdotti valtuutettu Nuutti Hyttisen kannattamana, että kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupunginhallituksen esityksen siten muutettuna, että Tavoite 9. Projektialueet muutetaan seuraavaan muotoon:

Keskeisimmät aluerakentamiskohteet seuraavina vuosina ovat Kalasatama, Länsisatama, Kruunuvuorenranta, Pasila, Kuninkaantammi sekä mahdollisesti Malmin lentokentän alue. Mikäli Malmin lentokentän aluetta koskeva kansalaisaloite neuvoa-antavasta kansanäänestyksestä tuodaan valtuuston käsittelyyn, valtuusto hyväksyy kansalaisaloitteen ja kansanäänestyksen tuloksen perusteella ratkaisee kysymyksen Malmin alueen rakentamisesta tai säilyttämisestä lentokenttänä.

Valtuutettu Laura Kolbe ehdotti valtuutettu Terhi Peltokorven kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään asuntopoliittisen ohjelman valtuusto edellyttää, että selvitetään keinoja, joilla entistä tasapuolisemmin kohdennetaan asunto- ja toimitilatutuotannossa pysäköinnistä aiheutuvia kustannuksia sekä suunnataan ne nykyistä paremmin paikkojen

käyttäjille

2 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupunginhallituksen esityksen siten muutettuna, että Tavoite 9. Projektialueet muutetaan seuraavaan muotoon: Keskeisimmät aluerakentamiskohteet seuraavina vuosina ovat Kalasatama, Länsisatama, Kruunuvuorenranta, Pasila, Kunnikaantammi sekä mahdollisesti Malmin lentokentän alue. Mikäli Malmin lentokentän aluetta koskeva kansalaisaloite neuvoo-antavasta kansanäänestyksestä tuodaan valtuuston käsittelyyn, valtuusto hyväksyy kansalaisaloitteen ja kansanäänestyksen tuloksen perusteella ratkaisee kysymyksen Malmin alueen rakentamisesta tai säilyttämisestä lentokenttänä.

Jaa-äännet: 65

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arjari, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 14

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Perttu Hillman, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Sami Mutttilainen, Petrus Pennanen, Mari Rantanen, Sampo Terho, Matias Turkkila, Sinikka Vepsä, Paavo Väyrynen

Tyhjä: 3

Laura Kolbe, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi

Poissa: 3

Atte Kaleva, Dani Niskanen, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

3 äänestys

Valtuutettu Laura Kolben ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään asuntopoliittisen ohjelman valtuusto edellyttää, että selvitetään keinoja, joilla entistä tasapuolisemmin kohdennetaan asunto- ja toimitilatuotannossa pysäköinnistä aiheutuvia kustannuksia sekä suunnataan ne nykyistä paremmin paikkojen käyttäjille

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 9

Maija Anttila, Katju Aro, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen

Ei-äännet: 1

Otto Meri

Tyhjä: 73

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Poissa: 2

Atte Kaleva, Kauko Koskinen

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Laura Kolben ehdottamaa toivomuspontta.

Valtuutettu Jussi Halla-aho esitti eriävän mielipiteensä, johon yhtyivät valtuutetut Matias Turkkila, Nuutti Hyttinen, Mari Rantanen ja Pia Kopra, seuraavin perusteluin:

Perussuomalaisten valtuustoryhmä jättää eriävän mielipiteen asumisen ja maankäytön ohjelmasta sillä ohjelman hyväksyminen ei ole kaupungin tai kaupunkilaisten kokonaisedun mukaista.

Asuntotuotannon liialliset kasvutavoitteet eivät mahdollista maankäytön suunnittelutavoitteena mainittua virkistys-, luonto- ja kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä, vaan kasvu tapahtuu keskeisiltä osin kaupungin viihtyisyyden ja luontoarvojen kustannuksella. Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelman toteuttaminen perustuu epärehelliseen osamointiin, jos kasvupolitiikan osana pyritään asuinrakentamiseen esimerkiksi Malmin lentokenttäalueen kaltaisille alueille, joissa esirakentamisesta aiheutuvat ilmastopäästöt ovat valtavat. Malmin lentokenttäalue tulisi säästää myös ympäristö- ja kulttuuriarvojen näkökulmasta, lentokenttäalueen sekä siihen liittyvien työpaikkojen, ilmailukoulutuksen sekä tulevaisuuden sähköisen lentoliikenteen mahdollistamiseksi.

Helsingin nk. muuttovoitosta 3/4 tulee vuosittain ulkomailta, ja Helsinkiin muuttavien keskimääräiset verotulot ovat olleet lukuisina vuosina pienemmät kuin Helsingistä pois muuttavilla. Tämänkaltaisen muuttoliikkeen on rasite kaupungin taloudelle ja heikentää edellytyksiä kaupungin sekä sen palveluiden tasapainoiselle kehittämiselle. Jotta kaupunki säilyisi elinvoimaisena ja haluttuna asuinkuntana, kaupungin tulisi panostaa kaupunkiin muuttavien laatuun ja pyrkiä hillitsemään kaupungin liian nopeaa kasvua. Mikäli kaupungista muuttaa pois merkittävässä määrin nettoveronmaksajia ja tilalle muuttaa sosiaaliturvan varassa asuvia henkilöitä, kaupungin jo ennestään koronavirusepidemian seurauksena heikentynyt taloudellinen tilanne heikentyy entisestään ja kaupungin mahdollisuudet järjestää palveluita nykyiselle väestölleen heikkenevät.

Uusimman, viime toukokuun tilaston mukaan kolmen edeltävän vuoden aikana asukasluku kasvoi 20 000:lla. Kasvusta lähes 70% oli äidinkieltään muuta kuin suomen- tai ruotsinkielisiä. Vieraskielisiä oli vuoden 2019 alusta 16% asukasluvusta. Tämä heijastaa myös pitkäaikaista trendiä. Vieraskielisten määrä on kymmenkertaistunut 30 vuodessa. Sen ennustetaan edelleen lähes kaksinkertaistuvan nykyisestä 26%:iin vuoteen 2035 mennessä.

Kun näiden lukujen lisäksi huomioidaan asumistukien ja toimeentulotukien kasvu Helsingissä, on kehityssuunta karu. Yli puolet perustoimeentulotuesta maksetaan pääkaupunkiseudulla ulkomaalaistaustaisil-

le. Tällä hetkellä nopeimmin kasvavat ne kieliryhmät, joissa työllistymisen ja integraatio on heikointa.

Viime päivien uutisointi Helsingissä esiintyvistä väkivaltaisista katujengeistä on osoitus siitä, että Helsinki ei ole tähänkään mennessä onnistunut auttamaan kotoutumisessa jo täällä olevia maahanmuuttajia. Helsingin kehitys kulkee Ruotsin viitoittamalla tiellä. Tämä am-ohjelma vain syventää näitä ongelmia.

Puheiden tasolla kaikki valtuustossa edustetut puolueet ovat huolissaan kaupungin segregaatiokehityksestä. Silti tämä am-ohjelma pikemminkin kiihdyttää jo ennestään huonoa kehitystä lisäämällä asuntojen rakentamista ja vuokra-asuntojen osuutta rakennuskannasta. Vuokra-asuntojen täydennysrakentamista tehdään sinne, missä niitä ei vielä juurikaan ole, eli ns. "paremmille alueille". Monikulttuurin ja monimuotoisuuden iloista saavat siis osansa muutkin kuin nykyisissä ongelmallisissa lähiöissä asuvat. Jos epäedullinen muuttoliike jatkuu, tämä ns. sosiaalinen sekoittaminen ei ehkäise ongelmälähiöiden syntymistä. Se ainoastaan levittää ongelmia eikä ainakaan lisää Helsingin houkuttelevuutta uusien veronmaksajien silmissä.

Perussuomalaiset ei hyväksy sitä, että Malmin lentokenttä on sovittu yhdeksi keskeisistä aluerakentamiskohteista. Sen lisäksi, että hyllyvälle savimaalle rakentaminen on kallista ja kaikkea muuta kuin ilmastoystävällistä, hukataan samalla kulttuuriperintöä, lentokoulutusta, varalaskukenttä ja osa huoltovarmuutta.

Am-ohjelman tavoite jopa 8000 asunnon rakentamisesta vuodessa on ylimitoitettu eikä mahdollista kaupungin hallittua kasvua. Vuokra-asuntotuotannon suhteellisen osuuden samanaikainen kasvattaminen johtaa siihen, että segregatio ei vähene vaan lisääntyy. Ohjelman tavoite sekoittaa tulotasoa rakentamalla ara-vuokra-asuntoja alueille, joille hyväosaisuus on tiivistynyt, ei vähennä segregatiota vaan voi pikemminkin johtaa siihen, että työssäkäyvät lapsiperheet muuttavat pois Helsingistä. Niille, jotka voivat äänestää lompakollaan, tärkein prioriteetti on varmistaa lapsilleen turvallinen kasvuympäristö ja häiriötön oppimisympäristö.

Helsinki on ollut vuosia Suomen vetovoimaisimpia kuntia, mutta tänä vuonna ennakkotietojen mukaan Helsinki on pudonnut 20 kärjestä Espoon kanssa tuoreen Tilastokeskuksen muuttovetovoimatutkimuksen ennakkotietojen mukaan. Tämä viesti on syytä ottaa vakavasti. Helsinki ei enää houkuttele, kuten ei Espookaan. Syyt ovat kummassakin kaupungissa samanlaisia.

Edellisellä valtuustokaudella asuntojen rakentamistavoite oli 6000 asuntoa vuodessa. Nyt asuntotuotanto nostetaan 8000 asuntoon vuo-

11.11.2020

dessa. Koronakriisi ja sumeat talousnäkymät yhdistettynä ylimitoitettuun rakentamiseen yhä lisääntyvällä velalla ei ole vastuullista toimintaa eikä veronmaksajan etu. Nykyisten kaupunkilaisten luontoalueet, viihtyvyys ja palvelut tulee olla tärkeämpää kuin kaupungin väkimäärän lisääminen.

Edellä esitetyn väestökehityksen oloissa lisääntyvä asuntorakentaminen ei laske asumisen hintaa vaan hyötyjinä ovat lähinnä asuntosijoittajat.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 AM2020
- 2 Asuntotuotantoennuste 2020-2035
- 3 Rakentamisen vuosijulkaisu 2019
- 4 Asuntojen hintojen ja vuokrien vuosijulkaisu 2019
- 5 Asuntotuotantotilanne lokakuu 2020
- 6 Yhteenveto lausunnoista
- 7 Yhteenveto mielipiteistä
- 8 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto
- 9 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto
- 10 Vanhusneuvoston lausunto
- 11 Vammaisneuvoston lausunto
- 12 Helsingin kaupungin asunnot Oyn lausunto
- 13 Helsingin kaupungin asunnot Oyn Vuokralaisneuvottelukunnan lausunto
- 14 Helsingin Asumisoikeus Oyn lausunto
- 15 Kiinteistö Oy Auroranlinnan lausunto
- 16 World Student Capital - Pääkaupunkiseudun opiskelijat ry:n lausunto
- 17 Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön HOASin lausunto
- 18 Suomen opiskelija-asunnot SOA ry:n lausunto
- 19 Nuorisotasuntoliitto ry:n lausunto
- 20 Kohtuuhintaisen vuokra-asumisen edistäjät KOVA ry:n lausunto
- 21 Helsingin seudun kauppakamarin lausunto
- 22 RAKLI ry:n lausunto
- 23 Suomen Vuokranantajat ry:n lausunto
- 24 Kiinteistöliitto Uusimaan lausunto
- 25 Suomen arkkitehtiliitto ry SAFAn lausunto
- 26 Asukasliitto ry:n lausunto
- 27 Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry:n lausunto
- 28 Ryhmärakennuttajat ry:n lausunto
- 29 Helsingin kaupunginosayhdistykset ry Helkan lausunto
- 30 Autismiyhdistys PAUT ry:n lausunto

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnonantajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmalla (AM-ohjelma) luodaan suuntaviivat kaupungin harjoittamalle asuntopolitiikalle. Ohjelmaehdotus sisältää 12 tavoitekohtaa, joiden avulla ohjataan kaupungin maankäyttöä, asuntotuotantoa, kaupunkirakenteen ja asuinalueiden kehitystä, asuntokannan ylläpitoa ja kehittämistä sekä turvataan eri väestöryhmien asumisen mahdollisuudet Helsingissä.

Ehdotus AM-ohjelmaksi 2020 on asian liitteenä 1. Ohjelma sisältää päätösehdotukseen nostetut ohjelmakauden tavoitteet sekä niiden perustelut sekä ajankohtaisen toimintaympäristökuvauksen. Ohjelma on laadittu kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston asumisen yksikössä yhteistyössä AM-sihteeristön kanssa.

Edellinen asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma, Kotikaupunkina Helsinki 2016, hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 22.6.2016. Vuoden 2016 ohjelman toteutumista on seurattu vuosittain ja seurannasta on raportoitu kaupunginvaltuustolle. Seurantaraportti vuodesta 2019 ja edellisen ohjelmakauden arviointi on kirjoitettu osaksi toimintaympäristön kuvausta. AM-ohjelma 2020 jatkaa aikaisempien ohjelmien linjaa, mutta keskittyy aikaisempaa enemmän sosiaalisen kestävyuden vahvistamiseen ja segregaaation ehkäisyyn. Ohjelman valmistelussa on huomioitu MAL-sopimus vuosille 2020-2031.

Luonnos AM-ohjelmaksi 2020 valmistui kevätkaudella 2020. Luonnoksen valmisteluvaiheessa järjestettiin asuntopoliittinen seminaari. Luonnoksesta pyydettiin lausunnot kesä-syyskuussa 2020 laajalta joukolta lautakuntia, neuvottelukuntia sekä ulkopuolisia asiantuntija- ja toimijatahoja. Lausunnot ovat asian liitteinä 8-30. Asian liitteenä (liite 6) on myös lausunnoista laadittu yhteenveto. Kuntalaisten osalta näkemykset pyydettiin Kerro kantasi -kyselyn kautta elo-syyskuussa 2020. Asian liitteenä (liite 7) on näistä näkemyksistä laadittu tiivis yhteenveto.

Kaupunkiympäristölautakunta lausui lautakuntakäsittelyvaiheessa näkemyksensä, että tuotantotavoite nostettaisiin 8 000 asuntoon vuodesta 2023 alkaen. Lautakunta perusteli näkemyksensä, että tällä voidaan vastata kysyntään ja jakaa paremmin seudun kasvua tasaisesti myös Helsinkiin. Lautakunta piti tärkeänä kaikkien mahdollisuutta hyvään asumiseen sekä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien ja kohtuuhintaisen asumisen edistämistä. Lautakunta korosti lisäksi laadukkaan täydennysrakentamisen merkitystä segregaaation ehkäisyssä, markkinaehtoisesta pysäköinnin tärkeyttä sekä virkistys-, luonto- ja kulttuuriympäristön arvojen sovittamista asuntotuotantotavoitteeseen ja maankäytön tehostumiseen. Valmistelussa on arvioitu, että 7 000 asunnon tavoitteella on mahdollista vastaanottaa nykyinen kysyntä ja kasvattaa asuntokantaa hintakehityksen maltillisena pitämiseksi. Tuotannon nostaminen 8 000 asuntoon edellyttää resurssien ja investointien kasvattamista.

Liitteenä on kesällä 2020 valmistunut vuosittain laadittava asuntotuotantoennuste vuosille 2020–2035 (liite 2). Ennusteen pohjalta voidaan todeta, että asuntotuotantotavoite 7 000 asunnon valmistumiseksi on lähivuosien ajalta realistinen. Liitteinä 3 ja 4 on vuoden 2019 rakentamisen vuosijulkaisu ja asuntojen hintojen ja vuokrien vuosijulkaisu.

Lokakuussa 2020 asuntotuotantotilanne on hyvä Helsingissä. Rakenteilla on ollut yhtäjaksoisesti jo yli kahden vuoden ajan yli 10 000 asuntoa. Tuolla määrällä saavutetaan 7 000 vuosittain valmistuvan asunnon tavoite. Rakenteilla olevista asunnoista 3 000 on yksiöitä, joiden keskipinta-ala on 31,6 m². Kaksioita on rakenteilla 3 300 ja niiden keskipinta-ala on 46,9 m². Kaikista rakenteilla olevista asunnoista 60 prosenttia on yhden ja kahden huoneen asuntoja. Perheasuntoja on siten rakenteilla yhteensä noin 4 100 asuntoa eli noin 40 prosenttia. Tarkemmin asuntotuotantotilannetta syyskuussa 2020 on kuvattu liitteessä 5.

Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä ehdotuksen AM-ohjelmaksi 2020, kaupunginhallitus määrittelee tavoitteiden toteuttamisen edellyttämät toimenpiteet ja nimeää niiden vastuutahot erillisellä täytäntöönpanopäätöksellä. Ohjelmaa on tarkoitus seurata vuosittain kaupunginvaltuustolle valmisteltavan seurantaraportin myötä nykyisen käytännön mukaisesti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

- 1 AM2020
- 2 Asuntotuotantoennuste 2020-2035
- 3 Rakentamisen vuosijulkaisu 2019
- 4 Asuntojen hintojen ja vuokrien vuosijulkaisu 2019
- 5 Asuntotuotantotilanne lokakuu 2020
- 6 Yhteenveto lausunnoista
- 7 Yhteenveto mielipiteistä
- 8 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto
- 9 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto
- 10 Vanhusneuvoston lausunto
- 11 Vammaisneuvoston lausunto
- 12 Helsingin kaupungin asunnot Oyn lausunto
- 13 Helsingin kaupungin asunnot Oyn Vuokralaisneuvottelukunnan lausunto
- 14 Helsingin Asumisoikeus Oyn lausunto
- 15 Kiinteistö Oy Auroranlinnan lausunto
- 16 World Student Capital - Pääkaupunkiseudun opiskelijat ry:n lausunto
- 17 Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön HOASin lausunto
- 18 Suomen opiskelija-asunnot SOA ry:n lausunto
- 19 Nuorisoasuntoliitto ry:n lausunto
- 20 Kohtuuhintaisen vuokra-asumisen edistäjät KOVA ry:n lausunto
- 21 Helsingin seudun kauppakamarin lausunto
- 22 RAKLI ry:n lausunto
- 23 Suomen Vuokranantajat ry:n lausunto
- 24 Kiinteistöliitto Uusimaan lausunto
- 25 Suomen arkkitehtiliitto ry SAFAn lausunto
- 26 Asukasliitto ry:n lausunto
- 27 Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry:n lausunto
- 28 Ryhmärakennuttajat ry:n lausunto
- 29 Helsingin kaupunginosayhdistykset ry Helkan lausunto
- 30 Autismiyhdistys PAUT ry:n lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnonantajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala
Kasvatuksen- ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kanslia
Sosiaali- ja terveyslautakunta
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunkiympäristölautakunta
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 05.11.2020 § 732

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Helsingin kaupungin asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) 2020 seuraavat asunto- ja maapoliittiset tavoitteet:

Päämäärä I Asuntotuotannon määrä

Tavoite 1. Asuntotuotannon määrä

Helsingissä rakennetaan uudistuotantona ja käyttötarkoituksen muutoksilla vuosittain vähintään 7 000 asuntoa ja vuodesta 2023 alkaen vähintään 8 000 asuntoa. Asuntotuotanto toteutetaan kestävästi, luontoa ja viheralueita säilyttäen. Kaupungin oman asuntotuotannon tavoite on 1 500 asuntoa vuodessa ja vuodesta 2023 25 % toteutuvasta asuntotuotannosta.

Asuntotuotannon korkean tason saavuttamiseksi tulee kaupungin kokonaisprosessia sujuvoittaa. Rakentamiskelpoisten tonttien määrän tulee vastata 1,5 vuoden asuntotuotannon määrää.

Virkavalmisteluna arvioidaan asuntotuotannon kasvattamisen vaatimat lisäresurssit budjettiraamia 2022 varten ja siitä eteenpäin.

Tavoite 2. Maankäytön suunnittelu

Yleiskaavan toteuttamisohjelmaa tarkistetaan valtuustokausittain ja siitä luodaan vakiintunut työkalu maankäytön ohjelmointiin.

Asemakaavavarannon on mahdollistettava vähintään viiden vuoden asuntotuotanto määritellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan. Vuosittain laaditaan asemakaavoja asuntotuotantoon vähintään 700 000 kerrosalaneliometriä (k-m²). Asemakaavojen tulee mahdollistaa tavoitteiden mukainen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma sekä tukea kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksiä. Asemakaavojen toteuttamiskelpoisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Asuntotuotannon sujuvoittamiseksi asemakaavavaatimusten yksityiskohtaisuutta tulee välttää, jotta poikkeamis päätöksiä voidaan vähentää.

Virkistys-, luonto- ja kulttuuriympäristön arvot yhteensovitetään kestävästi kasvavan kaupungin tarpeita palvelevan asuntotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Maankäytön suunnittelussa tulee varmistaa pientaloasumisen mahdollisuudet Helsingissä.

Jatketaan strategiassa linjatun mukaisesti markkinaehtoisen pysäköintipolitiikan systemaattista laajentamista tähän soveltuvilla alueilla.

Laajoja viheralueita ja lähiluontoa tarvitaan korostetusti kaupungin kasvaessa. Laajennetaan edelleen viherkertoimen käyttöä työkaluna joko asemakaavoituksessa tai tontinluovutuksessa.

Palveluiden saatavuus turvataan asukkaiden määrän kasvaessa, niin uusilla alueilla kun täydennysrakentamisalueilla.

Tavoite 3. Maapolitiikka

Kaupunki luovuttaa vuosittain asuntotuotantoon tontteja vähintään 4 900 asunnon rakentamisen verran vuosina 2021-2022 ja vuodesta 2023 alkaen 5 600 asunnon rakentamiseksi.

Tontinluovutusta käytetään aktiivisena työkaluna asuntotuotannon laatu- ja hallinta- ja rahoitusmuotojen toteutuksen ohjauksessa. Asuntorakentamisen hiilineutraalisuutta edistetään tontinluovutuksessa Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman mukaisesti. Tontinvarauskanta pysyy tasolla, joka mahdollistaa vähintään neljän vuoden asuntorakentamisen kaupungin omalla maalla ohjelmassa määritellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakautuksen mukaan. Tontinluovutusta, maanhankintaa ja maankäyttösopimuskäytäntöjä ohjataan lisäksi erillisten maapoliittisten linjausten ja soveltamisohjeiden kautta.

Kaupunki hankkii aktiivisesti yhdyskuntarakenteeseen soveltuvaa maata omistukseensa vapaaehtoisin kaupun kohtuulliseen käypään hintatasoon. Tarvittaessa kaupunki voi turvautua myös muihin lainsäädännön suomiin maanhankintakeinoihin kuten etuosto-oikeuteen ja lunastukseen.

Asemakaavojen muutosalueilla tehdään tarvittaessa maankäyttösopimuksia. Asemakaavoittamattomilla alueilla maankäyttösopimuksia tehdään vain poikkeustapauksissa, esimerkiksi tilanteissa, joissa merkittävä osa sopimuskorvauksesta suoritetaan kaupungille tärkeänä raaka-aineena.

Edistetään pienempien kokonaisuuksien tarjoamista rakentamishankkeissa ja tontinluovutuksessa, jotta useampien pienempien ja keski suurten toimijoiden olisi mahdollista osallistua tarjouskilpailuihin ja toimia pääurakoitsijana Helsingissä.

Ohjelmakauden puolivälissä arvioidaan tehtyjen selvitysten perusteella tonttirahastojen toiminta ja tarkoituksenmukaisuus Helsingin asuntomarkkinoilla.

Päämäärä II Asuntotuotannon laatu

Tavoite 4. Hallinta- ja rahoitusmuodot

Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on vuosina 2021-2022 seuraava:

25 prosenttia pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja (1 750 asuntoa, joista 300 opiskelija- ja nuorisoasuntoja)

30 prosenttia välimuodon asuntoja (2 100 asuntoa, joista pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-asumisoikeusasuntoja 700 asuntoja ja lyhytaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, Hitas- ja hintakontrolloituja omistusasuntoja ja muita asuntoja 1 400 asuntoa)

45 prosenttia sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja (3 150 asuntoa).

Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on vuodesta 2023 alkaen seuraava:

- 30 prosenttia pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja (joista 500 opiskelija- ja nuorisoasuntoja)
- 20 prosenttia välimuodon asuntoja
- 50 prosenttia sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja (4 000 asuntoa, joista kaupunki toteuttaa keskimäärin 250 omistusasuntoa omana rakennuttamisena niillä alueilla, joille omistusasuntotuotantoa ei muuten synny. Tämä mahdollistaa nykymuotoisesta puoli-hitaksesta luopumisen.)

Kaupunki huolehtii määrätietoisesti asetetun ARA-tavoitteen saavuttamisesta. Kaupunki selvittää eri tapoja varmistaa ohjelmakaudelle asetetun hallintamuotojakauman mukaisen tuotannon toteutuminen. Asiaa raportoidaan säännöllisesti kaupunkiympäristölautakunnalle.

Kehitetään kohtuuhintaisen asumisen toteutumisen analysointiin mittaristo, joka mittaa tulojen ja asumismenojen suhdetta. Verrataan asumismenojen ja tulojen keskinäistä suhdetta eri kokoisissa kotitalouksissa sekä eri asumismuodoissa.

Hallinta- ja rahoitusmuototavoitetta noudatetaan kaupungin, valtion ja yksityisten tahojen omistamalla ja luovuttamalla maalla. Hallinta- ja rahoitusmuotojakauman toteutumista ohjataan tontinluovutuksella ja maankäyttösopimuksilla. Alueellisesta hallinta- ja rahoitusmuotojakaumasta päätetään tontinluovutus- ja maankäyttösopimusvaiheessa siten, että huomioidaan alueellinen tasapaino. Yksipuolisia asuinalueita välteetään. Vuokrakerrostaloissa sijaitsevien asuntojen osuus alueen asuntokannasta tulee olla pääsääntöisesti korkeintaan 50 prosenttia.

Kaupungin omassa asuntotuotannossa on tavoitteena rakennuttaa vuosina 2021 ja 2022 750 pitkäaikaisesti säänneltyä ARA- vuokra-asuntoa (50 prosenttia tuotannosta) ja 750 Hitas- tai hintakontrolloitua omistusasuntoa sekä asumisoikeusasuntoa vuodessa ja vuodesta 2023 alkaen 1000 pitkäaikaisesti säänneltyä ARA-vuokra-asuntoa (50 prosenttia tuotannosta), 250 omistusasuntoa alueille, joille omistusasuntoja muuten ei synny sekä 750 välimuodon asuntoa.

Käynnistetään valmistelu mallista, joka turvaa kohtuuhintaisen omistusasumisen eri helsinkiläisillä asuinalueilla nykyiseen järjestelmään liittyvät ongelmat välttämällä. Valmistelun tavoitteena on nykymuotoisesta Hitas-järjestelmästä luopuminen ja sen korvaaminen ohjelmakauden puolivälissä. Välimuodon tuotannon rakenne tarkentuu uudistuksen myötä.

Tavoite 5. Huoneistotyyppijakauman ohjaaminen

Perheasunnoiksi soveltuvien eli vähintään kahden makuuhuoneen asuntojen riittävä osuus omistusasuntotuotannosta turvataan. Varmistetaan omistustuotannon perheasuntojen määrä ja tuotannon laatu.

Kerrostalo tuotannossa Hitas-omistusasuntotuotantona toteutettavien tonttien asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 60-70 prosenttia toteutetaan perheasuntoina. Kerrostalo tuotannossa sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon luovutettavilla tonteilla tontin asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 40-50 prosenttia toteutetaan perheasuntoina. Perustelluista syistä tavoitteesta voidaan poiketa alueilla, joilla perheasuntojen määrä on jo riittävä. Vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannon osalta varmistetaan riittävä huoneistotyyppien monipuolisuus. Tarvittaessa voidaan käyttää lisäksi keskipinta-alatavoitetta.

Huoneistotyyppijakauman ohjaus perustuu ensisijaisesti tontinluovutusehtoihin ja arvioidaan suhteessa alueen nykyiseen asuntojakaumaan. Valtion ja yksityisten tahojen omistamalla maalla voidaan käyttää asemakaavamääräyksiin perustuvaa ohjausta.

Tavoite 6. Asuntorakentamisen kehittäminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Jatketaan monipuolisen kerrostalorakentamisen ja -asumisen kehittämistä. Edistetään kestäväää rakentamista muun muassa Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman mukaisesti.

Kun rakentamisen hiilijalanjäljen laskenta tulee lakisääteiseksi vuonna 2025, ovat Helsingin kattoarvot kansallista lakia kunnianhimoisemmat. Kokonaisuudessaan rakentamisen ja rakennusten hiilijalanjälkeen liittyvät tavoitteet päivittyvät Hiilineutraali Helsinki 2035-ohjelman päivityksessä siten, että varmistetaan hiilineutraalisuustavoitteen saavuttaminen.

Puurakentamisen osuutta kaikesta rakentamisesta kasvatetaan vuosittain.

Edistetään kaupunkimaisten pientalojen rakentamista ja rakennuttamista. Edistetään asukaslähtöistä rakentamista ja rakennuttamista, muun muassa ryhmärakennuttamista sekä uusien toimijoiden tuloa asuntorakentamismarkkinoille.

Tavoite 7. Asukasrakenne ja erityisryhmät

Lapsiperheille sopivia asuntoja rakennetaan riittävästi uusille alueille sekä täydennysrakentamiskohteisiin. Huoneistotyyppiohjauksella varmistetaan perheasuntojen rakentaminen. Varmistetaan erilaisissa elämäntilanteissa olevien asuntokuntien mahdollisuudet alueellisten asumispolkujen toteuttamiseen.

Edistetään ikäihmisille kohdennettujen asumisvaihtoehtojen toteuttamista kaikkiin hallinta- ja rahoitusmuotoihin. Turvataan erityisryhmien eli päihde- ja mielenterveyskuntoutujien, kehitysvammaisten ja vammaisten, lastensuojeluasiakkaiden, asumisessaan tukea tarvitsevien nuorten, hoivapalveluja tarvitsevien vanhusten, kuntapaikan saaneiden pakolaisten sekä pitkäaikaisasunnottomien asuminen tavalla, jossa asumiseen liittyvä hoiva tai asumisen tuki vastaa palvelun tarpeeseen. Varmistetaan erityisryhmien asumisen polut kevyempään tai tehostempaan tukiasumiseen palvelutarpeen muuttuessa. Turvataan asumisneuvonnan saatavuus asumismuodosta riippumatta.

Päämäärä III Elinvoimaiset alueet ja segregaation ehkäiseminen

Tavoite 8. Kaupunki uudistus

Asuinalueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi kehitetään poikkitoimialainen kaupunki uudistuksen malli. Ohjelmakaudella kaupunki uudistusalueet ovat Malminkartano-Kannelmäki, Malmi ja Mellunkylä.

Varmistetaan edellytykset rakentaa kolmannes lisää asuntoja kaupunki uudistusalueille vuoteen 2035 mennessä niin, että alueiden asunto-

kannan hallinta- ja rahoitusmuotojakauma kehittyi kohti kaupungin hallinta- ja rahoitusmuototavoitetta.

Kaupunkiudistusalueilla käytettäviä toimia hyödynnetään myös muissa segregaatiohaasteita kohtaavissa kaupunginosissa, kuten Vuosaaren alueella.

Tavoite 9. Projektialueet

Keskeisimmät aluerakentamiskohteet seuraavina vuosina ovat Kalasatama, Länsisatama, Kruunuvuorenranta, Pasila, Kuninkaantammi sekä Malmin lentokentän alue. Tulevan asuntotuotannon näkökulmasta suunnittelun etenemistä edistetään uusien aluerakentamisprojektien varmistamiseksi. Näiden alueiden osuus asuntotuotannosta on noin 50 prosenttia.

Kokeillaan markkinaehtoista pysäköintiä.

Tavoite 10. Täydennysrakentaminen

Vuosittaisesta asuntorakentamisesta noin 50 prosenttia toteutuu täydennysrakentamisena esikaupunkivyöhykkeellä (mukaan lukien kaupunkiudistusalueet). Tuotantotavoitteen turvaamiseksi täydennysrakentamisen koordinaatiota vahvistetaan, kehitetään prosesseja ja kannustimia sekä poistetaan täydennysrakentamisen esteitä muun muassa yhteistyössä valtion kanssa. Keskitetään täydennysrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien päähän ja huolehditaan alueiden saavutettavuudesta.

Edistetään kestävästä kaupunkikehityksestä tiedostaen alueiden erilaisuus ja eriytymiskehitys. Alueilla, joiden asuntokanta on yksipuolista ja uudistutuoto vähäistä, uusi asuntokanta monipuolistava täydennysrakentaminen on tärkein tavoite. Peruskorjaussuunnitelmia tehtäessä sijaan tulee tutkia, onko tarkoituksenmukaisempaa valita uudistava lisärakentaminen ja tontin käytön tehostaminen.

Kehitetään pysäköintipaikkojen tarpeen arviointia täydennysrakentamisen yhteydessä sekä edistetään sähköautojen ja yhteiskäyttöautojen yleistymisen tuomia vaatimuksia pysäköinnin suunnittelulle.

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunkiympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista tai muuta täydennysrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä esim. maankäyttömaksua alentamalla. Asia valmistellaan maapoliittisten linjausten osana.

Segregaatiokehitystä torjutaan edistämällä tasapainoista hallintamuotojakaumaa niillä kaupungin alueilla, joilla hallintamuotojakauma ei tällä hetkellä ole tasapainoinen.

Päämäärä IV Asuntokanta ja asunto-omaisuus

Tavoite 11. Asuntokannan kehittäminen

Edistetään vanhan rakennuskannan uusiokäyttöä sekä ullakko- ja lisäkerrosrakentamista. Hissien rakentamisen edistämässä keskitytään nykyistä vahvemmin hissiasiamiestoimintaan ja valtionavustusten hakemisen tukemiseen.

Tavoite 12. Kaupungin oma asuntokanta

Kaupungin omistaman asuntokannan ylläpidosta, arvon ja kunnon säilymisestä sekä vuokran ja käyttövastikkeen kohtuullisena pitämisestä huolehditaan. Vuokra-asuntojen asukasvalinnassa pyrkimyksenä on monipuolinen ja alueellisesti tasapainoinen asukasrakenne. Erityisesti painotetaan asunnottomuuden torjuntaa kohdentamalla tarkoitukseen riittävästi kaupungin asuntokantaa.

Asuntokannan peruskorjaustoiminnassa sitoudutaan Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman tavoitetasoihin. Kaupungin asuntoomaisuuden hallinnan kehittämistä jatketaan.

Käsittely

05.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Palautusehdotus:
Mika Raatikainen:

Kaupunginhallitus päättää palauttaa asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman valmisteltavaksi uudelleen. Ohjelmaluonnoksessa esitetyt tavoitteet eivät ole sellaisia, että niillä päästäisiin tarkoituksenmukaisiin lopputuloksiin sen enempää esitettyjen päämäärien kuin kaupungin kokonaisedunkaan kannalta.

Esitetty asuntotuotannon tavoitemäärä on liiallinen eikä edistä päämäärää segregaation ehkäisemisestä. Helsingin muuttovoitosta suurehko osa tulee vuosittain ulkomailta, ja Helsinkiin muuttavien keskimääräiset verotulot ovat olleet lukuisina vuosina pienemmät kuin Helsingistä pois muuttavilla. Tämänkaltainen muuttoliike on rasite kaupungin taloudelle ja heikentää edellytyksiä kaupungin sekä sen palveluiden tasapainoiselle kehittämiselle. Jotta kaupunki säilyisi elinvoimaisena ja haluttuna asuinkuntana, kaupungin tulisi panostaa heikosti koulutettujen maahanmuuttajien houkuttelun sijasta korkeasti koulutettujen lapsiperhei-

den houkutteluun. Mikäli kaupungista muuttaa pois merkittävässä määrin nettoveronmaksajia ja tilalle muuttaa sosiaaliturvan varassa asuvia henkilöitä, kaupungin jo ennestään koronavirusepidemian seurauksena heikentynyt taloudellinen tilanne heikentyy entisestään ja kaupungin mahdollisuudet järjestää palveluita nykyiselle väestölleen heikkenevät.

Asuntotuotannon liialliset kasvutavoitteet eivät mahdollista maankäytön suunnittelutavoitteena mainittua virkistys-, luonto- ja kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä, vaan kasvu tapahtuu keskeisiltä osin kaupungin viihtyisyyden ja luontoarvojen kustannuksella. Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelman toteuttaminen perustuu epärehelliseen osavoimintaan, jos kasvupolitiikan osana pyritään asuinrakentamiseen esimerkiksi Malmin lentokenttäalueen kaltaisille alueille, joissa esirakentamisesta aiheutuvat ilmastopäästöt ovat valtavat. Myöskään maahanmuuttajien houkuttelu Suomeen sellaisista maista, joissa eläessään muuttajien henkilökohtaiset ilmastopäästöt olisivat merkittävästi pienemmät kuin Suomessa, ei ole kestävä myöskään ilmastopolitiikan näkökulmasta.

Vuokra-asuntojen osuuden nostaminen hallinto- ja rahoitusmuotojakaumassa ei myöskään omalta osaltaan edistä segregaaation torjuntaa tai kaupungin kokonaisuutta. Merkittävä osa Suomen asumistuista maksetaan pääkaupunkiseudulle ja nimenomaan Helsingissä vuokralla asuville henkilöille. On todennäköistä, että vuokra-asuntotuotannon merkittävän kasvattamisen seurauksena myös yhteiskunnalle aiheutuvat asumistukimenot tulevat kasvamaan merkittävästi.

Huoneistotyyppijakauman sääntely ja erityisesti keskipinta-alatavoitteen käyttö johtaa tehottomuuteen, markkinahäiriöihin ja asumiskustannusten kasvuun. Helsingissä ei ole pulaa perheasunnoiksi soveltuvista asunnoista, vaan maksukykyisistä asukkaista nykyisiin asuntoihin. Segregaatiokehityksen edetessä nykyisellään ja pahentuessaan epäonnistuneen maahanmuuttopolitiikan seurauksena on todennäköistä, että hyvätuloisten lapsiperheiden muuttoliike ympäryskuntiin tulee kiihtymään, koska vanhemmat haluavat lapsilleen turvallisen ja oppimista edistävän koulu- ja kasvuympäristön.

Tavoitteena esitetty kaupunkiudistus on laadittu vääristä lähtökohdistaan, kun tavoitteeksi on asetettu ainoastaan asuinalueiden tiivistäminen kolmanneksella sekä hallinto- ja rahoitusmuotojakauman kehittäminen kohti asetettua, jo itsessään väärää tavoitetta. Tässä muodossa toteutettuna kaupunkiudistus heikentää uudistusalueiden viihtyisyyttä ja edistää haitallista segregatiokehitystä kohteena olevilla alueilla.

Myös tavoite vanhan rakennuskannan uusiokäytöstä ja lisäkerrosrakentamisesta tulisi suhteuttaa kohteena olevan rakennuskannan kun-

toon ja aluetehokkuuteen. Alueilla, jotka on rakennettu tehottomasti ja joissa rakennuskannan kunto tai laatu on heikko, tarkoituksenmukaisempaa olisi edistää purkavaa täydennysrakentamista.

Mika Raatikaisen palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Teen vastaehdotuksen, joka on sisällöltään kaupunginhallituksen enemmistön sopiman neuvottelutuloksen mukainen. Kokonaisuus on toimitettu kaupunginhallituksen jäsenille sähköpostilla kaupunginhallituksen sihteerin kautta.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 1

Mika Raatikainen

Ei-äännet: 14

Anna Vuorjoki, Veronika Honkasalo, Tomi Sevander, Nasima Razmyar, Fatim Diarra, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Pia Pakarinen, Daniel Sazonov, Terhi Koulumies, Wille Rydman, Marcus Rantala

Kaupunginhallitus hyväksyi Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 1 - 14.

Mika Raatikainen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Mika Raatikainen jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Esitetyn asumisen ja maankäytön toteutusohjelman hyväksyminen ei ole kaupungin tai kaupunkilaisten kokonaisedun mukaista. Ohjelma- luonnoksessa esitetyt tavoitteet eivät ole sellaisia, että niillä päästäisiin tarkoituksenmukaisiin lopputuloksiin sen enempää esitettyjen päämäärien kuin kaupungin kokonaisedunkaan kannalta.

Esitetty asuntotuotannon tavoitemäärä on liiallinen eikä edistä päämäärää segregaaation ehkäisemisestä. Helsingin muuttovoitosta suurehko osa tulee vuosittain ulkomailta, ja Helsinkiin muuttavien keskimääräiset verotulot ovat olleet lukuisina vuosina pienemmät kuin Helsingistä pois muuttavilla. Tämänkaltainen muuttoliike on rasite kaupungin taloudelle ja heikentää edellytyksiä kaupungin sekä sen palveluiden tasapainoiselle kehittämiselle. Jotta kaupunki säilyisi elinvoimaisena ja haluttuna

asuinkuntana, kaupungin tulisi panostaa heikosti koulutettujen maahanmuuttajien houkuttelun sijasta korkeasti koulutettujen lapsiperheiden houkutteluun. Mikäli kaupungista muuttaa pois merkittävässä määrin nettoveronmaksajia ja tilalle muuttaa sosiaaliturvan varassa asuvia henkilöitä, kaupungin jo ennestään koronavirusepidemian seurauksena heikentynyt taloudellinen tilanne heikentyy entisestään ja kaupungin mahdollisuudet järjestää palveluita nykyiselle väestölleen heikkenevät.

Asuntotuotannon liialliset kasvutavoitteet eivät mahdollista maankäytön suunnittelutavoitteena mainittua virkistys-, luonto- ja kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä, vaan kasvu tapahtuu keskeisiltä osin kaupungin viihtyisyyden ja luontoarvojen kustannuksella. Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelman toteuttaminen perustuu epärehelliseen osamointiin, jos kasvupolitiikan osana pyritään asuinrakentamiseen esimerkiksi Malmin lentokenttäalueen kaltaisille alueille, joissa esirakentamisesta aiheutuvat ilmastopäästöt ovat valtavat. Myöskään maahanmuuttajien houkuttelu Suomeen sellaisista maista, joissa eläessään muuttajien henkilökohtaiset ilmastopäästöt olisivat merkittävästi pienemmät kuin Suomessa, ei ole kestävää myöskään ilmastopolitiikan näkökulmasta.

Vuokra-asuntojen osuuden nostaminen hallinto- ja rahoitusmuotojakaumassa ei myöskään omalta osaltaan edistä segregaaation torjuntaa tai kaupungin kokonaisuutta. Merkittävä osa Suomen asumistuista maksetaan pääkaupunkiseudulle ja nimenomaan Helsingissä vuokralla asuville henkilöille. On todennäköistä, että vuokra-asuntotuotannon merkittävän kasvattamisen seurauksena myös yhteiskunnalle aiheutuvat asumistukimenot tulevat kasvamaan merkittävästi.

Huoneistotyyppijakauman sääntely ja erityisesti keskipinta-alatavoitteen käyttö johtaa tehottomuuteen, markkinahäiriöihin ja asumiskustannusten kasvuun. Helsingissä ei ole pulaa perheasunnoiksi soveltuvista asunnoista, vaan maksukykyisistä asukkaista nykyisiin asuntoihin. Segregaatiokehityksen edetessä nykyisellään ja pahentuessaan epäonnistuneen maahanmuuttopolitiikan seurauksena on todennäköistä, että hyvätuloisten lapsiperheiden muuttoliike ympäryskuntiin tulee kiihtymään, koska vanhemmat haluavat lapsilleen turvallisen ja oppimista edistävän koulu- ja kasvuympäristön.

Tavoitteena esitetty kaupunki uudistus on laadittu vääristä lähtökohdistta, kun tavoitteeksi on asetettu ainoastaan asuinalueiden tiivistäminen kolmanneksella sekä hallinto- ja rahoitusmuotojakauman kehittäminen kohti asetettua, jo itsessään väärää tavoitetta. Tässä muodossa toteutettuna kaupunki uudistus heikentää uudistusalueiden viihtyisyyttä ja edistää haitallista segregatiokehitystä kohteena olevilla alueilla.

Myös tavoite vanhan rakennuskannan uusiokäytöstä ja lisäkerrosrakentamisesta tulisi suhteuttaa kohteena olevan rakennuskannan kuntoon ja aluetehokkuuteen. Alueilla, jotka on rakennettu tehottomasti ja joissa rakennuskannan kunto tai laatu on heikko, tarkoituksenmukaisempaa olisi edistää purkavaa täydennysrakentamista.

02.11.2020 Pöydälle

26.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.09.2020 § 560

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausunnon kaupunginkanslialle:

Helsinki on asuntopoliittisten ohjelmien avulla vaikuttanut kaupungin asunto-olojen kehittämiseen vuosikymmenien ajan. Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2020 –luonnoksessa (AM-ohjelma) on esitetty kaupungin asuntopoliittiset tavoitteet seuraaville vuosille. Kaupunginkanslia on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta erityisesti tavoitteiden sisältöön, tavoitetasoon sekä ohjelman sisällölliseen kattavuuteen liittyen.

Kaupunkiympäristön toimiala on osallistunut AM-ohjelman valmisteluun. Ohjelmassa on määritelty 12 tavoitetta neljän päämäärän alle. Nämä neljä päämäärää ovat riittävän asuntotuotannon määrän varmistaminen, asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen, elinvoimaiset alueet ja segregaaation ehkäiseminen sekä asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittäminen.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää hyvänä ohjelmassa esitettyjä tavoitteita, jotta varmistetaan riittävä asuntotuotanto, kohtuuhintainen asuminen sekä pyritään tasapainottamaan alueellisia eroja säätelemällä asuntojen huoneistotyyppijakaumaa sekä alueellista hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaa. Ohjelmassa asetetaan myös määrälliset tavoitteet asuntokaavoitukselle ja tontinluovutukselle.

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma on ollut toimiva tapa koordinoita Helsingin asuntopoliittisia tavoitteita ja toimenpiteitä. Koska kaupunkiympäristön toimiala on keskeisessä roolissa koko AM-ohjelman toteuttajana, on erittäin tärkeää, että toimialalle on varattu riittävät resurssit tavoitteiden saavuttamiseksi myös tilanteessa, jossa talouden kehityskuva on kiristynyt. Asuntotuotanto on merkittävä tulonlähde kaupungille.

Riittävä asuntotuotanto

Riittävän asuntotuotannon määrän varmistamiseksi ohjelmassa on määritelty tavoitteet asuntotuotannolle, maankäytön suunnittelulle sekä maapolitiikalle.

Asuntotuotantotavoitteen mukaan Helsingissä rakennetaan uudistuantona ja käyttötarkoituksen muutoksilla vähintään 7000 asuntoa vuodessa. Tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen tulee jatkossa olemaan yhä kalliimpaa. Edellytysinvestointien (kadut, joukkoliikenneyhteydet jne.) tekeminen taloudellisesti kiristyneessä tilanteessa tulee muodostumaan ongelmaksi. Näin ollen asuntotuotantotavoitetta ei ole nyt määritellystä mahdollista nostaa nykyisten resurssien puitteissa, vaikka kysyntää todennäköisesti olisikin.

Kaupungin oman uudisasuntotuotannon tavoite esitetään nostettavaksi 1500 asunnosta 1750 asuntoon vuodesta 2022 alkaen. Tällä tavoin saavutettaisiin aikaisempi 25% osuuden taso kaupungin kokonaistavoitteesta, joka on jo aikaisemmin nostettu 6000 asunnosta 7000 asuntoon. Oman asuntotuotannon tavoitteen nostaminen nykytasosta on erityisesti esitetyllä aikataululla jo vuodesta 2022 alkaen haastavaa. Tilastointimenetelmästä, sekä hankesuunnittelun, suunnittelun ja kilpailutuksen vaatimasta ajasta johtuen vuodelle 2022 esitettyjen hankkeiden pitäisi olla suunnitteilla jo tällä hetkellä. Asuntotuotannon näkemyksen mukaan tavoitteen nostaminen tulisi tapahtua aikaisintaan vuonna 2023 jolloin sille voidaan luoda edellytykset hankesuunnittelulla, sekä lisäämällä omalle asuntotuotannolle kohdistettavaa tonttivarantoa ja henkilöresursseja.

Maankäytön suunnittelun osalta tavoitellaan, että asemakaavavaranon on mahdollistettava vähintään viiden vuoden asuntotuotanto määritellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan. Vuosittain laaditaan asemakaavoja vähintään 700 000 k-m², mikä on ollut viime vuosina tavoitteena. Jotta asuntotuotantotaso pysyy riittävän korkealla, ohjelmassa esitetyt tavoitteet ovat kannatettavia. Riittävä asemakaavavaranon varmistetaan yleiskaavan toteuttamisohjelmalla, joka tarkistetaan valtuustokausittain ja se toimii työkaluna maankäytön ohjelmointiin. Lähi-vuosina asemakaavoitus tulee tapahtumaan yhä enenevässä määrin

täydennysrakentamisalueilla, joten määrällisen tavoitteen saavuttaminen tulee viemään aiempaa enemmän resursseja.

Asetettu tavoite mahdollistaa myös nopean väestönkasvun skenaarion, mikä lisää samalla paineita palveluverkon ja muiden asumiseen liittyvien toimintojen kysynnälle. Erityisesti kaupunkiudistusalueilla, joissa tavoitteena on asuntokannan 30 % lisäys, on erittäin tärkeää, että alueellinen kasvu huomioidaan riittävän aikaisin palveluverkko- ja investointitarpeissa.

Ohjelman mukaan asuntotuotannon sujuvoittamiseksi asemakaavavaatimusten yksityiskohtaisuutta tulee välttää, jotta poikkeamispäätöksiä voidaan vähentää. Tulee kuitenkin huomioida, että poikkeamispäätösten määrä on vähäinen kaikkiin asuinrakentamishankkeisiin verrattuna. Nämäkin ovat koskeneet pääsääntöisesti kerrosalan määrää. Laadukas ja monipuolisesti toiminnallinen asuinympäristö tarvitsee toteutuakseen riittävän vahvaa kaavallista ohjausta. Asemakaavamääräysten yhdenmukaistamishanke on toteutettu ja sitä tullaan päivittämään tarpeen mukaan. Pientaloalueiden osalta tullaan selkeyttämään asemakaavallista ohjausta alueiden uudistamisen edistämiseksi.

Maapolitiikan tavoitteena on, että kaupunki luovuttaa vuosittain asuntotuotantoon tontteja vähintään 4900 asunnon rakentamisen verran. Aiempi tavoite perustui kerrosalaan, ei asuntomäärään. Olennaista kaupungin kannalta on tuottaa uusia laadukkaita asuntoja, mikä puoltaa tavoitteen muutosta. Tämä saattaa kuitenkin kannustaa pienempien asuntojen toteuttamiseen, mikä voi osaltaan vaikuttaa asumisen väljyykehitykseen. Asuntokokoa voidaan kuitenkin tehokkaasti säädellä kaupungin taholta edellyttämällä asunnoilta perheasuntovaatimusten mukaista huoneiston minimikokoa.

Kaupungin omistamalle maalle asetetun vuotuisen tavoitteen osalta on jatkossa huomioitava, että kaupungin omistaman kaavoittamattoman raakamaan määrä supistuu vuosittain. Näiltä osin on todennäköistä, että yksityisten omistamalle maalle kaavoitettavien tonttien osuus tulee jatkossa määrällisesti kasvamaan ja kaupungin määrällinen osuus vähentymään. Tavoitetasoa on tällöin syytä arvioida uudelleen kaupungin maaomaisuuden suhteessa.

Tontinluovutusta käytetään aktiivisena työkaluna asuntotuotannon laadutason ja hallinta- ja rahoitusmuotojen toteutuksen ohjauksessa. On tärkeää, että asuntorakentamisen hiilineutraalisuutta edistetään tontinluovutuksessa Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman mukaisesti ja tämä on tuotekin AM-ohjelmassa esille. Uusien asuntojen rakentaminen tapahtuu tulevaisuudessa suurelta osin tulevilla projektia-

lueilla, joiden yhdeksi keskeiseksi tavoitteeksi on ilmastotavoitteiden myötä noussut tavoite alueellisesta hiilineutraalisuudesta.

Asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen

Asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaamiseksi AM-ohjelmassa on määritelty tavoitteet asuntojen alueellisille hallinta- ja rahoitusmuodoille, huoneistotyyppijakaumalle, asuntorakentamisen kehittämiseksi sekä asukasrakenteelle ja erityisryhmille. Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että monipuolisuuden turvaaminen on erittäin tärkeää sekä segregaaation ehkäisemiseksi että resilienssin varmistamiseksi tilanteessa, jossa kaupunkikehityksen näkymät sisältävät suuria epävarmuuksia.

Ohjelman mukaan asemakaavojen tulee mahdollistaa tavoitteiden mukainen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma kaikilla alueilla ja niiden on tuettava kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksiä. Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on, että vuosittaisesta asuntotuotannosta 25 % on pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, 10 % pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-asumisoikeusasuntoja, 20 % lyhytaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, Hitas- ja hintakontrolloituja omistusasuntoja ja muita asuntoja sekä 45 % sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja. Hallinta ja rahoitusmuotojen toteutumista ohjataan tontinluovutuksella ja maankäyttösopimuksilla. Tavoitetta noudatetaan kaupungin, valtion ja yksityisten tahojen omistamalla ja luovuttamalla maalla.

Hallinta- ja rahoitusmuotojen osalta nyt AM-ohjelmaan erillisenä vuositavoitteena kirjatun 10 % ARA-asumisoikeusasuntotuotannon osalta nähdään kirjauksessa riskinä, että nyt erikseen määritelty rahoitusmuoto prosenttiosuuksineen saattaisi toimia rahoitusmuodon käyttöä rajavana tekijänä. Näiltä osin lautakunta ehdottaa kyseisen rahoitusmuodon sisällyttämistä osaksi välimuodon tuotantoa ja erillisen selkeän kirjauksen tekemistä tämän rahoitusmuodon vähimmäistuotantovelvoitteen osuudesta. Näin ARA-asumisoikeustuotantoa voitaisiin määrällisesti kasvattaa nyt määritettyä 10% osuutta runsaammin niissä kohteissa, joissa kyseinen rahoitusmuoto on erityisen toivottua alueen kokonaisuus huomioiden.

AM-ohjelmalla halutaan varmistaa riittävä perheasuntojen määrä. Kerrostalotuotannosta Hitas-omistusasuntotuotantona toteutettavien tonttien asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 60-70 % toteutetaan perheasuntoina. AM-ohjelman jatkovalmistelussa tulisi harkita asuntojen huoneistotyyppijakaumasääntelyn kehittämistä niin, ettei ikkunattomia tai vain ns. sisäikkunallisia huoneita (huoneet, joiden ikkuna avautuu vain huoneiston sisätiloihin) hyväksytä huoneiksi perheasuntovaatimuksen täyttymistä tarkasteltaessa.

Kerrostalo tuotannossa sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon luovutettavilla tonteilla asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 40-50 % toteutetaan perheasuntoina. Perustelluista syistä tavoitteesta voidaan poiketa alueilla, joilla perheasuntojen määrä on riittävä. Vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannossa varmistetaan riittävä huoneistotyyppien monipuolisuus. Tarvittaessa voidaan käyttää lisäksi keskipinta-alatavoitetta.

Huoneistotyyppijakaumaa on ohjattu joustavalla huoneistotyyppijakauman ohjausmallilla. Kysynnän mukaan uudiskohteita voidaan rakentaa esimerkiksi eri alueille hieman erityyppisellä asuntokaudella. Joustava huoneistotyyppijakauman ohjausmalli on varmistanut monipuolisen uudistuotannon ja estänyt pienten asuntojen keskittymät. Onkin tärkeää, että tasapainoinen asuntokanta turvataan myös jatkossa huoneistotyyppijakauman sääntelyllä.

Helsingissä on kansallisesti ja kansainvälisesti vertaillen paljon pieniä asuntoja, joissa asutaan myös suhteellisen ahtaasti. Helsingissä valmistuneiden kerrostaloasuntojen keskipinta-ala on pienentynyt. Asuntojen väljyyshäviö on kiinnitettävä huomioita ja sitä tulee pystyä ohjaamaan. Koronakriisi on lisännyt merkittävästi ihmisten asunon saamisen käyttämää aikaa sekä etätöiden lisääntymisen että pandemian aiheuttamien rajoitusten kautta. Sekä helsinkiläisten lapsiperheiden tarpeisiin että kansainvälisen asiantuntijatyövoiman houkuttelemiseksi on tärkeää varmistaa riittävän suurten perheasuntojen tuotanto.

Helsingin tavoitteena on tiivis kaupunkirakenne, mutta kaupunkimaisten pientalojen tarjontaan tulisi myös kiinnittää huomiota täydennysrakentamisessa, jotta mahdollistetaan monipuolinen ja houkutteleva asuntotarjonta sekä tasapainoinen asukasrakenne. Ohjelmassa onkin määriteltä Asuntorakentamisen kehittäminen -tavoitteen osalta kaupunkimaisten pientalojen rakentamisen ja rakennuttamisen edistäminen. Tämän lisäksi ohjelmassa jatketaan monipuolisen kerrostalorakentamisen ja asumisen kehittämistä, edistetään kestävästä rakentamisesta HNH-ohjelman mukaisesti sekä edistetään asukaslähtöistä rakentamista, kuten ryhmärakennuttamista, sekä edistetään uusien toimijoiden tuloa asuntorakentamismarkkinoille.

Elinvoimaiset alueet ja segregaaation ehkäiseminen

Elinvoimaisten alueiden ja segregaaation ehkäisemisen saavuttamiseksi AM-ohjelmassa on määriteltä tavoitteet kaupunkiuudistuksen mallista ja alueista, keskeiset aluerakentamiskohteet sekä tavoite täydennysrakentamisen osuudesta asuntorakentamisessa.

Asuinalueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi kehitetään poikkitoimialainen kaupunkiuudistuksen malli. Ohjelmakaudella kaupunkiuudis-

tusalueet ovat Malminkartano-Kannelmäki, Malmi ja Mellunkylä. Näille alueille halutaan rakentaa kolmannes lisää asuntoja vuoteen 2035 mennessä sekä varmistaa, että alueiden asuntokannan hallintamuotojakauma kehittyi kohti kaupungin hallintamuototavoitetta. Tavoitteena on, että alueiden elinvoima ja houkuttelevuus lisääntyvät. Määrällinen tavoite alueiden asuntomäärän lisäämiseksi on merkittävä. Kaupunkiudistuskohteita suunniteltaessa ja toteutettaessa ensisijaisena päämääränä tulisi olla alueiden vetovoiman ja houkuttelevuuden lisääminen, jotta alueiden kehittämistavoitteet saavutetaan. Alueilla on nykyisellään suhteellisen paljon vuokra-asuntoja, joten alueiden asuntokannan tasapainottaminen ohjelman mukaisesti on haastava, mutta tärkeä tavoite. Kaupunkiympäristön toimiala varmistaa toiminnallaan tavoitteiden saavuttamisen.

AM-ohjelmaan tarvitaan mukaan myös virkistys- ja viheralueet ja asumisen laatu mukaan lukien pihojen ja lähivirkistysalueiden laatu. Nyt ohjelma käsittelee lähinnä asumista ja liikennettä. Viheralueet ovat osa ilmastonmuutokseen sopeutumista ja osa terveellistä asuinympäristöä. Palveluverkko ja viherrakenne sekä muu kaupunkirakenne tukevat asumisen edellytyksiä ja nämä ovat keskeisiä huomioitavia lähtökohtia tavoitteiden tukena. Esimerkiksi täydennysrakentamishankkeiden tulisi mahdollistaa ympäröivän asuinalueen palveluiden ja julkisen kaupunkitilan kehittämistoimenpiteet, jotka parantavat myös olevien asukkaiden hyvinvointia. Erityisesti pienten asuntokuntien suuri osuus edellyttää myös ulkotilojen laadukasta palvelutarjontaa täydennysrakentamisen yhteydessä. Asuntojen suhde ympäröivään maisemaan, viihtyisyys ja virkistysmahdollisuudet ovat tärkeitä asumisen laatutekijöitä.

AM-ohjelmaluonnoksen täydennysrakentamista koskevan tavoitteen mukaan vuosittaisesta asuntorakentamisesta 50 prosenttia toteutuu täydennysrakentamisena. On tärkeää estää segregaaation alueellinen keskittyminen tasapainottamalla täydennysrakentamisen kautta myös asuntojen alueellista hallintamuotojakaumaa. Kaupunkiympäristön toimiala on laatinut täydennysrakentamisen edellytyksiä kartoittavan selvityksen ja asukaskyselyn, jossa täydennysrakentamista kuvattiin asuinyhtiöiden näkökulmasta haastavaksi ja monitahoiseksi prosessiksi. Rahoitus- ja hallintamuodolla on selvityksen perusteella merkittävä vaikutus suunnitellun uuden kohteen toteutumistodennäköisyyteen. Täydennysrakennettaville alueille (sekä kaupungin vuokra-alueet että yksityisen omistamat alueet) sijoittuvien uusien kohteiden rahoitus- ja hallintamuotojen määrittelyyn tulee siksi olla riittävän joustavaa. Tavoitteenasettelussa ei tule painottaa liian tiukasti hallintamuotojen prosenttiosuuksien alueellista toteutumista, vaan ensi sijassa monipuolisen hyvän asumisen edistämistä soveltaen myös monipuolisesti erilaisia rahoitusmahdollisuuksia ja ns. välimuotojen asuntotuotantoa.

Asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittäminen

Asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittämiseksi ohjelman tavoitteina on vanhan rakennuskannan uusiokäytön sekä ullakko- ja lisäkerrosrakentamisen edistäminen. Kaupungin toimin edistetään myös hissien rakentamista vanhaan asuntokantaan.

Osa uusista asunnoista rakentuu käyttötarkoituksen muutosten kautta. Ohjelmaluonnoksen tavoitteissa todetaan, että vanhan rakennuskannan uusiokäyttöä tulee edistää siten, että samanaikaisesti varmistetaan toimitilojen riittävyys eri alueilla. Myös yleiskaavassa on sama tavoite toimitilojen riittävyyden varmistamisesta. Tämän tavoitteen lisäksi tulee käyttötarkoituksen muutoksissa huomioida asuntokanta, jota käyttötarkoituksen muutokset toimitiloista asumiseen tuottavat ja näissäkin toteuttaa AM-ohjelman tavoitteita laadukkaasta ja viihtyisästä asumisesta sekä alueellisesti tasapainoisesta kehityksestä.

Kaupungin oman asuntokannan osalta tavoitteina ohjelmassa ovat asuntokannan ylläpidosta, arvon ja kunnan säilymisestä sekä vuokran ja käyttövastikkeen kohtuullisena pitämisestä huolehtiminen. Asuntokannan peruskorjaustoiminnassa sitoudutaan Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman tavoitetasoihin. Samoin kaupungin asunto-omaisuuden hallinnan kehittämistä jatketaan.

AM-ohjelmaluonnoksessa todetaan asuntotuotantoedellytysten varmistamisen edellyttävän vahvaa kaupunkitasoista yhteistyötä ja koordinaatiota. Vuotuisen asemakaavatavoitteen (700 000 kerrosalaneliömetriä) saaminen oikea-aikaisesti ja suunnitellusti toteutukseen edellyttää myös toimialan sisällä aktiivisempaa yhteistyön tiivistämistä ja prosessien kehittämistä. Kaupunkiympäristön toimiala on kehittämässä asuntorakentamisen prosessia, jonka tavoitteena on AM-ohjelmassa määritettyjen asuntorakentamisen määrällisten ja laadullisten tavoitteiden toteutumisen edistäminen. Prosessin on tarkoitus valmistua vuoden 2020 lopulla.

Kokonaisuutena AM-ohjelma antaa hyvät lähtökohdat asumisen ja siihen liittyvän maankäytön suunnittelulle.

Lautakunta toteaa, että johtuen Helsingin seudun kasvun tasaisesta luonteesta pitkällä aikavälillä ja selvästä tarpeesta jakaa seudun kasvua riittävän tasaisesti - myös Helsinkiin - on tarpeen nostaa asuntotuotantotavoitetta askeleittain vastaamaan todelliseen kysyntään. Tähän kysyntään perustuen lautakunta katsoo, että tuotantotavoitetta tulee nostaa 8000 asuntoon vuodessa. Tämä on perusteltua tehdä vuodesta 2023 alkaen, jotta tavoitteeseen voidaan valmistautua riittäväällä tavalla.

Asuntopolitiikalla edistetään kaikkien mahdollisuutta hyvään asumiseen sekä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia asuinympäristönsä. Julkisen vallan tehtävänä on edistää kohtuuhintaista asumista, jokaisen oikeutta asumiseen ja asumisen omatoimista järjestämistä. Asuntopolitiikalla edistetään eriarvoisuuden vähentämistä ja yhdenvertaisuuden lisäämistä asumisessa.

Yksi tärkeä keino rakentamisen kustannusten alentamiseksi on jatkaa työtä markkinaehtoisen pysäköinnin edistämiseksi.

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunkiympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä myös esimerkiksi maankäyttömaksuja alentamalla.

Lautakunta muistuttaa, että laadukas täydennysrakentaminen koko kaupungin alueella on yksi tämän ohjelman keskeisimmistä keinoista ehkäistä segregatiota.

Lautakunta korostaa, että kaupungin kasvaessa on huolehdittava siitä, että virkistys- ja luonnonympäristön ja kulttuuriympäristön arvot yhteensovitetaan huolellisesti kasvavan Helsingin tarpeita palvelevan asuntotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Lautakunta toteaa, että tässä lausuntovaiheessa kaikkiin kysymyksiin ei ole nyt otettu kantaa, vaan ne kysymykset, joista on selviä painotuseroja valtuustoryhmien välillä, ratkaistaan prosessin siinä vaiheessa, kun luonnoksen seuraava versio on valmis. Näitä kysymyksiä ovat esimerkiksi hallintamuotojakauman painotukset, myös tuotantotavoitteen 1000 asunnon noston osalta. Muita vastaavia kysymyksiä ovat esimerkiksi hitas-järjestelmän jatko ja linjaukset asuntojen kokojakamasta.

Käsittely

29.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lautakunta toteaa, että johtuen Helsingin seudun kasvun tasaisesta luonteesta pitkällä aikavälillä ja selvästä tarpeesta jakaa seudun kasvua riittävän tasaisesti - myös Helsinkiin - on tarpeen nostaa asuntotuotantotavoitetta askeleittain vastaamaan todelliseen kysyntään. Tähän kysyntään perustuen lautakunta katsoo, että tuotantotavoitetta tulee nostaa 8000 asuntoon vuodessa. Tämä on perusteltua tehdä vuodesta 2023 alkaen, jotta tavoitteeseen voidaan valmistautua riittäväällä tavalla.

Asuntopolitiikalla edistetään kaikkien mahdollisuutta hyvään asumiseen sekä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia asuinympäristönsä. Julkisen vallan tehtävänä on edistää kohtuuhintaista asumista, jokaisen oikeutta asumiseen ja asumisen omatoimista järjestämistä. Asuntopolitiikalla edistetään eriarvoisuuden vähentämistä ja yhdenvertaisuuden lisäämistä asumisessa.

Yksi tärkeä keino rakentamisen kustannusten alentamiseksi on jatkaa työtä markkinaehtoisen pysäköinnin edistämiseksi.

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunkiympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä myös esimerkiksi maankäyttömaksuja alentamalla.

Lautakunta muistuttaa, että laadukas täydennysrakentaminen koko kaupungin alueella on yksi tämän ohjelman keskeisimmistä keinoista ehkäistä segregatiota.

Lautakunta korostaa, että kaupungin kasvaessa on huolehdittava siitä, että virkistys- ja luonnonympäristön ja kulttuuriympäristön arvot yhteensovitetaan huolellisesti kasvavan Helsingin tarpeita palvelevan asunotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Lautakunta toteaa, että tässä lausuntovaiheessa kaikkiin kysymyksiin ei ole nyt otettu kantaa, vaan ne kysymykset, joista on selviä painotuseroja valtuustoryhmien välillä, ratkaistaan prosessin siinä vaiheessa, kun luonnoksen seuraava versio on valmis. Näitä kysymyksiä ovat esimerkiksi hallintamuotojakauman painotukset, myös tuotantotavoitteen 1000 asunnon noston osalta. Muita vastaavia kysymyksiä ovat esimerkiksi hitas-järjestelmän jatko ja linjaukset asuntojen kokojakamasta.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

22.09.2020 Pöydälle

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tuomas Hakala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37205
tuomas.hakala(a)hel.fi

Anne Karlsson, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37444

anne.karlsson(a)hel.fi

Pirjo-Liina Koivusaari, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 38800

pirjo-liina.koivusaari(a)hel.fi

Heikki Salmikivi, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37483

heikki.salmikivi(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 25.9.2020

HEL 2019-012950 T 10 00 00

II Asuntotilanne ja kehityssuunnat

Kysyntä kohtuuhintaiselle asumiselle on voimakasta, sillä asuntojen hinnat ja vuokrat ovat nousseet kaikilla kalleusalueilla vuodesta 2016 alkaen. Kohtuuhintaisen asumisen tulee turvata jatkossakin mm. ARA-asuntotuotantoa lisäämällä. Pitkäaikaisesti säänneltyjen ARA-vuokra-asuntojen määrän tulisi olla korkea. Asumisneuvonta on tärkeää ja tarpeellista ja se on nostettu myös valtion asunnottomuushankkeessa yhdeksi pääkehittämisen kohteeksi. Asumisneuvontaa on seuraavina vuosina tarpeen laajentaa kaikkien asumista järjestävien tahojen käyttöön.

III Asuntopoliittiset tavoitteet/Päämäärä II, asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen erityisryhmät Tavoite 7. Asukasrakenne ja erityisryhmät

AM-ohjelma: Kaupunki kehittää erityisryhmien asumisen prosesseja kokoamalla ja priorisoimalla vuosittain tilatarpeet kunkin erityisryhmän osalta. Asukasvalinnalla ja asumisneuvonnalla huolehditaan jatkossakin asunnottomuusuhan alla olevista. Asukasvalintaprosessiin tulee kiinnittää huomiota ja valintoja kohdistaa juuri näihin erityisryhmissä oleviin asiakkaisiin yhä lisääntyvästi (subjektiivinen oikeus). Kaupunkikonsernin omistamissa esteettömissä asunnoissa eri puolilla kaupunkia asuu mm. vaikeavammaisia helsinkiläisiä, joiden palvelu järjestetään palveluasumispäätöksellä kotiin, omaishoidon tuella tai muilla yksilöllisillä ratkaisuilla. On tärkeää, että liikenteellinen verkosto tukee kotiin annettavien palvelujen mahdollistamista. Asunnon lisäksi asuin- ja lähiympäristön tulee olla esteettömiä. Kaavoituksella ja liikennesuunnittelulla varmistetaan kaupunkirakenteellinen toimivuus ja hyvä saavutettavuus. Julkisten rakennusten tulee olla kaikille saavutettavia ja esteettömiä. Yleiset alueet, kadut ja reitit, talvikunnossapito, puistot, lähiliikuntapaikat ja valaistus tulee rakentaa kaikille soveltuviksi ja esteettömiksi.

Mielenterveyskuntoutajat:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

AM-ohjelma: Lainsäädännön perusteella subjektiivinen oikeus asuntoon on lastensuojelun asiakkaila kehitysvammaisilla, vaikeavammaisilla, kriisiasuntoa tarvitsevilla sekä mielenterveyskuntoutujilla. Sosiaali- ja terveystoimialan juridisen tuen mukaan MTL:n 5 §:n yksityiskohtaisista peruste-luista (HE 201/1989) ilmenee, että kunnalla on erityinen järjestämisvelvollisuus vain, kun kyse on vaikeavammaisten mielenterveysongelmaisten palveluasumisesta. Siten MTL:n 5.2 § ei ole subjektiivinen oikeus asumisen osalta. Laissa viitataan normaaliin sosiaalipalveluun, jossa järjestämisvastuu ja päätösvalta ovat sosiaalihuollolla.

Sosiaalihuoltolain 17 ja 22 §:n mukaan tuki- ja palveluasumisen järjestäminen kuuluu sosiaalipalveluina annettaviin asumispalveluihin. Mahdollisuus tuki- ja palveluasuntoon tulee järjestää ensisijaisesti silloin, kun henkilön hoito voidaan sairaalassa tapahtuvan hoidon sijasta järjestää avohoitona. Mielenterveydenhäiriöitä potevien henkilöiden osalta kysymykseen tulisi lähinnä tukiasuminen, jossa asumisen omatoimisuus korostuu, mutta johon liittyy myös riittävä henkinen tuki ja hoiva päivittäisistä toiminnoista selviämiseen. Jos ravitsemukseen, perushygieniaan tai päivittäisten asioiden hoitoon liittyvät toimet edellyttävät lähinnä henkilön teknistä auttamista, tulee kysymykseen palveluasuminen, jolloin asioiden hoitoon liittyvien palvelujen tulisi olla saatavilla asunnon välittömässä läheisyydessä. Sosiaalihuoltolain 17 §:n 2 momentin (381/87) ja vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 8 §:n 2 momentin nojalla on kunnalla erityinen velvollisuus järjestää myös vaikeavammaisiksi katsottavien mielisairaiden ja mielenterveydenhäiriöitä potevien henkilöiden tarvitsema palveluasuminen. Säännöksellä pyritään poistamaan epätarkoituksenmukaista laitoshoidtoa samoin kuin korostamaan avohuollon ensisijaisuutta mielisairauksien ja muiden mielenterveydenhäiriöiden hoidossa. Hoitoaikojen lyheneminen tulee lisäämään painetta säännöksessä tarkoitettun asumisen (tuki- ja palveluasumiseen kuuluvien palvelujen) järjestämiseksi.

Mielenterveysasiakkaan kuntoutuspolku ylittää toimialarajat; kuntoutuminen yltää palvelu-asumiseen ja omaan kotiin vietäviin tuettuihin palveluihin. Kuntoutuspolun pullonkaulana jo vuosia kuntoutujille sopivien asuntojen puute. Asuntojen tarve voidaan arvioida psykiatrisessa sairaalassa asumista jonottavien määrällä: 50.

Lastensuojelun jälkihuoltoasiakkaat:

Lastensuojelulaki (§ 76 a) velvoittaa kuntaa viivytyksettä korjaamaan asumisolot tai järjestämään tarpeen mukaisen asunnon lastensuojelun jälkihuollon piirissä olevalle asiakkaalle. Tämä on subjektiivinen oikeus. Kaupungilla tulee olla riittävä määrä asuntoja tarjottavaksi nuorille. Vuosittain tulee noin 250 uutta nuorta jälkihuollon piiriin. Nuoret saavat

tarvitsemansa sosiaalihuollon tuen kotiinsa. Vuositasolla on huolehdittava, että tuetussa asumisessa on 80 asunnon vuosikierto. Itsenäisessä asumisessa tarvitaan vuosittain 170 asuntoa.

Vammaistyö:

Vammaisten helsinkiläisten määrä kasvaa tulevinakin vuosina sekä muuttovoittona muualta Suomesta, että maahanmuuton seurauksena. Henkilökohtaisen avun asiakkaiden määrä on kasvanut v. 2018-2019 neljällä prosentilla. Erityishuollon asiakkaiden (kehitysvammahuollon palveluihin oikeutettujen) määrä on kasvanut 2015-2018 yhteensä 8,2 %. Heistä tehostetun palveluasumisen asiakkaiden määrä on kasvanut v. 2015-2018 yhteensä 16,8 %, v. 2018-2019 kasvu on ollut 8 %.

Vammaistyön SAS-työryhmän (selvitys-arviointi-sijoitus) jonossa on heinäkuussa 2020 uusia kehitysvammaisia asiakkaita eri asumismuotoihin 160, joista kiireellisiä asunnon tarvisijoita 31. Asunnon vaihtojonossa on 41 kehitysvammaista henkilöä. Vaikeavammaisten palveluasumiseen eri asumismuotoihin jonottaa 27 henkilöä ja asunnon vaihtojonossa on 27 henkilöä. Sosiaalihuoltolain (ShL) mukaiseen asumiseen on jonossa 25 henkilöä.

Vammaistyöllä on omana tehostetun palveluasumisen yksikköinä kolme vaikeavammaisten palveluasumisryhmää, yhteensä 40 asuntoa satelliittiasuntoineen. Tulevina vuosina tulee varautua ainakin yhden uuden vaikeavammaisten palveluasumisryhmän rakentamiseen osana tavanomaista kerrostaloasumista.

Sosiaalilautakunnan v. 2008 hyväksymän kehitysvammaisten asumisen kehittämishankkeen, ASU-hankkeen mukaisesti uudet rakennettavat yksiköt osittain korvaavat vanhentuneita asumisyksiköjä, mutta turvaavat myös itsenäistyvien nuorten asumisen heidän muuttaessaan lapsuudenkodeistaan. Näitä asumishankkeita on rakenteilla eri puolille kaupunkia mutta edelleen on vanhentuneita ja tiloiltaan epätarkoituksenmukaisia asumisyksiköitä, joita korvaamaan tarvitaan uusia ryhmäkoteja ja asuntoryhmiä. Koska myös kehitysvammaisten henkilöiden elinikä on pidentynyt, tarvitaan ikääntyville, muistisairaille asiakkaille raskaammin tuettua palvelua tehostetun palveluasumisen ryhmäkodeissa. Tavallisiin kerrostaloihin rakennettavien asumisyksiköiden lisäksi tarvitaan erillsrakennuksia vaativaa tukea tarvitseville kehitysvammaisille ja autismin kirjon asiakkaille.

Ryhmäkotien ja asuntoryhmien läheisyydessä, n. 500 metrin säteellä, asuu kehitysvammaisia henkilöitä tuetussa asumisessa. Läheisen asumisyksikön henkilöstö tuottaa heidän palvelunsa yksilöllisesti kotiin annettavina palveluina. Asunnot on osoitettu heille kaupungin omasta asuntokannasta. Tuettu asuminen on kasvava asumismuoto ja polku

kevyempään asumiseen tehostetusta palveluasumisesta ja palveluasumisesta. Näitä asuntoja tarvitaan edelleen vuosittain 10-20.

Kehitysvammaiset lapsuudenkodeissaan ja erilaisessa ryhmäasumisessa tai tuetusti asuvat henkilöt ovat oikeutettuja päiväaikaiseen toimintaan ja työtoimintaan. Nykyisellään vammaistyö ostaa näitä palveluja eri palveluntuottajilta, koska kaupungin omaa toimintaa ei ole riittävästi. Kuitenkin kaupungin omana toimintana järjestettävät päiväaikaiset ja työtoiminnat ovat kustannuksiltaan edullisempia, joten toimintakeskuksia tulisi jatkossa perustaa niille asuinalueille, joilla palvelun käyttäjiä asuu eniten, pohjosiin ja itäisiin kaupunginosiin.

Sosiaalihuoltolain (ShL) mukaisessa asumispalvelussa asuu henkilöitä, joilla on mm. autismin kirjoon liittyviä toiminnanohjauksen vaikeuksia ja tuen tarvetta. Vammaistyön sosiaaliohjaajat käyvät sovitusti antamassa kotiin vietävää tukea yksittäisiin asuntoihin, mutta osa näistä asiakkaita tarvitsee myös yhteisöllistä asumista, vammaistyöllä on ShL-asumista yhdessä yksikössä 14 asuntoa. Tulevina vuosina tulee varautua ainakin yhden uuden ShL-palveluasumista tuottavan yksikön rakentamiseen osana tavanomaista kerrostaloasumista.

Seniorikeskukset:

Helsingin kaupungin seniorikeskusten tulee olla ikääntyneille ihmisille suunnattua lähipalvelua ja niiden tulee sijaita liikenteellisesti helposti saavutettavilla sijainneilla. Esteettömyys ja saavutettavuus ovat ikääntyneille tärkeitä. Seniorikeskusten läheisyydessä tulisi sijaita ikääntyneille suunnattuja esteettömiä ja turvallisia asuntoja, mutta niin, että asukaskunnassa on kaikenikäisiä ihmisiä. Erilaiset yhteisöasumisen hankkeet ovat kannatettavia myös ikääntyneiden näkökulmasta. Ikääntyneiden välimuotoisella asumisella tarkoitetaan sellaisia asumisratkaisuja, jotka asettuvat tehostetun palveluasumisen ja kaikenikäisten joukossa olevan tavallisen asumisen väliin. Ikääntyneiden välimuotoinen asuminen täyttää asunnon tavalliset tunnusmerkit ja se tarkoittaa kohteita, joissa asumiseen yhdistyy ikäspesifisiin tarpeisiin vastaavia ratkaisuja. Asuminen erotetaan tällöin selkeästi palveluista.

Edistetään ikääntyneiden välimuotoista asumisen syntymistä kaavoituksessa, asuntotuotannossa ja tontinluovutusehdoissa.

Lisätiedot

Katariina Siitonen, suunnittelija, puhelin: 310 28429
katariina.siitonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 150

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa (AM-ohjelma) määritellään asumiseen liittyviä tavoitteita seuraavien neljän vuoden ajalle. Helsinki pyrkii kehittämään kaupunkia pitkäjänteisesti niin, että kaikilla kaupunkilaisilla olisi hyvä asua Helsingissä ja Helsinki olisi asumisen kannalta houkutteleva myös tänne muuttaville.

Helsingin kasvaessa tarvitaan kaupunkilaisten tarpeisiin ja kaupunkirakenteeseen paremmin soveltuvia palveluita. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vastaa lausuntopyyntöissä erityisesti kohtaan 3) Elinvoimaiset alueet ja alueellisen eriytymisen ehkäiseminen: Estetään eriytymistä kaupunkiuudistuksella, edistetään täydennysrakentamista.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti 14.1.2020 kokouksessaan palveluverkon suunnitteluperiaatteista. Osana koko kaupungin kiinteistöstrategian valmistelua on ilmennyt tarve kaupungin yhteiselle palveluverkkosuunnittelulle. Myös Helsingin kaupunginstrategiassa linjataan painopisteeksi alueiden vetovoimaisuus ja omaleimaisuus. Alueiden omaleimaisuuden säilyttämiseksi on tärkeää huolehtia asukkaiden osallisuudesta oman lähiympäristönsä kehittämiseen. Käynnissä olevalla kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluverkkotyöllä pyritään siihen, että kaupungissa on tarjolla hyvät ja sujuvasti saavutettavat vapaa-ajan palvelut ja vapaa-ajan toiminnan edellytykset. Kaupunki on merkittävä palveluiden tuottaja, mutta palveluverkkotyön tarkoitus on myös parantaa koko vapaa-ajan toiminnan ekosysteemin toimivuutta mukaan lukien muiden sektoreiden toimijat. Uusien asuinalueiden suunnittelussa ja kehittämisessä tehdään merkitykselliseen kuulemiseen pohjautuvaa yhteistyötä palveluverkon ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Kuntalain 8 §:n mukaan kunta on vastuussa palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 19.6.2018, § 132 päätöksen mukaan palveluverkkotyössä tulee tarkastella palveluiden saavutettavuutta ja väestönkasvua. Palvelustrategia on toimialan sitova tuloskorttitavoite. Asuntopoliittiset kysymykset kuuluvat väestökehityksen osalta keskeisesti myös oikein kohdistettujen palveluiden tarjontaan ja saatavuuteen. Pitkällä aikajänteellä palveluiden yhdenvertaista saatavuutta turvaa tietoperusteinen johtaminen. Tämä sisältää ajankohtaisen alueellisen asuntopoliittisen seurannan väestökehityksen näkökulmasta mahdollisten palvelukatveiden havainnoimiseksi sekä palveluverkkotyön valmistumisen ja kytkemisen toimialan tavoitteiden

strategiseen edistämiseen. Asuntoja suunniteltaessa tulee varmistaa, että vapaa-ajan palvelujen määrä vastaa alueen uudistuvaa asukasmäärää ja että vapaa-ajan palvelut kohdistuvat oikea-aikaisesti alueen asukkaille. Konkreettisesti vapaa-ajan palvelujen pitää olla alueilla jo silloin, kun ensimmäiset asukkaat muuttavat, koska ne vahvistavat alueen identiteettiä ja vetovoimaa. Palvelut tulee mitoittaa alueen tulevalle tai täydennettävälle asukasmäärälle. Toimivat vapaa-ajan palvelut voivat vaikuttaa merkittävästi alueen maineeseen ja siten nostaa myös asuntojen arvoa.

Nuorten ja opiskelijoiden näkökulmasta asuntopolitiikan tulee olla tuotantotavoitteessaan kunnianhimoista ja ottavan huomioon läheisyyden kampuksiin ja liikenneyhteyksiin. Nuoriso- ja opiskelija-asuntojen tuotantotavoitteissa on otettava huomioon turhan kilpailutilanteen välttäminen asuntojen rakentajien välillä. Kaupungin tulee myös ylläpitää huolta hyvästä liikuntapalveluiden palveluverkosta sekä kehittää pyöräilyn edellytyksiä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että asuinalueiden kehittämisessä on otettava huomioon kaikki ikäryhmät. Asuntopolitiikassa tulisi pyrkiä tuomaan yhteen eri ikäisiä ihmisiä. Asuinympäristössä ja palveluissa tulee huolehtia esteettömyydestä ja saavutettavuudesta. Lautakunta korostaa täydennysrakentamisen merkitystä ja pitää väestöprofiilin moninaistumista tärkeänä.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Sami Muttilainen: Lisätään (4) kappaleen loppuun. Uusien asuinalueiden suunnittelussa ja kehittämisessä tehdään merkitykselliseen kuulemiseen pohjautuvaa yhteistyötä palveluverkon ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Sami Muttilainen: Lisätään kappaleen (5) perään.

Lautakunta haluaa kiinnittää huomioita siihen, että uusia alueita tulisi kehittää ja suunnitella niin, että ravintola ja klubitoiminta voidaan toteuttaa.

Kannattaja: Mika Ebeling

Vastaehdotus 3:

Arja Karhuvaara: kappaleeseen 4, riville 9 lisätään sanat: ...(hyvät) ja sujuvasti saavutettavat vapaa-ajan palvelut.

Kannattaja: Nasima Razmyar

Lautakunta hyväksyi Arja Karhuvaaran vastaehdotuksen yksimielisesti.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Arja Karhuvaara, Otto Meri, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 2

Mika Ebeling, Sami Muttilainen

Tyhjä: 6

Jussi Chydenius, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Poissa: 0

Äänestyksen jälkeen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 2 äänin 5–2. (6 tyhjää)

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

11.11.2020

Asia/5

§ 314 Vuoden 2021 tuloveroprosentin määrittäminen

HEL 2020-011127 T 02 03 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto otti asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Kaupunginvaltuusto vahvisti vuoden 2021 tuloveroprosentiksi 18,0 %.

Käsittely

Kaupunginvaltuusto otti asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kaupunginhallituksen 9.11.2020 esittämän mukaisesti.

Asian käsittely kiireellisenä ratkaistiin ennen keskustelun avaamista varsinaisesta asiasta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa verohallinnolle tuloveroprosentin suuruus viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Tuloveroprosentti ilmoitetaan neljännesprosenttiyksikön tarkkuudella.

Vuonna 2020 Helsingin verotulojen kehitys on ollut koronaepidemian talousvaikutusten seurauksena kaikki veromuodot huomioiden talousarviossa odotettua heikompaa. Kunnallisverotulojen kehitys on ollut kuluavana vuonna keväällä pelättyä parempi. Yhteisöverossa koronaviruk-

sen vaikutus alkoi näkyä huhtikuun tilityksistä alkaen ja se on heikentänyt yhteisöverotilitysten kertymää. Talouden sulkutoimia on lievennetty suurelta osin, mutta koronavirusepidemian aiheuttama epävarmuus tulleisiin verotuloihin on yhä ilmeinen. Vaikutukset näkyvät viiveellä kunnallisveron ja yhteisöveron aiemmin ennakoitua heikompana tuottona. Osa tästä heikennyksestä tulisi työllisyyden ja sitä kautta palkkasumman aiemmin oletettua heikomman kehityksen sekä yritysten oletettua heikomman kannattavuuden myötä.

Työllisyys supistuu vuonna 2020 runsaasti ja myös palkkasumma kääntyy valtakunnallisessa ennusteessa (VM:n Taloudellinen katsaus 5.10.2020) kahden prosentin laskuun. Ansioiden nousun ja työllisyyden kasvun myötä palkkasumman ennakoitaan kääntyvän vuosina 2021 ja 2022 runsaan 2,5 prosentin vuosittaiseen nousuun. Palkkasumman kehitykseen vaikuttaa työllisyyden kehityksen lisäksi nimellisansioiden kehitys. Sopimuskorotusten ja nimellisansioiden nousuvauhti olisi ensi vuonna siten 2,5 %. Eräät tänä vuonna solmitut työehtosopimukset ulottuvat alkuvuoteen 2023 saakka.

Vuoden 2021 talousarvio perustuu kunnallisveroprosenttiin 18,0 % ja tuotoksi vuonna 2021 arvioidaan 2 750 milj. euroa. Yhden veroprosenttiyksikön tuotto on noin 153 milj. euroa.

Tämä on 0,5 % vuoden 2020 ennustetta enemmän. Verohallinnon verokortti uudistus sekä tulorekisterin ilmoitusongelmat siirsivät verotilityksiä vuodelle 2020, mistä syystä vuoden 2020 kunnallisverotulon muutos muodostuu palkkasumman ja muun ansioverotulopohjan kehitykseen nähden korkeaksi.

Vuosien 2020 ja 2021 kunnallistuloerojen, sekä myös yhteisöverojen, veroennusteeseen liittyy tavanomaista suurempaa epävarmuutta johdun koronavirusepidemian aiheuttamasta taloudellisesta epävarmuudesta.

Helsingin ansiotuloveropohjan kehitys

Työllisten määrä kasvoi Helsingissä kolme prosenttia ja pääkaupunkiseudulla viisi prosenttia vuodesta 2017 vuoteen 2019 Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen ennakkotiedon mukaan. Vuoden 2020 ensimmäisellä puoliskolla työllisten määrä pieneni pääkaupunkiseudulla ja koko maassa prosentilla.

Vuoden 2020 kesällä Helsingin työllisyysaste oli pudonnut yhden prosenttiyksikön vuoden takaisesta koronakriisin seurauksena. Koko maassa pudotus oli kaksi prosenttiyksikköä. Helsingin työllisyysaste oli vuoden 2020 toisella vuosineljänneksellä 73,8 prosenttia.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Työttömyys väheni Helsingissä usean vuoden, mutta työttömien määrä jäi silti korkeaksi verrattuna vuonna 2008 alkanutta taantumaa edeltävään aikaan. Vuodesta 2017 vuoteen 2019 työttömien määrä pieneni Helsingissä 11 prosentilla. Vuoden 2019 lopussa työttömien määrä ei enää laskenut ja vuoden 2020 alussa työttömiä oli saman verran kuin vuotta aiemmin. Koronaepidemiaan liittyvät rajoitukset vuoden 2020 toisella vuosineljänneksellä kaksinkertaistivat työttömien määrän. Suurista kaupungeista vain Espoossa työttömien määrä on kasvanut Helsinkiä voimakkaammin. Työttömiin työnhakijoihin lasketaan varsinaiset työttömät ja kokoaikaisesti lomautetut.

Työttömien työnhakijoiden määrä nousi Helsingissä yli 65 000:en, ja lomautettujen osuus tästä oli korkeimmillaan 40 prosenttia keväällä 2020 ja samalla nousi kokonaan työttömien määrää. Loppukesästä yhä useampi lomautettu pääsi palaamaan töihin ja myös työttömien määrän kasvu pysähtyi. Elokuun 2020 lopussa Helsingin työttömyysaste oli 14,3 prosenttia ja työttömiä työnhakijoita oli kaikkiaan 50 200. Kokonaan työttömien määrä oli kasvanut vuoden takaisesta noin 8 200 hengellä ja lomautettuja oli 10 800.

Ansiotulojen summan vuosikasvu oli vuonna 2019 Helsingissä 3,9 prosenttia ja koko maassa 3,1 prosenttia. Muissa kuusikkokunnissa ansiotulojen summan suhteellinen kasvu oli hieman Helsinkiä nopeampaa (esim. Espoossa 4,0 ja Vantaalla 5,2 prosenttia). Helsingin ansiotulojen summan muita hitaamman kasvun selittää tulonsaajien lukumäärän nopeampi kasvu muissa kuusikkokunnissa. Esimerkiksi Vantaalla tulonsaajien määrä kasvoi vuodessa 3,2 prosenttia, mutta Helsingissä vain vajaan puoli prosenttia.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 756

HEL 2020-011127 T 02 03 01 00

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto ottaa asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Kaupunginvaltuusto päättää vahvistaa vuoden 2021 tuloveroprosentiksi 18,0 %.

Käsittely

09.11.2020 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

päätösehdotukseen lisätään teksti ”kaupunginvaltuusto ottaa asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla”.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

02.11.2020 Pöydälle

29.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

§ 315

Vuoden 2021 kiinteistöveroprosenttien määrittäminen

HEL 2020-011128 T 02 03 02 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto otti asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Kaupunginvaltuusto määräsi vuoden 2021 kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,93
- voimalaitosten veroprosentti 3,10

Käsittely

Kaupunginvaltuusto otti asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kaupunginhallituksen 9.11.2020 esittämän mukaisesti.

Asian käsittely kiireellisenä ratkaistiin ennen keskustelun avaamista varsinaisesta asiasta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus toteaa, että kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella. Jokaisen kunnan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

on vahvistettava aina yleinen kiinteistöveroprosentti, vakituisten asuinrakennusten veroprosentti sekä muiden asuinrakennusten veroprosentti. Kunta voi halutessaan vahvistaa erillisen veroprosentin voimalaitoksille, yleishyödyllisille yhteisöille ja eräin edellytyksin myös rakentamattomalle rakennuspaikalle. Viimeksi mainitun osalta eräiden kuntien (Helsingin seutu) on KiintVL:n 12 b §:n mukaan määrättävä rakentamattomalle rakennuspaikalle erillinen veroprosentti.

Vuoden 2021 verotuksessa lainsäädännössä määritellyt kiinteistöveroprosenttien rajat ovat seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93–2,00
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41–1,00
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93–2,00
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 2,00–6,00, KiintVL:n 12 b §:ssä mainituissa kunnissa alaraja on valtuuston määräämä yleinen veroprosentti +3,00, veroprosentiksi voidaan määrätä kuitenkin enintään 6,00 prosenttia
- yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti 0,00–2,00
- voimalaitosrakennukset ja -rakennelmat kiinteistöveroprosentti 0,93–3,10

Kiinteistöveroprosenttien rajoissa ei ole muutosta vuoteen 2020.

Vuonna 2020 kiinteistöveroprosentit ovat Helsingissä seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93 (vuonna 2020 tuottoarvio noin 216 milj. euroa (huomioiden yleishyödylliset yhteisöt))
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41 (vuonna 2020 tuottoarvio noin 54 milj. euroa)
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93 (vuonna 2020 tuottoarvio noin 0,15 milj. euroa)
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,93 (vuonna 2020 tuottoarvio noin 2,8 milj. euroa)
- voimalaitosten veroprosentti 3,10 (vuonna 2020 tuottoarvio noin 0,75 milj. euroa)

Kiinteistöveron tuotoksi vuonna 2021 on arvioitu 282 milj. euroa. Vuoden 2020 tilitysarvio on 274 milj. euroa.

Kiinteistöverotulon 2,9 prosentin nousu vuodelle 2021 johtuu pääosin kiinteistökannan kasvusta ja sitä kautta veropohjan ennakoidusta noususta. Lisäksi vuonna 2020 koronavirusepidemian taloudellisten vaikutusten lieventämiseksi toteutetun verotuksen maksujärjestelyjen ehtojen huojennuksen seurauksena kiinteistöverotulojen kertymää siirtyy koko maan tasolla vuodelta 2020 arviolta 9 milj. euroa vuosille 2021 ja

2022. Tällä tilitysten siirtymällä on myös Helsingin kiinteistöverotulojen jaksottumiseen pieni vaikutus.

Kunnan tulee ilmoittaa kiinteistöveroprosentit verohallinnolle viimeistään marraskuun 17. päivänä.

Kiinteistöverotuksen kokonaisuudistuksen lainsäädäntövalmistelu

Hallitusohjelman mukaisesti käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan siten, että uudistus tulee pääosaltaan voimaan vuoden 2023 verotuksessa. Uudistus siirtyy aiemmin suunnitellusta vuodella, koska linjauksia varten tarvitaan lisää tietopohjaa ja analyysiä vaikutuksista. Samalla taataan, että Verohallinnolla on riittävästi aikaa toteuttaa uudistuksen vaatimat järjestelmämuutokset.

Uudistuksen tavoitteena on huomioida aiempaa paremmin maapohjien ja rakennusten käyvät verotusarvot, jotka ovat jäljessä yleisestä kustannus- ja hintakehityksestä nykyisessä järjestelmässä. Verotusarvot nousevat keskimäärin noin kaksinkertaiseksi ja nousu vaihtelee rakennustyypeittäin sekä alueittain rakennuskustannusten kehityksen mukaan uudessa järjestelmässä. Maapohjien verotusarvot nousevat vastaavasti keskimäärin kaksinkertaisiksi nykytasosta koko maassa. Maapohjien verotusarvojen muutokseen liittyy huomattavasti suurempi vaihtelu kuin rakennusten verotusarvojen muutokseen.

Helsingiläisten asuntojen hintakehitys on ollut nopeampaa kuin muualla Suomessa. Käytössä olevan kiinteistöverojärjestelmän käyvät arvot ovatkin todennäköisesti jääneet jälkeen eniten Helsingissä. Niinpä uuden maapohjan arvottamisjärjestelmän suurin korotuspaine kohdistuu-kin Helsinkiin. Maan arvo ja sen kehitys vaihtelevat paljon Helsingin sisällä, mistä johtuen kiinteistöveron korotukset kohdistuvat erisuuruuksina eri alueille. Helsingin kalleimmilla alueilla maapohjan arvottamisjärjestelmän käyvät arvot ovat jääneet jälkeen eniten.

Vaikka asuntojen hintojen nousu on ollut Helsingissä muuta maata suurempaa, on asukasta kohden laskettu kiinteistöverokertymä kasvanut hitaammin kuin verokkikunnissa. Tätä selittää Helsingin muista kaupungeista poikkeava maapolitiikka. Helsingissä tontinluovutus perustuu pitkälti maanvuokraukseen, eikä vuokratonteilla sijaitsevista kohteista makseta kiinteistövero. Kiinteistöverojärjestelmän muutokset maapohjan ja rakennusten arvottamisperusteissa nostavat Helsingin kiinteistöverotuottoja, mikäli kiinteistöveroasteeseen ei tehdä muutoksia. Maan arvo on aliarvioitu nykyisessä järjestelmässä, minkä vuoksi suurimmat korotukset Helsingissä kohdistuvat järjestelmämuutoksessa maapohjaan.

Rakennus- ja kiinteistörekisteritietojen kehittämisprojektin vaikutus kiinteistöveron verotusarvoihin

Helsingin kaupunki on selvittänyt vuosina 2017, 2018 ja 2020 Verohallinnon kiinteistöveroluettelon ja kaupungin omien rekisteritietojen vastaavuutta. Tehtyjen selvitysten perusteella on todettu, että eri viranomaisten ylläpitämien rekistereiden tiedoissa on olemassa eroavaisuuksia.

Rekisteritietojen oikeellisuus vaikuttaisi ensi vaiheessa suorimmin kiinteistöveron perusteena oleviin verotusarvoihin ja sitä kautta kaupungille kertyviin kiinteistöverotuloihin sekä kiinteistöveron oikeudenmukaisuuden paranemiseen verovelvollisen näkökulmasta. Muissa suurissa kaupungeissa on käynnistetty ja tehty vastaavaa rekisteritietojen tarkistamistyötä ja tehdyllä työllä on ollut selkeä vaikutus kiinteistöverotuloja lisäävästi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 757

HEL 2020-011128 T 02 03 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto ottaa asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Kaupunginvaltuusto päättää määrätä vuoden 2021 kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,93

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

11.11.2020

Asia/6

- voimalaitosten veroprosentti 3,10

Käsittely

09.11.2020 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

päätösehdotukseen lisätään teksti ”kaupunginvaltuusto ottaa asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla”.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

02.11.2020 Pöydälle

29.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 316

Oulunkylän Lämpökuja 6:n asemakaavan muuttaminen (nro 12584)

HEL 2018-007882 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 28. kaupunginosan (Oulunkylä, Patola) korttelin 28052 tontin 17 asemakaavan muutoksen 1.9.2020 päivätyn piirustuksen nro 12584 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12584 kartta, päivätty 1.9.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12584 selostus, päivätty 1.9.2020, päivitetty Kylk:n 8.9.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 11.3.2020, täydennetty 1.9.2020 ja asukastilaisuuden 20.11.2018 muistio
- 4 Päätöshistoria
- 5 Havainnekuva, 1.9.2020

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Gasum Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -
kuntayhtymä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1
Liite 2
Liite 3

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Turvallisuus- ja kemi- Esitysteksti
kaalivirasto (Tukes),
Helsinki
Väylävirasto Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Lämpökuja 6:n tonttia. Tavoitteena on mahdollistaa nykyisen lämpölaitoksen toiminnan muuttaminen. Tontin käyttötarkoitus säilyy nykyisellään.

Nykyinen lämpölaitos jatkaa Patolassa toimintaansa toistaiseksi. Helen Oy:n tavoitteena on uudistaa ja kehittää tuotantoaan Patolassa ensisijaisesti sellaisiin ilmastomyönteisiin tuotantomuotoihin, jotka eivät perustu polttotekniikkaan. Niitä voivat olla esimerkiksi geoterminen energia.

Vähäpäästöisten energiamuotojen kehittämisen rinnalla on tarpeen varmistaa lämmöntuotannon riittävyys kivihillestä luopumisen yhteydessä. Ensisijaisesti kehitettävien energiantuotantotapojen kapasiteettista toivotussa aikataulussa ei ole vielä asemakaavan laatimisen aikana täyttä varmuutta. Helen Oy on siksi varautunut ja laatinut suunnitelmat myös biolämpölaitoksen muutokselle.

Tontin kerrosalaksi on merkitty 30 000 k-m², tehokkuusluku on $e = 2,3$. Rakennusala ja rakennuksen enimmäiskorkeus määrittävät rakennuksen enimmäiskoon.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että se mahdollistaa uusiutuvaan energiaan perustuvan kaukolämmöntuotannon ja kivihillen osuuden vähentämisen Helen Oy:n energiantuotannossa.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista tukemalla ekologisen kestävyys ja päästövähennysten tavoitteita.

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on toimitila-alueita, jota kehitetään ensisijaisesti toimitilojen, tuotannon, varastoinnin, julkisten palvelujen ja opetustoiminnan sekä virkistyskäyttöön. Helsingin maanlaisessa yleiskaavassa nro 11830 ei ole asemakaava-alueelle mer-

kittyjä maanalaisia tilavarauksia mutta sen lähialueelle on merkitty nykyinen kulkuyhteys maanlaiseen tilaan tai tunneliin. Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on voimassa asemakaava nro 10591 vuodelta 1998. Kaavan mukaan tontti on yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten tontti (ET).

Tontti sijaitsee työpaikka-alueen laidassa ja rajoittuu junarataan sekä Vantaanjoen viereiseen virkistysalueeseen, Oulunkylän rantapuistoon. Tontin luoteisosassa on Helen Oy:n lämpölaitos.

Helsingin kaupunki omistaa tontin. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Hanke vastaa energia-alueen kehittämisen kustannuksista.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa: Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto, Liikennevirasto (nyk. Väylävirasto), Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus), Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) sekä Gasum Oy.

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat tontin ulkopuolella olevan kaasuputken huomioimiseen.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat mm. liikenteen sujuvuuteen sekä hankkeen vaikutuksiin alueen luontoarvoihin ja näkymiin. Mielipiteet on otettu huomioon siten, että tontin ja Vantaanjoen välinen metsäalue säilytetään ja sitä kehitetään edelleen puustoisena. Kirjallisia mielipiteitä saapui kaksi.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 11.3.-9.4.2020 ja siitä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin yksi muistutus. Muistutuksessa toivotaan, että korkealle nouseva piippu otetaan huomioon suunnittelussa ja ehdotetaan sitä kohteeksi taideteokselle, joka loisi yhteyden läheiseen Itsenäisyydenpuistoon tai Vantaanjokeen

Kaavaan on lisätty määräys, jonka mukaan savupiipun ulkonäköön tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausunnot seuraavilta tahoilta: Helen Sähköverkko Oy, HSY, ELY-keskus ja Tukes. Huomautukset kohdistuivat johtoihin, ympäristöhäiriöihin ja maaperään.

Jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon yhdyskuntateknisiä verkkoja koskevat Helen sähköverkko Oy:n ja HSY:n kannanotot. Tulevien energiaratkaisujen suunnittelussa, toteutuksessa ja lupaprosesseissa tullaan ottamaan huomioon ympäristövaikutuksiin liitetyt näkökohdat.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saadusta muistutuksesta ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu hakijan kanssa.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12584 kartta, päivätty 1.9.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12584 selostus, päivätty 1.9.2020, päivitetty Kylk:n 8.9.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 11.3.2020, täydennetty 1.9.2020 ja asukastilaisuuden 20.11.2018 muistio
- 4 Päätöshistoria
- 5 Havainnekuva, 1.9.2020

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Muistutus 9.4.2020, Oulunkylä -seura ry
- 5 Asemakaavan muutoshakemus, Lämpökuja 6, Helen Oy

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Gasum Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -
kuntayhtymä
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes),
Helsinki
Väylävirasto

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1
Liite 2
Liite 3

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Asemakaavoitus
Asemakaavoitus/Koski

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.10.2020 § 670

HEL 2018-007882 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 28. kaupunginosan (Oulunkylä, Patola) korttelin 28052 tontin 17 asemakaavan muutoksen 1.9.2020 päivätyn piirustuksen nro 12584 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmevin perustein.

Käsittely

26.10.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esteelliset: Daniel Sazonov, Wille Rydman

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Lisäys kappaleen 7 perään:

"Kaupunginhallitus korostaa kaupunkiympäristölautakunnan tavoin, että kaupungin tavoitteena on ensisijaisesti löytää kivihiilestä luopumiselle polttoon perustumattomat ratkaisut ja että myös tämän kaavan alueella ovat nämä ratkaisut ovat etusijalla."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.09.2020 § 470

HEL 2018-007882 T 10 03 03

Hankenro 0741_27

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 1.9.2020 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12584 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 28. kaupunginosan (Oulunkylä, Patola) korttelin 28052 tonttia 17.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutukseen. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - o Helen Oy: 5 000 euroa

Kaupunkiympäristölautakunta korostaa, että kaupungin tavoitteena on ensisijaisesti löytää kivihilestä luopumiselle polttoon perustumattomat ratkaisut ja että myös tämän kaavan alueella on nämä ratkaisut ovat etusijalla.

Käsittely

08.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esteelliset: Osmo Soininvaara (hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohta)

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kaupunkiympäristölautakunta korostaa, että kaupungin tavoitteena on ensisijaisesti löytää kivihilestä luopumiselle polttoon perustumattomat ratkaisut ja että myös tämän kaavan alueella on nämä ratkaisut ovat etusijalla.

11.11.2020

Kannattaja: Sirpa Asko-Seljavaara

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinemäen vastaehdotuksen.

01.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Sari Ruotsalainen, arkkitehti, puhelin: 310 37373

sari.ruotsalainen(a)hel.fi

Eetu Saloranta, liikenneinsinööri, puhelin: 310 20498

eetu.saloranta(a)hel.fi

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37250

kaarina.laakso(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 14.02.2020 § 10

HEL 2018-007882 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12584 pohjakartan kaupunginosassa 28 Oulunkylä. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12584

Kaupunginosa: 28 Oulunkylä

Kartoituksen työnumero: 45/2018

Pohjakartta valmistunut: 20.12.2019 Uusinta (ensi tilaus 2018)

Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25

Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -

11.11.2020

palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus
Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö
01.03.2019 § 18

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911

merja.kyyro(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

§ 317

Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Laiholan talon kunnostamisesta asuinkäyttöön

HEL 2020-004827 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Valtuutettu Sinikka Vepsä ehdotti valtuutettu Sami Muttilaisen ehdottamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta puistoalueella sijaitsevan Puistolan historian kannalta merkittävän Laiholan talon kunnostamista kaupungin ja Puistolan asukkaiden omaan käyttöön yhteisölliseksi tilaksi, jollaista Puistolassa ei ole. Uuden rakennuskannan keskelle kaupunginosan historiasta kertova rakennus sopii erinomaisesti.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

4 äänestys

Valtuutettu Sinikka Vepsän ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta puistoalueella sijaitsevan Puistolan historian kannalta merkittävän Laiholan talon kunnostamista kaupungin ja Puistolan asukkaiden omaan käyttöön yhteisölliseksi tilaksi, jollaista Puistolassa ei ole. Uuden rakennuskannan keskelle kaupunginosan historiasta kertova rakennus sopii erinomaisesti.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 39

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen,

Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Leo Stranius, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen

Ei-äännet: 1
Risto Rautava

Tyhjä: 42
Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Poissa: 3
Atte Kaleva, Otto Meri, Mari Rantanen

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Sinikka Vepsän ehdottamaa toivomuspontta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätössehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sinikka Vepsä ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin Laiholan talon kunnostamiseksi asuinkäyttöön. Aloitteen tekijöiden mukaan rakennuksen kunnostaminen kunnioittaisi yhtä vanhan Puistolan maamerkeistä.

11.11.2020

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki on ostanut Maamiehenpolun maa-alueet, joilla aloitteessa mainittu Laiholan talo sijaitsee, kaavoitukseen ne osana Malmin lentokentän hanketta, ja mahdollistaakseen niillä tehokkaan kerrostalovaltaisen rakentamisen. Osoitteessa Maamiehenpolku 32 sijaitseva Laiholan talo sisältyi kauppaan heikkokuntoisena purettavana rakennuksena.

Voimassa olevassa asemakaavassa Laiholan talo sijaitsee puistoalueella, eikä rakennuksilla ole kaavassa suojelumerkintää. Malmin lentokentästä ja sen lähialueista vuonna 2015 tehdyn selvityksen mukaan Maamiehenpolku 32:n päärakennukseen ei liity mitään erityisiä rakennushistoriallisia tai muita arvoja. Rakennuksen saattaminen asuin- tai kokoontumiskäyttöön maksaisi kuntoarvion perusteella yli 300 000 euroa. Kaupungilla ei ole rakennukselle omaa käyttöä. Kaupunginhallituksen 22.6.2020 hyväksymän toimitilastrategian mukaista ei ole korjata vanhoja huonokuntoisia rakennuksia vuokrattavaksi. Näillä perusteilla kaupunginhallitus katsoo, ettei Laiholan talon kunnostaminen asuin- käyttöön ole tarkoituksenmukaista.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 707

HEL 2020-004827 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 542

HEL 2020-004827 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kaupunginhallituksen 22.6.2020 hyväksymässä Helsingin kaupungin toimitilastrategiassa todetaan: ”Kaupungilla ei ole tiloja, joita se ei tarvitse omassa käytössään tai joiden omistamiseen ei liity muita strategisia syitä tai pitkän tähtäimen palvelutilatarpeita.” Näin ollen kaupunki ei myöskään kunnosta rakennuksia, joille sillä ei ole omaa käyttöä.

Tonttipäällikön päätöksellä (HEL 2018-005207) Helsingin kaupunki on ostanut kaksi tilaa, joista toinen sijaitsee Malmin lentokentän pohjoispuolella osoitteessa Maamiehenpolku 32. Tällä hetkellä voimassa olevassa asemakaavassa Maamiehenpolulta ostettu maa-alue sijaitsee puistoksi kaavoitetulla alueella, eikä rakennuksilla ole kaavassa suojelumerkintää.

Malmin lentokentän Kaavarungossa vuodelta 2016 ostettu maa-alue sijoittuu Ukonniityn kerrostaloalueelle, jonka on suunniteltu olevan osuutta 25 000 asukkaan kaupunginosaa. Ostetulla maa-alueella sijaitsee vuonna 1932 rakennettu päärakennus ja talousrakennus / vaja, jonka rakennusvuosi ei ole tiedossa.

Huonokuntoista ja peruskorjaamatonta päärakennusta ei ole liitetty vesijohtoon eikä viemäriverkostoon, joten rakennuksen asumis- tai kokoontumiskäyttöön ottaminen edellyttää merkittäviä investointeja ja huomattavaa korjausrakentamista. Esimerkkinä mainittakoon, että rakennus on öljylämmitteinen ja sen kattilalaitos on elinkaarensa päässä.

Päärakennuksesta laaditussa 5.4.2019 päivätyssä kuntoarviossa todetaan rakennuksen kunnan olevan heikko/tyydyttävä. Lisäksi todetaan mm, että pelkästään kuntoarviossa todettujen korjaustarpeiden kustannusarvio on n. 325 000 euroa. Tämä arvio ei kata välttämättömiä pe-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

ruskorjausluonteisia korjauksia, joiden määrittelemiseksi tarvitaan tarkempia tutkimuksia. Lisäksi rakennus on liitettävä kunnallistekniikkaan.

Kuntoarviossa todetaan edelleen, että perustuksissa havaittiin halkeilua, joten perustuksille on suositeltavaa suorittaa kuntotutkimus oikean korjaustavan määrittämiseksi, perustusten kuntotutkimuksen yhteydessä suositellaan tutkittavan myös välipohjien ja runkorakenteiden kunto. Ulkoseinärakenne ei selviä lähtötiedoista, joten ulkoseinärakenteillekin on suositeltavaa suorittaa kuntotutkimus niiden nykyisen kunnan ja korjaustarpeen määrittämiseksi.

Malmin lentokentästä ja sen lähialueista 2015 tehdyssä selvityksessä ”Rakennettu ympäristö ja kulttuuriympäristö -alustava arvokohteiden luettelo”, on kaikki alueen rakennukset arvoitu viiteen eri luokkaan, jotka ovat:

Luokka 1a Kulttuurihistoriallinen rakennusinventointi, myös sisätilat

Luokka 1b Kulttuurihistoriallinen rakennusinventointi

Luokka 2 Tekninen rakennusinventointi

Luokka 3 Inventointityö jätettiin kartoitustasolle

Luokka 4 Sauna- tai talousrakennus, kulttuurihistoriallinen rakennusinventointi

Luokka 5 Sauna- tai talousrakennus, tekninen rakennusinventointi

Maamiehenpolku 2:n päärakennuksen luokittelu on 2. Rakennukseen ei liity mitään erityisiä rakennushistoriallisia tai muita arvoja.

Yleensä kaupunki ostaa kaikki kiinteistöt rasitteista vapaana, koska esim. vuokralaisten suhtautuminen asunnon puutteisiin ja kuntoon saattaa muuttua silloin kun asunnon omistajaksi tulee Helsingin kaupunki.

Edellinen omistaja ei joutunut häätämään vuokralaisia vaan nämä poistuivat asunnosta normaalin irtisanomismenettelyn mukaisesti. Rakennuksen hallinta on luovutettu kaupungille jo vuoden 2019 alussa eli n. vuosi ennen viimeistä kauppakirjan luovutuspäivää.

Helsingin kaupunki on ostanut Maamiehenkujan maa-alueet kaavoitukseen ne uudelleen osana Malmin lentokentän hanketta ja mahdollistaakseen alueella tehokkaan kerrostalovaltaisen rakentamiseen. Maan hankinnan tarkoitus on myös vähentää kaavaehdotukseen kohdistuvaa valituspainetta.

11.11.2020

Kyseessä oleva rakennus sisältyi kauppaan arvottomana purettavana rakennuksena, jolle kaupungilla ei ole omaa käyttöä. 22.6.2020 hyväksytyn toimitilastrategian mukaista ei ole korjata vanhoja huonokuntoisia rakennuksia vuokrattavaksi.

Lähtökohtaisesti kaupunki etsii omistamilleen rakennuksille niihin sopivaa omaa käyttöä, mutta jos tarvetta ei ole, joudutaan etsimään muita ratkaisuja. Kaupungin tulee käytettävissä olevilla resursseilla turvata ensisijaisesti kaupungin palveluiden tilatarpeet ja kohdistaa käytössä olevat määrärahat ja henkilöresurssit näiden palvelutilojen turvallisuuden, terveellisuuden ja kestävyuden turvaamiseen. Laiholan talon kunnostamista ei ole sisällytetty talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaan.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eero Nuotio, kehityspäällikkö: 310 71239
eero.nuotio(a)hel.fi

11.11.2020

Asia/9

§ 318

Valtuutettu Kaisa Hernbergin aloite katupuiden istuttamisesta Päijänteentielle

HEL 2020-007754 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Kaisa Hernbergin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Kaisa Hernberg ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan asemakaavan mukaisen puurivistön istuttamista Päijänteentielle seuraavan kadulla toteutettavan katutyön yhteydessä.

Katupuurivien lisäämistä tutkitaan syksyllä käynnistyvän Päijänteentien ja Hämeentien risteysalueen liikennevalojen suunnittelun yhteydessä. Katupuurivien lisäämisen myötä kadulta poistuisi todennäköisesti joitain pysäköintipaikkoja. Puurivistön mahdollisen toteutuksen aikatauluun vaikuttavat alueen kunnallistekniikan ja kadunrakenteiden uusimistarpeet sekä tulevien vuosien investointitaso.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313

11.11.2020

Asia/9

suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Kaisa Hernbergin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 702

HEL 2020-007754 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 487

HEL 2020-007754 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vallilan Päijänteentien Mäkelänkadun ja Hämeentien väliselle osuudelle on merkitty asemakaavassa kaksi puuriviä, mutta vuonna 1988 vahvistetun asemakaavan merkintää ei ole toistaiseksi toteutettu.

Katupuurivien lisäämistä tutkitaan syksyllä käynnistyvän Päijänteentien ja Hämeentien risteysalueen liikennevalojen suunnittelun yhteydessä. Katupuurivien lisäämisen myötä kadulta poistuisi todennäköisesti joitain pysäköintipaikkoja. Jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon myös kadun alla kulkevan kunnallisteknisen verkoston vaatima tila ja varmistaa, että katupuiden juuristolle on riittävästi tilaa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Katupuurivien mahdollisen toteutuksen aikatauluun vaikuttavat alueen kunnallistekniikan ja kadunrakenteiden uusimistarpeet sekä tulevien vuosien investointitaso. Kun investointitaso laskee koronaviruksen aiheuttaman taloudellisen tilanteen johdosta, joudutaan hankkeiden toteutumista mahdollisesti siirtämään myöhemmäksi.

Viime vuosina on tehty useita katupuita ja muuta kaupunkikasvillisuutta koskevia linjauksia ja ohjeita, joissa on todettu kasvillisuuden kaupunkiympäristöön tuomat moninaiset hyödyt sekä tarve varata puiden kasvulle ja kehittymiselle riittävästi tilaa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Inka Lappalainen, maisema-arkkitehti: 310 21344
inka.lappalainen(a)hel.fi

§ 319

Valtuutettu Fatim Diarran aloite eväiden syömiseen tarkoitettujen pöytien lisäämisestä puistoihin ja ulkoilualueille

HEL 2020-007762 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösaehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Fatim Diarra ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan selvitettäväksi, mihin Helsingin puistoihin ja ulkoilualueille voidaan hankkia lisää piknik-eväiden syömiseen soveltuvia pöytiä. Valtuutetut toteavat, että kevään koronaepidemian myötä kaupunkilaiset ovat hyödyntäneet aktiivisesti kaupungin puistoja ja ulkoilualueita, joilta kuitenkin puuttuu oleskeluun sopivia pöytiä.

Kaupunkiympäristötoimialalla on tiedossa erittäin paljon sekä penkkejä että pöytiä koskevia asukkailta saatuja toiveita sijaintipaikkaehdotuksineen. Lähivuosina pöytäpenkkejä on suunniteltu eri puolille Helsinkiä lisää noin 60 kappaletta, joista suurin osa sijoittuu peruskorjattaviin leikkipuistoihin. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen liikuntapalvelut puolestaan on hankkinut määrärahan puitteisissa pöytäryhmiä Paloheinän ulkoilualueelle, Pitkälän majan läheisyyteen sekä usealle liikuntapalveluiden ylläpitämälle uimarannalle. Pöytä-penkkiä lisäämisen mahdollisuuksiin vaikuttaa myös tähän käytettävissä oleva määräraha.

11.11.2020

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 705

HEL 2020-007762 T 00 00 03

Eesitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.10.2020 § 587

HEL 2020-007762 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristön toimialalla on jo selvitetty penkkien ja pöytien tarvetta muun muassa aluesuunnitelmien, visitöiden ja täydennysrakentamisen suunnitteluperiaatteiden vuorovaikutuksen sekä Osallistuva budjetointi -prosessin yhteydessä teetettyjen asukaskyselyjen avulla.

Yleisten alueiden rekisterin mukaan Helsingin viheralueilla on tällä hetkellä yhteensä 721 kappaletta pöytiä ja pöytä-penkkejä. Eniten pöytiä on läntisen ja eteläisen suurpiirin alueella, noin puolet tiheämmässä kuin muualla Helsingissä.

Kaupunkiympäristötoimialalla on tiedossa erittäin paljon sekä penkkejä että pöytiä koskevia asukkailta saatuja toiveita sijaintipaikkaehdotuksiin. Lähivuosina pöytäpenkkejä on suunniteltu eri puolille Helsinkiä lisää noin 60 kappaletta, joista suurin osa sijoittuu peruskorjattaviin leikkipuistoihin. Pöytä-penkkien lisäämisen mahdollisuuksiin vaikuttaa myös käytettävissä oleva määräraha.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Milja Halmkrona, maisema-arkkitehti: 31026323
milja.halmkrona(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 152

HEL 2020-007762 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää ajatusta kannatettava ja osallistuu osaltaan selvitykseen, mikäli kaupunkiympäristön toimiala, joka vastaa suurimmalta osin kaupungissa sijaitsevista puistoista ja ulkoilualueista, päättää ryhtyä selvittämään, mihin piknik-eväiden soveltuvia pöytiä voidaan sijoittaa.

Liikuntapalvelut on hankkinut määrärahan puitteisissa pöytäryhmiä keskeisille paikoille Paloheinän ulkoilualueelle, Pitkälän majan läheisyyteen sekä usealle liikuntapalveluiden ylläpitämälle uimarannoille.

Pöytien hankinnoissa tulee huomioida, että pöytiä ei voi vain sijoittaa eri puolille puistoja ja ulkoilualueita, vaan niiden alusta tulee perustaa hyvin, jotta niitä on turvallista käyttää. Pöytien yhteyteen on myös taroituksenmukaista sijoittaa roskikasia, joka nostaa ylläpitokustannuksia.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Selvityksessä tulee liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan huomioida mahdollisten pöytien sijoituspaikkojen lisäksi myös hankintakustannukset sekä ylläpitokustannukset.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 320

Valtuutettu Fatim Diarran aloite penkkien lisäämisestä puistoihin ja ulkoilureittien varrelle

HEL 2020-007763 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Fatim Diarra ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan selvitettäväksi, mihin puistoihin ja ulkoilualueille Helsinkiin voidaan hankkia lisää penkkejä.

Kaupunkiympäristön toimiala on kuluvan vuoden aikana sijoittanut 150 uutta penkkiä puistoalueille ja ulkoilureittien varrelle eri puolille Helsinkiä pohjautuen pääosin asukaspalautejärjestelmän kautta saatuihin penkkitoiveisiin. Lisäksi OmaStadin eli osallistuvan budjetoinnin kautta esitettyjen penkkitoiveiden myötä sijoitetaan 44 penkkiä eri puolille Helsinkiä. Penkkien ja muiden kalusteiden määrää on myös lisätty jatkuvasti puistoalueiden ja muiden yleisten alueiden suunnitelmissa.

Seuraavaksi kaupunkiympäristön toimialalla alkaa selvitys, jossa kerätään kaikki osallistuvassa budjetoinnissa, asukaspalautteissa ja alue-suunnitelmien myötä esitetyt penkkitoiveet ja -tarpeet paikkatietojärjestelmään yhteen ja samaan paikkaan. Selvitystyön pohjalta suunnitellaan ja asennetaan uusia penkkejä eri puolille Helsinkiä. Penkkien li-

11.11.2020

säämisen mahdollisuuksiin vaikuttaa myös tähän käytettävissä oleva määräraha.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 706

HEL 2020-007763 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.10.2020 § 586

HEL 2020-007763 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä on noin 7 000 puistonpenkkiä. Aukiolla ja katualueilla on puolestaan noin 1 150 penkkiä.

Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu -palvelu on kuluneen vuoden aikana vastannut työstä, jossa on sijoitettu uusia penkkejä puistoalueille ja ulkoilureittien varteen eri puolille Helsinkiä. Näin sijoitettiin 150 uutta penkkiä pohjautuen pääosin asukaspalautejärjestelmän kautta saatuihin penkkitoiveisiin. Päämääränä oli penkkiverkoston parantaminen keskittyen etenkin vanhuksiin ja heidän liikkumisen helpottamiseen kaupungin puistoissa ja ulkoilureiteilla.

Edellä mainitun lisäksi OmaStadin eli osallistuvan budjetoinnin kautta tuli lisää penkkitoiveita. Tässä yhteydessä laadittiin 44 penkin sijoitussuunnitelmat eri puolelle Helsinkiä. Tällä hetkellä viimeisetkin tilatut penkit ovat valmistumassa ja asennustyöt alkaneet.

Penkkien ja muiden kalusteiden määrää on myös lisätty jatkuvasti puisto- ja muissa yleisten alueiden suunnitelmissa.

Seuraavaksi kaupunkiympäristön toimialalla alkaa selvitys, jossa kerätään paikkatietojärjestelmään koko kaupungin penkkiverkostoa koskevat toiveet yhteen ja samaan paikkaan. Lähtötietoina ovat osallistuvassa budjetoinnissa esitetyt toiveet, saatu asukaspalautte ja aluesuunnitelmien kautta esiin nousseet penkkitoiveet ja -tarpeet. Tämä selvitystyön pohjalta suunnitellaan ja asennetaan uusia penkkejä eri puolille Helsinkiä. Penkkien lisäämisen mahdollisuuksiin vaikuttaa myös käytettävissä oleva määräraha.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Lämsä, maisema-arkkitehti: 310 37479
anu.lamsa(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 151

HEL 2020-007763 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää ajatusta kannatettava ja osallistuu osaltaan selvitykseen, mikäli kaupunkiympäristön toimiala, joka vastaa suurimmalta osin kaupungissa sijaitsevista puistoista ja reiteistä, päättää ryhtyä selvittämään mihin penkkejä voidaan sijoittaa.

Liikuntapalvelut on hankkinut määrärahan puitteessa penkkejä muun muassa Paloheinän ulkoilualueelle.

Penkkien hankinnoissa tulee huomioida, että suurelle osalle liikuntapalveluiden ylläpitämistä reiteistä tehdään talviaikaan ladut hiihtäjille tai ne aurataan, ja hiekoitetaan ulkoilijoille. Tämä huomioiden penkit tulee sijoittaa selvästi reittien ulkopuolelle, jotta latukoneelle tai aurauskalustolle jää tarpeeksi tilaa huolehtia talvipalveluiden ylläpidosta. Tämä nostaa monissa tapauksissa penkkien perustamiskustannuksia.

Hyvänä lumitalvena liikuntapalvelut kunnostaa yli 200 km latuja kuntalaisille. Osa laduista kunnostetaan pelloille, mutta suuri osa kunnostetaan ulkoilureiteille, jolloin näiden reittien yhteyteen sijoitetut penkit eivät ole talvikäytössä.

Selvityksessä tulee liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan huomioida mahdollisten penkkien sijoituspaikkojen lisäksi myös hankintakustannukset sekä ylläpitokustannukset.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 321

Valtuutettu Ted Apterin aloite varhaiskasvatuksen laadun arvioinnista

HEL 2020-008040 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ted Apterin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ted Apter ja 33 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan varhaiskasvatuksen laadun uudelleen arvioimista ja laadun seurannan päiväkotikohtaisten mittarien kehittämistä. Aloitteessa esitetään kolmea mittaria: palvelun laatua arvioiva mittari, henkilöstön hyvinvointia kuvaava mittari ja tasa-arvon toteutumista arvioiva mittari. Mittaustulosten perusteella kaupungin tulee tehdä tarvittavia toimenpiteitä pätevän henkilön sitouttamiseksi, työhyvinvoinnin kohentamiseksi ja lapsen edun toteutumiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa, että laadukas opetus ja varhaiskasvatus nähdään Helsingin kaupunkistrategiassa kaupunkilaisten eriarvoistumisista vähentävinä lähipalveluina ja laadukkaan varhaiskasvatuspalvelun tuottaminen on keskeinen tasa-arvon toteutumista edistävä tekijä. Varhaiskasvatuksessa panostetaan laatuun, työntekijöiden pysyvyyteen ja turvalliseen arkeen. Laadullisten erojen tasaaminen on yksi varhaiskasvatuksen keskeisistä kehittämiskohteista. Henkilöstön hyvinvointiin ja osallistumiseen panostetaan palveluja uudistettaessa.

Kaupunkistrategialle valittuja mittareita seurataan ja tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan neljä kertaa vuodessa. Mittaamalla saatua tietoa hyödynnetään päätöksenteossa ja johtamisessa. Tilapaikkoja sekä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrää sekä matka-aikoja kotoa varhaiskasvatuspaikkaan seurataan. Pätevän henkilöstön määrää ja työhyvinvointia mitataan säännöllisesti. Erityiseen tukeen, syrjäytymisen ehkäisyyn ja eriytymiskehityksen torjuntaan on yhtenäiset indikaattorit, joiden perusteella tuen resurssit jaetaan.

Aloitteessa esitetyt mittarit ovat hyviä ja raportointi palvelun laadun, pätevän henkilöstön osuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden osalta aloitetaan saatavilla olevaan tietoon perustuen.

Palvelun laadun mittareina voidaan käyttää tietoa perheen palvelun saantiin liittyen kuten matkaetäisyyttä kotoa varhaiskasvatuspaikkaan sekä omalla peruspiirin alueella varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrää. Toteutuneen toiminnan laadunseurantaa tehdään ja tietoa kerätään tällä hetkellä monin tavoin eri lähteistä. Asiakaspalautetta kerätään säännöllisesti asiakaskyselyillä ja saatua palautetta hyödynnetään sekä toiminnan että asiakaskokemuksen mittaamisen tapojen kehittämisessä. Kaupungin varhaiskasvatukseen on valmisteilla uusi asiointin tietojärjestelmä, jonka myötä saadaan parempaa tietoa perheiden valinnoista ja niiden toteutumisesta, läpinäkyvyyttä varhaiskasvatuspaikan saamisen prosessiin sekä tietoa lähipäiväkotiperiaatteen toteutumisesta.

Pätevän henkilöstön osuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin mittareina voidaan käyttää kelpoisen henkilöstön määrää sekä Kunta10- ja työterveyskyselyjen tuloksia. Pätevän henkilöstön kokonaisvajetta ja henkilöstön lähtövaihtuvuutta kaupunkitasolla seurataan säännöllisesti ammattinimikkeittäin. Helsinki on tehnyt monia konkreettisia toimenpiteitä henkilöstön työolosuhteiden edistämiseksi. Ryhmäkooko on pidetty koko ajan pienempänä eikä varhaiskasvatuslain säädäntömuutoksia otettu käyttöön. Henkilöstömitoitusta ja ryhmäkojoja koskevaa ohjeistusta on tarkennettu ja varahenkilöstön määrää lisätty. Varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien palkkoja on korotettu 221 eurolla. Henkilöstön rekrytointiin panostetaan ja työsuhdeasuntojen saatavuutta ja määrää lisätään. Palkitsemisen käytäntöjä on kehitetty ja vertaismentointia lisätty uusille opettajille. Varhaiskasvatuksen johtamisen tukemiseksi on otettu käyttöön uusi varajohtajamalli ja varhaiskasvatuksen esihenkilöille ja aluepäälliköille on suunnattu johtamisvalmennusta. Helsinki on tiivistänyt yhteistyötään eri koulutusasteiden kanssa uusien valmistuvien työntekijöiden saamiseksi sekä nykyisen ei-kelpoisen henkilöstön päteväyttämiseksi. Pätevän henkilöstön kouluttamiseksi tarvitaan kuitenkin edelleen valtakunnallisella tasolla tapahtuvia toimia.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden mittareina käytetään tällä hetkellä erityisen tuen ja myönteisen erityiskohtelun rahoituksen jakamisen indikaattoreita sekä inklusiivisen varhaiskasvatuksen seurannan mittareita. Jokainen varhaiskasvatusyksikkö laatii kuluvalle toimintakaudella tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman, joka koostuu nykytilan kartoittamisesta, kehittämiskohteiden valinnasta sekä arvioinnista. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla suunnitellaan, miten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista mitataan jatkossa entistä paremmin.

Laadunhallinnan tulee olla systemaattista ja toimintaa kehittävää. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) on laatinut varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset vuonna 2018, jonka pohjalta kaupunki on kehittänyt varhaiskasvatuksen arvioinnin käytäntöjään. Helsinki jatkaa arviointityötä Karvin tutkimukseen perustuvassa teorettisessa viitekehyksessä.

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin käytäntöjen kehittäminen ja laadunhallintajärjestelmän rakentaminen on käynnistynyt kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla elokuussa 2020. Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin tarkoituksena on turvata varhaiskasvatustlain toteuttamista, tukea varhaiskasvatuksen kehittämistä ja tasalautaisuuden toteutumista sekä edistää lapsen hyvinvoinnin ja oppimisen edellytyksiä. Laadun arvioinnin uudistustyön yhteydessä selvitetään mahdollisuudet sille, että lapset voisivat osallistua varhaiskasvatuksen arviointiin.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ted Apterin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 711

HEL 2020-008040 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.09.2020 § 231

HEL 2020-008040 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Ted Apterin valtuustoaloitteesta varhaiskasvatuksen laadun uudelleen arvioinnin ja laadun mittareiden kehittämiseksi seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että varhaiskasvatuksen laadun arvioinniksi tulee kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimesta kehittää kolme mittaria: laatua ja henkilöstön hyvinvointia kuvaava mittari, palvelun laatua arvioiva mittari sekä tasa-arvon toteutumista arvioiva mittari.

Helsingin kaupunkistrategiassa laadukas opetus ja varhaiskasvatus nähdään kaupunkilaisten eriarvoistumista vähentävinä lähipalveluina. Varhaiskasvatuksessa panostetaan laatuun, työntekijöiden pysyvyyteen ja turvalliseen arkeen. Osana uudistuvia palveluita, Helsingissä otetaan käyttöön sähköinen asiointi mahdollisimman laajasti. Henkilöstön hyvinvointiin ja osallistumiseen panostetaan palveluja uudistettaessa.

Valtuutetun aloitteessa esitetyt asiat liittyvät varhaiskasvatuksen palvelun laatuun, pätevän henkilöstön puutteeseen ja henkilöstövajeeseen johtaneisiin syihin, henkilöstön työhyvinvointiin sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen. Aloitteessa esitetään laatua ja henkilöstön hyvinvointia, palvelun laatua sekä tasa-arvon toteutumista arvioivien mittareiden kehittämistä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Aloitteessa kuvatut asiat ovat keskeisiä varhaiskasvatuksen laatuun vaikuttavia tekijöitä. Varhaiskasvatuksen laatu koostuu näiden lisäksi varhaiskasvatukselle asetettujen pedagogisten tavoitteiden toteutumisesta.

Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Laatu varhaiskasvatuksessa rakentuu laadun rakenne- ja prosessitekijöistä (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus 2018), joita tarkastellaan kaupunki- ja yksikkötasoilla. Rakennetekijät ovat varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyviä tekijöitä, kuten varhaiskasvatuspalveluiden ohjaus, johtamisjärjestelmä, henkilöstörakenne, lapsiryhmän koko ja rakenne sekä arvioinnin ja kehittämisen rakenteet. Prosessitekijät ovat yksikön pedagogista toimintakulttuuria kuvaavia tekijöitä, kuten eri tasoilla tapahtuva vuorovaikutus, suunnittelun, dokumentoinnin ja arvioinnin kokonaisuus sekä pedagoginen toiminta.

Varhaiskasvatuksen vaikuttavuutta kuvaavissa tutkimuksissa on todettu, että merkityksellistä on laatutekijöiden kokonaisvaikutus yksittäisten laatutekijöiden sijaan. Varhaiskasvatuksessa yksikkötasolla tapahtuva laadunarviointi perustuu itsearviointiin, jolloin arvioinnin rakenteilla on suuri merkitys. Varhaiskasvatuksessa ei toteuteta oppimistulosarvioinnin kaltaisia arviointeja, jolloin varhaiskasvatuksen kehityksellisten vaikutusten arviointi on erilaista kuin esimerkiksi perusopetuksessa.

Varhaiskasvatustlain (628/1998) 21§ mukaan varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa varhaiskasvatusta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Itsearviointia tehdään palvelun järjestäjän toimesta ja helsinkiläistä varhaiskasvatusta kehitetään kaupunkitasoisen ja valtakunnallisen tiedon pohjalta.

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) on laatinut varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset vuonna 2018, jonka pohjalta Helsinki on kehittänyt varhaiskasvatuksen arvioinnin käytäntöjään. Karvin Varhaiskasvatuksen laatu arjessa -arvioinnin (2019) tuloksiin ja kehittämissuositukseen perustuen on kehitetty varhaiskasvatuksen johtamisen rakenteita ja sijaisjärjestelyitä sekä yksikkötasolla tapahtuvan suunnittelun, arvioinnin ja kehittämisen kokonaisuutta.

Toteutuneen toiminnan laadunseurantaa tehdään ja tietoa kerätään tällä hetkellä monin tavoin eri lähteistä. Tiedon seuranta sekä tuottamista hidastaa ja vaikeuttaa tietojärjestelmien toimimattomuus sekä laadunhallinnan ja arvioinnin käytäntöjen vakiintumattomuus.

Palvelun laatu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Valtuutetun aloitteessa palvelun laatu nostetaan esiin yhtenä keskeisenä varhaiskasvatuksen laatua kuvaavana mittarina.

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, jonka kotikuntalaisissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta kyseinen kunta on (540/18) 6 §. Varhaiskasvatuspaikka järjestetään viimeistään neljän kuukauden päästä hakemuksen jättämisestä.

Varhaiskasvatuksen hakijamääriä ja varhaiskasvatusyksiköiden tila-
paikkoja seurataan säännöllisesti. Seuranta tehdään myös siitä, min-
kälaisilla matka-ajoilla huoltajien siirtymät kotoa varhaiskasvatuksen
toimipaikkaan toteutuvat. Nykyiset tietojärjestelmät eivät mahdollista
hakijamäärien suhteuttamista aloituspaikkoihin tai siirtopyyntöjen ja
pyyntöjen syiden tilastoimista.

Asiain tietojärjestelmää pilotoidaan ruotsinkielisessä varhaiskasva-
tuksessa syksyllä 2020. Uuden asiain tietojärjestelmän myötä tul-
laan saamaan entistä parempaa tietoa perheiden valinnoista ja niiden
toteutumisesta, läpinäkyvyyttä varhaiskasvatuspaikan hakemisen ja
saamisen prosessiin sekä tietoa lähipäiväkotiperiaatteen toteutumisesta.
Asiain tietojärjestelmän käyttö laajenee suomenkieliseen var-
haiskasvatukseen vuoden 2021 aikana.

Asiakaspalautetta kerätään säännöllisesti asiakaskyselyillä ja saatua
palautetta hyödynnetään toiminnan ja asiakaskokemuksen mittaamisen
tapojen kehittämisessä. Varhaiskasvatuksen huoltajien kokonaistyyty-
väisyys sai viime kyselyssä (2019) arvosanan 6,3 (max. 7). Seuraava
varhaiskasvatuksen asiakaskysely on pääkaupunkiseudun kuntien yh-
teinen asiakaskysely loka-marraskuussa 2020.

Kehitteillä oleva kansallinen varhaiskasvatuksen tietovaranto Varda ko-
koaa yhteen paikkaan varhaiskasvatuksen kansallisessa suunnittelu- ja
ohjaustyössä tarvittavaa tietoa, kuten tietoa varhaiskasvatuksessa ole-
vista lapsista, toimipaikoista sekä henkilöstöstä.

Palvelun laadun mittareina voidaan käyttää tietoa perheen palvelun
saantiin liittyen kuten matkaetäisyyttä kotoa varhaiskasvatuspaikkaan
sekä omalla peruspiirin alueella varhaiskasvatuksessa olevien lasten
määrää. Nämä tiedot on tarkoituksenmukaista tuottaa kaksi kertaa
vuodessa, keväisin ja syksyisin. Uuden asiakastietojärjestelmän myötä
saadaan entistä paremmin tietoa siitä, miten perheiden toiveet ovat to-
teutuneet.

Laatu ja henkilöstön hyvinvointi

Koulutettu henkilöstö on keskeinen laatua edistävä tekijä varhaiskasva-
tuksessa. Pätevän henkilöstön kokonaisvajetta ja henkilöstön lähtö-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

vaihtuvuutta kaupunkitasolla seurataan säännöllisesti ammattinimikkeittäin. Nykyisillä käytössä olevilla kaupungin järjestelmillä pätevän henkilöstön saatavuustietoja ei alue- ja yksikkötasolla ole helposti saatavilla.

Task force -työn tuloksena syntynyt toimenpideohjelma etenee osana talousarvioehdotusta.

Helsinki on tehnyt monia konkreettisia toimenpiteitä henkilöstön työolosuhteiden edistämiseksi, esimerkiksi ryhmäkoko on pidetty koko ajan pienempänä, eikä varhaiskasvatuslain säädäntömuutoksia (2016) otettu käyttöön. Henkilöstömitoitusta ja ryhmäkokoja koskevaa ohjeistusta on tarkennettu ja varahenkilöstön määrää lisätty.

Helsinki on korottanut varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien palkkoja 221 eurolla. Henkilöstön rekrytointiin panostetaan ja työsuhdeasuntojen saatavuutta ja määrää lisätään. Palkitsemisen käytäntöjä on kehitetty ja vertaismentorointia lisätty kaikille uusille opettajille.

Varhaiskasvatuksen johtamisen tukemiseksi Helsingissä on otettu käyttöön uusi varajohtajamalli, ja parhaillaan on käynnissä varhaiskasvatuksen esihenkilöille ja aluepäälliköille suunnattu johtamisvalmennus. Myös asiakasohjauksen ja varhaiskasvatukseen sijoittamisen käytäntöjen kehittäminen toimialalla on käynnissä.

Helsinki on tiivistänyt yhteistyötään eri koulutusasteiden kanssa uusien valmistuvien työntekijöiden saamiseksi sekä nykyisen ei-kelpoisen henkilöstön pätevoittämiseksi. Tarvitaan kuitenkin edelleen valtakunnallisella tasolla tapahtuvia toimia pätevän henkilöstön kouluttamiseksi.

Henkilöstön kuuleminen on olennainen tekijä henkilöstön pysyvyyden ja työhyvinvoinnin edistämisessä. Henkilöstön hyvinvointia ja työtyytyväisyyttä mitataan vuorovuosin toteutettavilla Kunta 10 -kyselyllä ja työterveyskyselyllä. Tulosten pohjalta nostetaan tarvittavat kehittämistoimenpiteet sekä yksikkö- että kaupunkitasolla. Kunta 10 -kysely sekä Helsingin kaupungin oma strategista uudistumista mittaava Uudistumisen pulssi -kysely on käynnistynyt jälleen 1.9.2020.

Laadun ja henkilöstön hyvinvoinnin seuraamisen mittareina voidaan käyttää kelpoisen henkilöstön määrää kaksi kertaa vuodessa sekä Kunta 10 -kyselyn työssä jaksamiseen ja työn koettuun palkitsevuuteen liittyviä mittareita.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen on keskeinen tema varhaiskasvatussuunnitelmissa. Varhaiskasvatusyksiköissä käydään

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

pedagogista keskustelua tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta ja toimintakaudella 2020-2021 jokainen yksikkö laatii tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman, joka kostuu nykytilan kartoittamisesta, kehittämiskohteiden valinnasta sekä arvioinnista.

Tietoa vieraskielisten lasten ja erityistä tukea tarvitsevien lasten osuudesta käytetään resurssien kohdentamisessa. Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa erityistä tukea saavien lasten perusrahoitus jaetaan ja tarkistetaan varhaiskasvatusalueella olevien lasten lukumäärän perusteella.

Varhaiskasvatus saa myönteiseen erityiskohteluun ja kaupunkirakenteesta johtuvien alueellisten hyvinvointierojen tasaamiseen 1,3 miljoonaa euroa vuodessa, jolla suunnataan resursseja erikseen sovittujen asuma-alueiden lapsille perusmitoitusta enemmän. Resurssien jaossa on käytetty kolmea indikaattoria: ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa olevien aikuisten prosenttiosuutta, keskimääräistä vuosituloa asukasta kohden ja vieraskielisten lasten prosenttiosuutta.

Varhaiskasvatuksen järjestäjän on varmistettava inklusiivisuuden periaatteiden toteutuminen sekä huolehdittava, että jokainen lapsi saa tarvitsemansa tuen omassa oppimisympäristössään (Karvi Varhaiskasvatuksen laatuindikaattorit 2018).

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lapsen tukemisen prosessit, resurssit ja rakenteet sekä valmistelu- ja päätöksenteko tullaan tarkastamaan ja uudistamaan. Tavoitteena on oikea-aikaisen tuen nopeampi ja joustavampi käytännön toteuttaminen.

Helsinki on myös mukana Jyväskylän ja Tampereen yliopistojen ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen toteuttamassa CHILDCARE-tutkimushankkeessa, jossa tutkitaan tasa-arvon kysymyksiä kuntien varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluissa sekä lastenhoidon tukien järjestelmissä.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen seurannan mittareina käytetään tällä hetkellä erityisen tuen ja myönteisen erityiskohtelun rahoituksen jakamisen indikaattoreita sekä inklusiivisen varhaiskasvatuksen pilotoinnin seurannan mittareita. Toimialalla tulee yhdessä miettiä, miten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista mitataan jatkossa entistä paremmin eri koulutusasteilla.

Varhaiskasvatukselle asetettujen pedagogisten tavoitteiden toteutuminen

Varhaiskasvatuksen tavoitteet ja sisällöt määritellään varhaiskasvatuslain lisäksi valtakunnallisessa Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet -

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

asiakirjassa (2018) sekä Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmassa (2019).

Osana järjestäjätason arviointia toteutetaan varhaiskasvatustyöyksiköiden auditoinnit vuosittain satunnaisotannalla. Auditoinneilla saadaan tietoa varhaiskasvatuksen pedagogiselle toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutumisesta.

Pedagoginen dokumentointi on keskeinen työmenetelmä varhaiskasvatuksen lapsilähtöisessä suunnittelussa, toteuttamisessa, arvioinnissa ja kehittämisessä. Pedagogisen dokumentoinnin kokonaisuuden kehittäminen on aloitettu Helsingin varhaiskasvatuksessa kansallisiin suosituksiin perustuen vuonna 2019. Kuluvan vuoden aikana vahvistetaan varhaiskasvatuksen itsearviointia osana yksikön toimintasuunnitelmaa ja lapsiryhmäkohtaista toiminnan suunnittelua, dokumentointia ja kehittämistä. Vuonna 2021 kokonaisuuden kehittäminen etenee lapsiryhmäkohtaisen arviointimenetelmän käyttöönottoon.

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen laadunhallinnan ja arvioinnin käytäntöjen kehittäminen toimialla on käynnistynyt elokuussa 2020. Laatutyön tavoitteena on laadunhallintajärjestelmän rakentaminen varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Osana tehtävää laatutyötä pohditaan myös, miten mittamalla saaduista tuloksista raportoidaan.

Lapsivaikutukset

Varhaiskasvatuslain mukaan lapsella on oikeus varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatus on tärkeä osa lapsen kasvun ja oppimisen polkua. Varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu (540/18) § 4.

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa.

Lapselle laadukas varhaiskasvatus tarkoittaa fyysisesti ja psyykkisesti turvallista oppimisympäristöä ja välittävää vuorovaikutusta, tunnetta vertaisryhmään kuulumisesta sekä sitä, että hänen vahvuutensa huomataan ja tarpeisiinsa vastataan.

Varhaiskasvatuksen laadunhallinnan ja arvioinnin tarkoituksena on turvata varhaiskasvatuslain toteuttamista, tukea varhaiskasvatuksen kehittämistä ja tasalaatuisuuden toteutumista sekä edistää lapsen hyvinvoinnin, kehityksen ja oppimisen edellytyksiä.

Yhteenveto

Laadukkaan varhaiskasvatuspalvelun tuottaminen on Helsingin kaupunkistrategiassa 2017-2021 keskeinen tasa-arvon toteutumista edistävä tekijä. Varhaiskasvatuksen laadullisten erojen tasaaminen eri keinoin on yksi varhaiskasvatuksen keskeisistä kehittämiskohteista.

Kaupunkistrategialle valittuja kaupunkitasoisia mittareita seurataan ja tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan neljä kertaa vuodessa talouden ja toiminnan seurannan yhteydessä.

Mittaamalla ja tilastoinnilla saatua tietoa hyödynnetään päätöksenteossa ja johtamisessa. Tilapaikkoja sekä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrää sekä matka-aikoja kotoa varhaiskasvatuspaikkaan seurataan. Pätevän henkilöstön määrää ja henkilöstön työhyvinvointia mitataan säännöllisesti. Eriytyksen tukeen, syrjäytymisen ehkäisyyn ja eriytymiskehityksen torjuntaan on yhtenäiset indikaattorit, joiden perusteella tuen resurssit jaetaan.

Aloitteessa esitetyt mittarit ovat hyviä ja raportointi palvelun laadun, pätevän henkilöstön osuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden osalta aloitetaan saatavilla olevaan tietoon perustuen. Helsinki jatkaa arviointityötä kansallisen arviointikeskuksen tutkimukseen perustuvassa teoreettisessa viitekehityksessä.

Laadunhallinnan tulee olla systemaattista ja toimintaa kehittävää. Toimivien ja tarkoituksenmukaisten kaupunkitasoisten tietojärjestelmien toiminnan parantaminen ja yhteensovittaminen on keskeinen tiedon keräämistä, tilastointia ja eri tasoilla tapahtuvaa laadunseuranta edistävä tekijä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että laadun arvioinnin uudistustyön yhteydessä selvitetään mahdollisuudet sille, että lapset voisivat osallistua varhaiskasvatuksen arviointiin.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Ted Apter: Uusi kohdan 44 korvaava muoto:

"Aloitteessa esitetyt mittarit ovat hyviä ja raportointi palvelun laadun, pätevän henkilöstön osuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden osalta aloitetaan saatavilla olevaan tietoon perustuen. Helsinki jatkaa arviointityötä kansallisen arviointikeskuksen tutkimukseen perustuvassa teoreettisessa viitekehityksessä."

Kannattaja: Matias Pajula

Esittelijä muutti ehdotustaan Ted Apterin vastaehdotuksen mukaisesti. Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että laadun arvioinnin uudistustyön yhteydessä selvitetään mahdollisuudet sille, että lapset voisivat osallistua varhaiskasvatuksen arviointiin.

Kannattaja: Pia Pakarinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Petra Malinin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Kati Järvinen, arviointiasiantuntija, puhelin: 310 27448
kati.jarvinen(a)hel.fi

§ 322

Valtuutettu Ted Apterin aloite nuorten talousosaamisen lisäämisestä kaikilla kouluasteilla

HEL 2020-008043 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ted Apterin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ted Apter ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää mahdollisuudet lisätä talousosaamisen kasvatusta opetussuunnitelmien puitteissa, kehittää opettajien talousosaamista yhdessä sidosryhmien kanssa sekä koostaa yhteen paikkaan digitaalisia talousosaamisen aineistoja. Opettajien talousosaamisen lisäämiseksi aloitteessa ehdotetaan mm. ammatillista täydennyskoulutusta ja talousopetuksen kehittämisen verkoston perustamista.

Kaupunginhallitus toteaa, että eri kouluasteiden voimassa olevat opetussuunnitelmat pitävät sisällään monipuolista talousosaamisen opiskelua. Opiskelua voidaan tarpeen ja oppijoiden oman kiinnostuksen mukaan täydentää erilaisilla lisämateriaaleilla ja työskentelytavoilla. Helsingissä on käytössä mm. Helsinki oppii -sivusto, jossa jaetaan opetusmateriaalia ja esimerkkejä opetuksen käytännön toteutuksista. Sivustoa tullaan jatkossa käyttämään entistä laajemmin talousosaamisen aineistojen keräämiseen helposti opettajien saataville. Myös Nuoret ja talous TAT on julkaissut paljon eri kouluasteille suunnattua talouso-

saamiseen liittyvää materiaalia ja Tralla.fi-sivusto kerää yhteen yrittäjyyskasvatukseen liittyviä aineistoja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan todennut, että opettajien talousosaamisen täydennyskoulutukseen tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota ja se on yksi tulevien koulutusten painopisteistä. Opettajaverkostojen kokoaminen on kannatettavaa ja niitä kehitetään jo nyt olemassa olevien hankkeiden puitteissa. Lisäksi Helsinkiin perustetaan talousosaamisen ja -opetuksen kehittämisen verkosto tukemaan sitä, että eri kouluasteiden taloustiedon opetuksesta muodostuu entistä selkeämpi talousosaamisen polku.

Kaupungilla on käynnissä Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen Stadi -hanke, jossa luodaan verkkoportaalia oppilaitosten käyttöön. Portaali helpottaa opettajien yhteisprojekteja yritysten kanssa, jolloin oppilaat saavat paremman käsityksen työelämän toiminnasta. Yritysyhteistyö mahdollistaa myös yrittäjien vierailut kouluissa kertomassa oman elämänsä esimerkkejä taloustaitojen merkityksestä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnossa on kuvattu yksityiskohdallisesti useita käytännön toimia, joilla lasten ja nuorten talousosaamista lisätään opetussuunnitelmissa ja koulujen ja oppilaitosten toiminnassa.

Esiopetuksessa talouskasvatusta toteutetaan toiminnallisesti leikkien ja tutkien, matemaattisia taitoja ja kestävän kehityksen mukaista elämäntapaa harjoitellen ja hyödyntäen erilaisia yhteistyökumppaneita.

Perusopetuksen opetussuunnitelmassa taloustaidot ovat aiempaa vahvemmin osana eri oppiaineita esimerkiksi yhteiskuntaopin, kotitalouden ja matematiikan tunneilla. Yläkoulun yhteiskuntaopissa perehdytään talouden peruskäsitteisiin ja ilmiöihin ja tarkastellaan taloutta kestävän kehityksen ja erilaisten taloudellisten toimijoiden näkökulmasta. TAT:n Yrityskylä -oppimiskokonaisuudet kuudes- ja yhdeksäsluokkalaisille sekä yläluokkien työelämään tutustumisen (TET) jaksot lisäävät nuorten talousosaamista aidossa työympäristössä ja edistävät myönteistä asennetta työelämää kohtaan. Opettajien talousosaamisen kehittämistä varten on viime vuonna aloitettu Tulevaisuuden työelämäosaaminen peruskoulussa -hanke, jossa opettajat tutustuvat työelämään erilaisten vierailuiden ja ns. ope-TET:in avulla.

Lukion uudessa opetussuunnitelmassa talousosaamisen merkitys on tärkeässä osassa. Talousosaamisen opetusta on yhteiskuntaopin, matematiikan ja opinto-ohjauksen pakollisissa moduuleissa. Talousmatematiikan moduuleissa opetellaan matemaattisten valmiuksien hyödyntämistä talouden suunnittelussa ja yrittäjyydessä. Yhteiskuntaopin taloustietomoduulissa opitaan ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Opinto-ohjauksen Jat-

ko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus -moduulissa tutustutaan työelämään ja työllistymiseen ja opitaan ymmärtämään yhteiskunnan ja talouden muutosten merkitystä työllistymiseen. Yhtenä keskeisenä sisältönä on oman talouden hallinta, opintotuki ja asuminen. Kaupungin kaikkiin lukioihin on perustettu opettajien korkeakoulutus, kansainvälisyys ja työelämä -tiimit, jotka edistävät työelämätaitojen osaamista.

Myös ammatillisessa koulutuksessa talousosaamisen taitoja kartutetaan monipuolisesti perustutkinnon yhteisissä osissa. Pakollisina opintoina on Yhteiskunnassa ja työelämässä toimimisen osa-alue, Yrittäjyys ja yrittäjämäisen toiminnan osa-alue sekä Kestävän kehityksen edistämisen osa-alue. Opinnoissa harjaannutetaan mm. oman talouden hallinnassa ja opitaan toimimaan taloudellisesti työtehtävissä.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ted Apterin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 712

HEL 2020-008043 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.11.2020

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.09.2020 § 232

HEL 2020-008043 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Apter Tedin valtuustoaloitteesta nuorten talousosaamisen lisäämiseksi kaikilla kouluasteilla:

Tällä hetkellä voimassa olevat opetussuunnitelmat eri kouluasteilla pitävät sisällään monipuolista talousosaamisen opiskelua erilaisin työtyövoimin. Opiskelua voidaan tarpeen ja myös oppijoiden kiinnostuksen mukaan täydentää opetukseen sopivilla ja tarkoituksenmukaisilla lisämateriaaleilla ja työskentelytavoilla. Nuoret ja talous TAT on julkaissut paljon eri kouluasteille suunnattua talousosaamiseen liittyvää materiaalia, kuten Taloussankari-pelin. Tralla.fi -sivusto puolestaan kerää yhteen yrittäjyyskasvatukseen liittyvää materiaalia. Helsingissä on käytössä Helsinki Oppii -sivusto (helsinkioppi.fi), jossa jaetaan opetusmateriaalia ja esimerkkejä käytännön toteutuksista. Materiaalit lajitellaan teemoittain. Samaa sivustoa aletaan jatkossa käyttämään entistä laajemmin talousosaamisen aineistojen ja materiaalin keräämiseen helposti opettajien saataville.

Helsingin kaupungilla on käytössä Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen Stadi -hanke, jossa luodaan verkkoportaalia oppilaitosten käyttöön. Portaali helpottaisi opettajien yhteisprojekteja yksityisten yritysten kanssa, jolloin oppilaat saisivat paremman käsityksen työelämän toiminnasta. Yritysyhteistyö mahdollistaisi myös yrittäjävieraiden käynnin koulussa, jolloin vierailijat voivat kertoa omasta elämästään esimerkkeinä taloustaitojen merkityksestä.

Opettajien talousosaamisen täydennyskoulutukseen tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota ja se on yksi painopisteistä tulevia koulutuksia suunniteltaessa.

Esiopetus

Talousosaamista opitaan osana arjen toimintoja ja aihe otetaan oppijan kiinnostuksen mukaan esille aina sopivissa vuorovaikutus ja toiminnan tilanteissa. Esiopetuksessa talouskasvatus toteutuu matemaattisia tai-

toja ja kestäväen kehityksen mukaista elämäntapaa harjoitellessa. Opetusta toteutetaan toiminnallisesti leikkien ja tutkien erilaisissa oppimisen ympäristöissä ja hyödyntäen eri yhteistyökumppaneita. Esiopetusikäinen lapsi harjoittelee esimerkiksi kauppaleikkien kautta rahan käyttöä ja taloustaitoja. Monilukutaidon ja tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen harjoittelun myötä tutustutaan lasten ympäristössä esiintyviin erilaisiin mainoksiin ja pohditaan kuluttamista. Esiopetusryhmässä suunnitellaan yhdessä lasten kanssa ryhmän väline- tai materiaalihankintoja.

Esiopetuksen henkilöstön tietoisuutta lasten talousosaamisen vahvistamisesta osana esiopetuksen oppimiskokonaisuuksia on tarpeen lisätä ja ottaa huomioon osana opettajien täydennyskoulutusta.

Perusopetus

Perusopetuksen opetussuunnitelma (2014) antaa taloustaitojen opettamiselle hyvät lähtökohdat. Taloustaidot tulivat entistä vahvemmin osaksi eri oppiaineita, esimerkiksi kotitalouden ja matematiikan tunneilla. Perusopetuksen opetussuunnitelman mukaan taloustietoa opetetaan nyt osana yhteiskuntaoppia myös alaluokilla. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteeseen "itsestä huolehtiminen ja arjen taidot" on kirjattu, että oppilaat tutustuvat kestäväen kuluttamisen käytäntöihin ja pohtivat säästäväisyyden sekä talouden suunnittelun merkitystä ja harjoittelevat niitä. Lisäksi oppilaat saavat ohjausta kuluttajana toimimiseen sekä mainonnan ja median vaikutusten tarkasteluun. Kuudesluokkalaisten vierailevat TAT:n Yrityskylässä, jossa oppilaat pääsevät toimimaan valitsemassaan ammatissaan ja oppivat tulojen ja menojen tasapainottamista. Myös yhdeksäsluokkalaisten on TAT:n Yrityskylä -oppimiskokonaisuus, jossa oppilaat pääsevät simuloimaan yrityksen johtoryhmässä toimimista. Osana yritysystä oppilaat opiskelevat myös budjetointia sekä lainojen ja korkojen toimintaa. Yläkoulun yhteiskuntaopissa perehdytään talouden peruskäsitteisiin, ilmiöihin ja keskeisiin toimijoihin sekä tarkastellaan taloutta myös kestäväen kehityksen ja erilaisten taloudellisten toimijoiden näkökulmasta. Yhdeksännen luokan sisällöissä on kirjattu, että oppilasta ohjataan vastuulliseen rahankäyttöön, tulojen ja menojen hallintaan sekä talouden peruskäsitteiden hallintaan. Opetussuunnitelmassa on myös laaja-alaisen osaamisen tavoitteita kuten esimerkiksi arjen taidot, työelämätaidot ja yrittäjäyys, joihin sisältyy näitä asioita. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet ovat osana kaikkia oppiaineita.

Perusopetuksen vuosiluokilla 7-9 oppilas vahvistaa työelämään tutustumisen (TET) jaksojen aikana kokemuksiaan työelämästä ja ammatteista aidossa työympäristössä sekä saa lisää valmiuksia, jotka edistävät kiinnostusta ja myönteistä asennetta työtä ja työelämää kohtaan.

Lisäksi työelämään tutustuminen auttaa oivaltamaan työn ja yritteliäisyyden merkityksen, yrittäjyyden mahdollisuudet sekä oman vastuun yhteisön ja yhteiskunnan jäsenenä. Neljässä helsinkiläiskoulussa pilotoidaan työelämäpainotteista perusopetusta, jossa oppilailta on monta TET-jaksoa vuodessa ja heille opetetaan valinnaisaineena työelämätaitoja sekä taloustaitoja.

Koulut voivat vahvistaa osana koulun opetusta yrittäjyysasennetta, työelämätaitoja ja taloudenhallintaa esimerkiksi hyödyntämällä Nuori yrittäjyys ry:n (NY) ohjelmia, joissa on huomioitu eri kouluasteiden opetussuunnitelmia. Alakouluohjelmissa on 4-6 luokkalaisille tarjolla Mitä ihmiset tekevät - opintokokonaisuus, jossa kannustetaan lapsia tutustumaan niin oman lähiympäristön toimintaan, eri ammatteihin, päätöksentekoon kuin talouden kiertokulkuun. Yläkoululaisille on mahdollista Oma talous -ohjelmassa harjoitella työelämävalmiuksia ja tutustua talouslukutaitoon.

Opettajien työelämä- ja talousosaamisen kehittämistä varten Helsingissä on viime vuonna aloitettu Tulevaisuuden työelämäosaaminen peruskoulussa -hanke. Siinä mukana olevien koulujen opettajat tutustuvat työelämään erilaisten vierailuiden ja niin sanotun ope-TET:in avulla.

Toinen aste

Perusopetuksen jälkeiseen elämänvaiheeseen kuuluu useita samanaikaisia itsenäistymiseen liittyviä kehitystehtäviä, joissa menestyminen on katsottu vaikuttavan keskeisesti yksilöiden hyvinvointiin. Taloudellinen itsenäistyminen vanhemmista ja lapsuudenkodista on eräs tärkeimpiä aikuisuuden saavuttamisen kriteereitä. Toisen asteen opintojen aikana nuoret valmistautuvat tähän elämän siirtymävaiheeseen. Samalla oppilaat kiinnittyvät yhteiskuntaan sekä pyrkivät hankkimaan jatkokoulutuspaikan ja integroitumaan työelämään.

Uutena haasteena on kuluttajakäyttäytymisen siirtyminen yhä enemmän digitaalisiin ympäristöihin, mikä vaatii uudenlaista talousosaamista. Konkreettisten taloustaitojen lisäksi vaaditaan taloudellista itseluottamusta taloudelliseen käyttäytymiseen ja hyvinvoinnin rakentamiseen, toisin sanoen taloudellista kyvykkyyttä. Tutkimukset ovat osoittaneet, että nuorten taloudellisen elämänhallinnan vahvistaminen suojaa nuorten mielenterveyttä pitkällä tähtäimellä. Näin ollen talous- ja kuluttajao- saamiseen liittyvää opetusta on tärkeää kehittää siten, että se vahvistaa toisen asteen opiskelijoiden toimijuutta ja kokemuksellista oppimista.

Toisella asteella ja korkea-asteella opiskelevalle on tarjolla erilaisia yrittäjyyteen kannustavia ohjelmia. Toisen asteen opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua Nuori Yrittäjyys ry:n Vuosi yrittäjänä -ohjelmaan. Oh-

jelmassa harjoitellaan teoriaa ja käytäntöä yhdistämällä yrittäjyyden taitoja, yrittäjämäistä asennetta sekä työelämätaitoja. Ohjelman aikana osallistuja perustaa NY-yrityksen, joka toimii noin vuoden ajan ja noudattaa yritys-elämän periaatteita ja toimintatapoja.

Lukio

Lukion uudessa opetussuunnitelmassa (voimassa 1.8.2021) talousoosaamisen merkitys korostuu entisestään. Talousoosaamisen opetus on sisällytetty yhteiskuntaopin, pitkän ja lyhyen matematiikan sekä nyt myös opinto-ohjauksen pakollisiin moduuleihin. Lukion opetussuunnitelman lyhyen ja pitkän matematiikan talousmatematiikan moduuleissa tavoitteena on muun muassa matemaattisten valmiuksien hyödyntäminen talouden suunnittelussa ja yrittäjyydessä. Tämän lisäksi tavoitteena on, että opiskelija oppii sovittamaan taloudellisiin tilanteisiin matemaattisia malleja ja ymmärtää niiden rajoitukset. Yhteiskuntaopin taloustieto-moduulin tavoitteena on johdattaa lukiolainen ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Moduulissa käsitellään mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kotitalouksien, yritysten ja julkisen talouden näkökulmista. Siinä perehdytään talouden ja politiikan kytköksiin sekä työnteon että yrittämisen merkitykseen hyvinvointivaltion rahoittamisessa. Lisäksi tarkastellaan talouden ja ympäristön suhdetta kestävä kehityksen näkökulmasta. Opinto-ohjauksen Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus -moduulin tavoitteena on muun muassa tuntee työelämän ja työllistymisen eri muotoja sekä ymmärtää yhteiskunnan ja talouden muutosten merkitys työllisyyden näkökulmasta. Lisäksi tavoitteena on syventää osaamista itsetuntemuksen sekä elämänsuunnittelun ja elämäntaitojen osalta. Yhtenä keskeisenä sisältönä on oman talouden hallinta, opintotuki ja asuminen. Tämän lisäksi Helsingin kaupungin lukioiden uuden opetussuunnitelman paikallisessa tarkennuksessa on huomioitu talousoosaamisen merkityksellisyys osana eettistä ja ympäristöosaamista.

Helsingin kaikkiin lukioihin on perustettu opettajien KKT-tiimit (korkeakoulutus, kansainvälisyys ja työelämä), joiden tarkoituksena on edistää työelämätaitojen osaamista. Myöhemmin on tarkoitus luoda opettajien verkosto eri lukioiden välille.

Ammatillinen koulutus

Ammatillisessa koulutuksessa kartutetaan talousoosaamisen taitoja monipuolisesti. Talousoosaamisen taitoja opitaan ammatillisen perustutkinnon yhteisissä tutkinnon osissa. Yhteiskunta- ja työelämäosaamisen tutkinnon osassa opiskelijoilla on pakollisina opintoina Yhteiskunnassa ja työelämässä toimimisen osa-alue, Yrittäjyys ja yrittäjämäisen toiminnan osa-alue sekä Kestävän kehityksen edistämisen osa-alue. Opin-

noissa harjaannutaan oman talouden hallinnassa, opitaan toimimaan taloudellisesti työtehtävissä ja hankitaan kestävää kehitystä edistävää osaamista. Matemaattis-luonnontieteellisen osaamisen tutkinnon osassa Matematiikka ja matematiikan soveltamisen osa-alue sisältää talousmatematiikkaa. Pakollisten opintojen lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus opiskella kaikista osa-alueista valinnaisia opintoja. Opetushallituksessa on parhaillaan käynnissä työ, jossa rakennetaan yhteisten tutkinnon osien osa-alueiksi uudet yhdeksän osaamispisteen talousosaamisen ja kestäväen kehityksen kokonaisuudet. Talouden näkökulma on myös osa kestäväen kehityksen kokonaisuutta. Kokonaisuuden suorittava opiskelija voisi kartuttaa talousosaamistaan tai kestäväen kehityksen osaamistaan ja vahvistaa erityisesti oman talouden hallintataitoja sekä henkilökohtaisen elämäntavan kestävyden, kiertotalouden ja vastuullisen toiminnan ymmärtämistä. Valmiit kokonaisuudet julkaistaan syksyllä 2020.

Yhteenveto

Tällä hetkellä voimassa olevat opetussuunnitelmat eri kouluasteilla pitävät sisällään monipuolista talousosaamisen opiskelua erilaisin työtyövoimin. Opiskelua voidaan tarpeen ja oppijoiden kiinnostuksen mukaan täydentää opetukseen sopivilla ja tarkoituksenmukaisilla lisämateriaaleilla ja työskentelytavoilla. Helsingissä on käytössä mm. Helsinki Oppii -sivusto (helsinkioppii.fi), jossa jaetaan opetusmateriaalia ja esimerkkejä käytännön toteutuksista.

Opettajien talousosaamisen täydennyskoulutukseen tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota ja se on yksi painopisteistä tulevia koulutuksia suunniteltaessa.

Opettajaverkostojen kokoaminen on kannatettavaa ja niitä kehitetään jo nyt olemassa olevien hankkeiden puitteissa. Lisäksi Helsinkiin perustetaan talousosaamisen ja -opetuksen kehittämisen verkosto tukemaan sitä, että eri opetusasteiden taloustiedon opetuksesta muodostuu entistä selkeämpi talousosaamisen polku.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Ted Apter: Uusi korvaava kohta (2):

Tällä hetkellä voimassa olevat opetussuunnitelmat eri kouluasteilla pitävät sisällään monipuolista talousosaamisen opiskelua erilaisin työtyövoimin. Opiskelua voidaan tarpeen ja myös oppijoiden kiinnostuksen mukaan täydentää opetukseen sopivilla ja tarkoituksenmukaisilla lisämateriaaleilla.

11.11.2020

riaaleilla ja työskentelytavoilla. Nuoret ja talous TAT on julkaissut paljon eri kouluasteille suunnattua talousosaamiseen liittyvää materiaalia, kuten Taloussankari-pelin. Tralla.fi -sivusto puolestaan kerää yhteen yrittäjyyskasvatukseen liittyvää materiaalia. Helsingissä on käytössä Helsinki Oppii -sivusto (helsinkioppii.fi), jossa jaetaan opetusmateriaalia ja esimerkkejä käytännön toteutuksista. Materiaalit lajitellaan teemoittain. Samaa sivustoa aletaan jatkossa käyttämään entistä laajemmin talousosaamisen aineistojen ja materiaalin keräämiseen helposti opettajien saataville.

Kannattaja: Matias Pajula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Ted Apterin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Ted Apter: Uusi korvaava kohta (19):

Opettajaverkostojen kokoaminen on kannatettavaa ja niitä kehitetään jo nyt olemassa olevien hankkeiden puitteissa. Lisäksi Helsinkiin perustetaan talousosaamisen ja -opetuksen kehittämisen verkosto tukemaan sitä, että eri opetusasteiden taloustiedon opetuksesta muodostuu entistä selkeämpi talousosaamisen polku.

Kannattaja: Matias Pajula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Ted Apterin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Minna Ala-Ketola, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 20428
minna.ala-ketola(a)hel.fi
Antti Värtö, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 3108 8047
antti.varto(a)hel.fi

§ 323

Kokouksessa jätetyt aloitteet

HEL 2020-012441, 2020-012442, 2020-012443, 2020-012447, 2020-012449

Päätös

Kaupunginvaltuuston päätösvaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Jukka Järvisen ym. aloite juoksuportaiden saamisesta Taivaskalliolle
- valtuutettu Jussi Chydeniuksen ym. aloite tekonurmikenttien lisäämisestä kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön
- valtuutettu Emma Karin ym. aloite Keskuspuiston kaventamisen ekologisesta kompensatiosta
- valtuutettu Mari Holopaisen ym. aloite avoimesta ja maksuttomasta tilasta jokaiseen kaupunginosaan

Kaupunginhallituksen päätösvaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Otto Meren ym. aloite Kauppatorin kauppiaiden ja asiakkaiden pysäköintimahdollisuuksien parantamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

11.11.2020

Ärende/1

§ 310

Namnupprop, laglighet och beslutsförhet

Beslut

Stadsfullmäktige konstaterade att sammanträdet var lagligen sammankallat och beslutsfört.

Namnupprop och förhinder

- Jan Vapaavuori, ersättare Tapio Klemetti
- Jaana Pelkonen, ersättare Laura Rissanen
- Terhi Koulumies, ersättare Laura Varjokari
- Juhana Vartiainen, ersättare Matias Pajula
- Mia Nygård-Peltola, ersättare Perttu Hillman
- Maria Ohisalo, ersättare Jarmo Nieminen
- Kaisa Hernberg, ersättare Johanna Nuorteva
- Tuula Haatainen, ersättare Maija Anttila
- Johanna Laisaari, ersättare Kaarin Taipale
- Petra Malin, ersättare Zahra Abdulla
- Mika Raatikainen, ersättare Nuutti Hyttinen

Laglighet och beslutsförhet

Ordföranden konstaterade att stadsfullmäktiges sammanträde utlysts i den ordning kommunallagen och förvaltningsstadgan förutsätter. Enligt namnuppropet är minst två tredjedelar av ledamöterna närvarande. På grundval av det ovanstående konstaterade ordföranden att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige konstaterar vilka ledamöter som anmält förhinder och vilka ersättare som inträder i deras ställe, förrättar namnupprop och konstaterar att sammanträdet är lagligt och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

§ 311

Val av protokolljusterare

Beslut

Ledamöterna Laura Finne-Elonen och Dan Koivulaakso valdes till protokolljusterare med ledamöterna Ville Jalovaara och Seija Muurinen som ersättare.

Behandling

På förslag av ordföranden valdes enhälligt ledamöterna Laura Finne-Elonen och Dan Koivulaakso till protokolljusterare med ledamöterna Ville Jalovaara och Seija Muurinen som ersättare.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige väljer två ledamöter till protokolljusterare och två ledamöter till ersättare för dessa.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

11.11.2020

Ärende/3

§ 312

Val av nämndeman vid tingsrätten

HEL 2020-007284 T 00 01 06

Beslut

Stadsfullmäktige

- beviljade Johanna Karvonen avsked från förtroendeuppdraget som nämndeman vid tingsrätten
- valde Stina Wahlsten till nämndeman vid tingsrätten för den mandattid som slutar vid utgången av maj 2021.

Stadsfullmäktige justerade dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Asta Vennelä, förvaltningsexpert, telefon: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Bilagor

1 Sekretessbelagd (Tietosuojalaki § 29)

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Helsingfors tingsrätt

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsfullmäktige valde 21.6.2017 (§ 294) Johanna Karvonen (SFP) till nämndeman vid tingsrätten för den mandattid som slutar vid utgången av maj 2021. Johanna Karvonen anhåller (29.5.2020) om avsked från förtroendeuppdraget som nämndeman vid tingsrätten.

Enligt lagen om nämndemän vid tingsrätterna (675/2016) väljer kommunfullmäktige nämndemännen vid tingsrätterna för en period som motsvarar fullmäktiges mandatperiod. För nämndemännen vid tingsrätten gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om kommunens förtroendevalda.

Enligt 70 § 3 mom. i kommunallagen (410/2015) kan den som har giltiga skäl avgå från förtroendeuppdraget. Det organ som utser den förtroendevalda beslutar om beviljande av avsked. Till ett förtroendeuppdrag som blivit ledigt under pågående mandattid ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandattiden.

Den som väljs till nämndeman vid tingsrätten ska uppfylla behörighetsvillkoren i 2 § i lagen om nämndemän vid tingsrätterna.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Asta Vennelä, förvaltningsexpert, telefon: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

Bilagor

1 Sekretessbelagd (Tietosuojalaki § 29)

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Helsingfors tingsrätt

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 701

HEL 2020-007284 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

11.11.2020

- myöntää Johanna Karvoselle eron käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta ja
- valitsee Stina Wahlstenin käräjäoikeuden lautamieheksi vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Asta Vennelä, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 76004
asta.vennela(a)hel.fi

§ 313

Genomförandeprogram för boende och härmed sammanhängande markanvändning 2020

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände följande bostadspolitiska och markpolitiska delmål i Helsingfors stads genomförandeprogram för boende och härmed sammanhängande markanvändning (BM-programmet) 2020:

Huvudmål I Bostadsproduktionens volym

Delmål 1. Bostadsproduktionens volym

I Helsingfors byggs det årligen minst 7 000 bostäder genom nyproduktion och ändring av användningsändamål. Från och med år 2023 är antalet minst 8 000 bostäder. Bostadsproduktionen förverkligas på ett hållbart sätt, så att natur och grönområden bevaras.

Målet för stadens egen bostadsproduktion är 1 500 bostäder per år och 25 % av bostadsproduktionen som förverkligas från och med år 2023.

För att uppnå en hög bostadsproduktionsnivå bör stadens helhetsprocess göras smidigare. Antalet byggbara tomter ska motsvara volymen för 1,5 års bostadsproduktion.

Genom tjänsteberedning uppskattas de tilläggsresurser som en ökning av bostadsproduktionen kräver för budgetramen 2022 och därefter.

Delmål 2. Planering av markanvändningen

Genomförandeprogrammet för generalplanen justeras per fullmäktigeperiod och det formas till ett etablerat verktyg för programplaneringen inom markanvändningen.

Detaljplanereserven ska göra det möjligt att minst under fem år bygga bostäder i enlighet med fördelningen av upplåtelse- och finansieringsformer. Årligen utarbetas detaljplaner för bostadsproduktion på minst 700 000 kvadratmeter våningsyta (m² vy). Detaljplanerna ska möjliggöra en fördelning av upplåtelse- och finansieringsformer enligt målen och stöda förutsättningarna för en bostadsproduktion till rimliga priser. Särskilt avseende ska fästas vid att detaljplanerna är realiserbara.

För att kunna minska antalet undantagsbeslut ska bostadsproduktionen göras smidigare genom att undvika alltför utförliga detaljplanekrav.

11.11.2020

Rekreations-, natur- och kulturmiljövårderna samordnas på ett hållbart sätt med bostadsproduktionsmålet som betjänar stadens behov och effektiviseringen av markanvändningen.

I planeringen av markanvändningen ska möjligheterna till småhusboende i Helsingfors säkerställas.

I enlighet med riktlinjerna i strategin fortsätter den systematiska utvidgningen av parkeringspolitiken på marknadsvillkor i de områden som lämpar sig för detta.

Omfattande grönområden och närnaturen behövs framför allt då staden växer. Användningen av grönkoefficienten som verktyg utvidgas ytterligare antingen i detaljplaneläggningen eller i tomtöverlåtelseerna.

Tillgången till tjänster tryggas då invånarantalet ökar, både i nya områden och i områden med kompletteringsbyggande.

Delmål 3. Markpolitik

Staden överlåter årligen tomter för bostadsproduktion som motsvarar byggande av minst 4 900 bostäder åren 2021–2022 och för byggande av 5 600 bostäder från och med år 2023.

Tomtöverlåtelseerna utnyttjas aktivt som ett verktyg för styrning av kvalitetsnivån och upplåtelse- och finansieringsformerna inom bostadsproduktionen. Kolneutraliteten i bostadsbyggandet främjas i överlåtelsen av tomter i enlighet med åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035. Tomtreserveringarna hålls på en nivå som gör det möjligt att minst under fyra år bygga bostäder på stadens egen mark i enlighet med den fördelning av upplåtelse- och finansieringsformer som anges i programmet. Tomtöverlåtelse, markförvärv och markanvändningsavtal styrs dessutom genom separata markpolitiska riktlinjer och tillämpningsanvisningar.

Staden skaffar aktivt mark som lämpar sig för samhällsstrukturen till ett rimligt gängse pris genom frivilliga affärer. Vid behov kan staden dessutom ty sig till andra lagstadgade åtgärder för markanskaffning, såsom förköpsrätt och markinlösen.

I detaljplaneändringsområdena ingås markanvändningsavtal vid behov. I de områden som saknar detaljplan ingås markanvändningsavtal bara i undantagsfall, till exempel i situationer där en betydlig del av en avtalsersättning betalas i form av råmark som är viktig för staden.

Utbudet av mindre helheter i byggprojekt och tomtöverlåtelse främjas, så att fler små och medelstora aktörer ska ha möjlighet att delta i pristävlingar och vara huvudentreprenör i Helsingfors.

I mitten av programperioden bedöms tomtfondernas verksamhet och ändamålsenlighet på bostadsmarknaden i Helsingfors utifrån de utredningar som tagits fram.

Huvudmål II Bostadsproduktionens kvalitet

Delmål 4. Upplåtelse- och finansieringsformer

Det årliga målet i fråga om upplåtelse- och finansieringsformer åren 2021–2022 är det följande:

25 procent långfristigt reglerade ARA-hyresbostäder (1 750 bostäder, varav 300 student- och ungdomsbostäder)

30 procent bostäder av mellanformstyp (2 100 bostäder, varav 700 långfristigt reglerade ARA-bostadsrättsbostäder och kortfristigt reglerade ARA-hyresbostäder, Hitas- och priskontrollerade ägarbostäder och 1 400 ägarbostäder)

45 procent oreglerade ägar- och hyresbostäder (3 150 bostäder).

Det årliga målet i fråga om upplåtelse- och finansieringsformer från och med år 2023 är det följande:

30 procent långfristigt reglerade ARA-hyresbostäder (varav 500 student- och ungdomsbostäder)

20 procent bostäder av mellanformstyp

50 procent oreglerade ägar- och hyresbostäder (4 000 bostäder, varav staden förverkligar i genomsnitt 250 ägarbostäder som egen byggherreverksamhet i de områden där produktion av ägarbostäder annars inte uppstår. Det här gör det möjligt att slopa det nuvarande halv-hitas-alternativet.)

Staden ser målmedvetet till att det uppställda ARA-målet uppnås. Staden utreder olika sätt att säkerställa att produktionen förverkligas i enlighet med fördelningen av upplåtelseformer som fastställts för programperioden. Frågan rapporteras regelbundet till stadsmiljönämnden.

En mätare som mäter förhållandet mellan inkomster och boendeutgifter utvecklas för analys av hur boende till rimligt pris realiseras. Förhållandet mellan boendeutgifter och inkomster jämförs i hushåll av olika storlek och i olika boendeformer.

Målet för upplåtelse- och finansieringsformer följs i fråga om mark som stadens, staten och privata aktörer äger och överlåter. Förverkligandet av fördelningen mellan upplåtelse- och finansieringsformer styrs genom tomtöverlåtelse och markanvändningsavtal. Beslut om fördelningen av

upplåtelse- och finansieringsformer i områdena fattas i tomtöverlåtelse- och markanvändningsavtalsfasen med beaktande av den områdesvisa balansen. Ensidighet i bostadsområdena undviks. Andelen hyresbostäder i flervåningshus av områdets bostadsbestånd ska i regel vara högst 50 procent.

Målet för stadens egen bostadsproduktion är att åren 2021 och 2022 låta bygga 750 långfristigt reglerade ARA-hyresbostäder (50 procent av produktionen) och 750 Hitas- eller prisreglerade ägarbostäder och bostadsrättsbostäder per år och, från och med år 2023, 1 000 långfristigt reglerade ARA-hyresbostäder (50 procent av produktionen), 250 ägarbostäder i områden där ägarbostäder annars inte byggs samt 750 bostäder av mellanformstyp.

Staden inleder beredningen av en modell som tryggar ägarboende till rimligt pris i olika bostadsområden i Helsingfors och som undgår de problem som hänför sig till det nuvarande systemet. Målet med beredningen är att slopa Hitas-systemet i dess nuvarande form och ersätta det i mitten av programperioden. Formerna för mellanformsproduktionen preciseras i och med reformen

Delmål 5. Styrning av fördelningen av bostadstyper

En tillräcklig andel bostäder som lämpar sig för familjer, dvs. bostäder med minst två sovrum, säkerställs inom produktionen av ägarbostäder. Antalet familjebostäder och produktionens kvalitet säkerställs i produktionen av ägarbostäder.

Inom produktionen av flervåningshus förverkligas i genomsnitt 60–70 % av byggrätten för bostadshus på de tomter på vilka det uppförs Hitasbostäder som familjebostäder. På de tomter som staden överlåter för produktion av oreglerade ägarbostäder förverkligas 40–50 % av byggrätten för bostadshus som familjebostäder. Det är av motiverade skäl möjligt att avvika från målet i områden där antalet familjebostäder redan är tillräckligt. I fråga om produktionen av hyres- och bostadsrättsbostäder säkerställs att lägenhetstyperna är tillräckligt mångsidiga. Vid behov kan dessutom målet för den genomsnittliga ytan användas.

Styrningen av fördelningen av lägenhetstyper grundar sig i första hand på villkoren för tomtöverlåtelse och utvärderas i förhållandet till den nuvarande bostadsfördelningen i området. På statens mark och på mark i privat ägo är det möjligt att tillämpa styrning med detaljplanebestämmelser.

Delmål 6. Bostadsbyggandet utvecklas

Staden fortsätter utveckla det mångsidiga byggandet av och boendet i flervåningshus. Det hållbara byggandet främjas bland annat i enlighet med åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035.

Då beräkningarna av byggandets koldioxidavtryck blir lagstadgat år 2025 är Helsingfors takvärden ambitiösare än den nationella lagen. I sin helhet uppdateras målen som hänför sig till byggande och byggnaders koldioxidavtryck när programmet Kolneutralt Helsingfors 2035 uppdateras så att uppnåendet av koldioxidneutralitetsmålet säkerställs.

Träbyggandets andel av allt byggande ökas årligen.

Byggandet av och byggherreverksamheten för urbana småhus främjas. Staden främjar invånarorienterat byggande och byggherreverksamhet, bland annat gruppbyggande och nya aktörers inträde på marknaden för bostadsbyggande.

Delmål 7. Invånarstruktur och grupper med särskilda behov

Ett tillräckligt antal bostäder som lämpar sig för barnfamiljer byggs i de nya områdena och i kompletteringsbyggobjekten. Genom att styra fördelningen av bostadstyper säkerställs det att familjebostäder byggs. Möjligheterna till boendevägar i områden säkerställs för hushåll som befinner sig i olika livssituationer.

Förverkligandet av boendeanternativ riktade till äldre främjas i alla upplåtelse- och finansieringsformer. Boendet för grupper med särskilda behov, dvs. rehabiliteringsklienter inom missbrukarvården och mentalvården, utvecklingsstörda och personer med funktionsnedsättning, barnskyddsklienter, unga som behöver stöd i sitt boende, äldre som behöver omsorgstjänster, flyktingar som fått kommunplats samt långtidsbostadslösa tryggas på ett sådant sätt att den omsorg eller det stöd för boendet som hänför sig till boendet motsvarar servicebehovet. Staden säkerställer vägar till lättare eller effektivare stödboende för grupper med särskilda behov när servicebehovet förändras. Tillgången till boenderådgivning tryggas oberoende tryggas oberoende av boendeform.

Huvudmål III Livskraftiga områden och förebyggande av segregation

Delmål 8. Stadsförnyelse

En multisektoriell modell för stadsförnyelse utvecklas för att stärka bostadsområdenas livskraft. Under programperioden är områdena för stadsförnyelse Malmgård-Gamlas, Malm och Mellungsby.

Förutsättningarna att bygga en tredjedel fler bostäder i stadsförnyelseområdena fram till 2035 säkerställs så att fördelningen av upplåtelse-

och finansieringsformer utvecklas mot stadens mål för upplåtelse- och finansieringsformer.

Åtgärder som används i områden för stadsförnyelse utnyttjas också i andra stadsdelar med segregationsutmaningar, såsom Nordsjöområdet.

Delmål 9. Projektområden

De viktigaste områdesbyggnadsobjekten under de följande åren är Fiskehamnen, Västra hamnen, Kronbergsstranden, Böle, Kungseken och Malms flygplatsområde. Med tanke på den kommande bostadsproduktionen främjas planeringen för att säkerställa nya områdesbyggnadsprojekt. Dessa områden utgör ca 50 procent av hela bostadsproduktionen.

Delmål 10. Kompletteringsbyggande

Cirka 50 procent av det årliga bostadsbyggandet förverkligas som kompletteringsbyggande i ytterstadszonen (stadsförnyelseområdena medräknat). Samordningen av kompletteringsbyggandet stärks och processerna och incitamenten utvecklas i syfte att trygga produktionsmålet. Dessutom avlägsnas hinder för kompletteringsbyggande bland annat i samarbete med staten. Staden centraliserar kompletteringsbyggandet till områden med goda kollektivtrafikförbindelser och ser till att områdena är tillgängliga.

Den hållbara stadsutvecklingen främjas med beaktande av skillnaderna och differentieringsutvecklingen mellan områdena. Det viktigaste målet för områden med ett ensidigt bostadsbestånd och bara lite nyproduktion är att göra bostadsbeståndet mångsidigare genom kompletteringsbyggande. Då ombyggnadsplaner tas fram ska man undersöka om det är ändamålsenligare att välja förnyande tillbyggnad och effektivisering av tomtanvändningen.

Bedömningen av behovet av parkeringsplatser i samband med kompletteringsbyggande utvecklas och de krav på planeringen av parkeringen som följer av att elbilar och sammanvändningsbilar blir vanligare främjas.

För att förverkliga kompletteringsbyggandet på bostadsaktiebolagens tomter kan stadsmiljösektorn främja nybyggnad som grundar sig på rivning eller annat kompletteringsbyggande vid goda kollektivtrafikförbindelser, t.ex. genom att sänka markanvändningsavgiften. Ärendet bereds som en del av de markpolitiska riktlinjerna.

Segregationsutvecklingen bekämpas genom främjande av en balanse-rad fördelning av upplåtelseformerna i de områden i staden där fördelningen för tillfället inte är balanserad.

Huvudmål IV Bostadsbeståndet och bostadsegendomen

Delmål 11. Bostadsbeståndet utvecklas

Återanvändning av det gamla bostadsbeståndet samt vindsbyggande och byggande av tilläggs våningar främjas. I främjandet av hissbyggnadet läggs fokus allt starkare på hissombudsverksamhet och på stöd för ansökan om statsunderstöd.

Delmål 12. Stadens eget bostadsbestånd

Staden sköter underhållet av sina egna bostäder och ser till att bostädernas värde och skick bibehålls och att hyrorna och bruksvederlaget är på en rimlig nivå. I valet av invånare i hyreshus strävar man efter en mångsidig och balanserad invånarstruktur i alla områden. Särskild vikt ges till bekämpningen av bostadslöshet genom att tillräckligt stora delar av stadens bostadsbestånd viks för ändamålet.

I bostadsbeståndets ombyggnadsverksamhets förbinder man sig till målnivåerna i åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035. Besittningen av stadens egen bostadsegendom fortsätter att utvecklas.

Behandling

Ledamoten Jussi Halla-aho understödd av ledamoten Mika Ebeling föreslog att stadsfullmäktige skulle återremittera BM-programmet utgående från att stadens befolkningstillväxt kvantitativt hålls behärskad och kvalitativt är förmånlig, samt att man på detta sätt gör staden mer attraktiv som boplats och lockar till sig barnfamiljer, personer i arbete, företagare och pensionärer.

1 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Stadsfullmäktige återremitterar BM-programmet utgående från att stadens befolkningstillväxt kvantitativt hålls behärskad och kvalitativt är förmånlig, samt att man på detta sätt gör staden mer attraktiv som boplats och lockar till sig barnfamiljer, personer i arbete, företagare och pensionärer.

Ja-röster: 75

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Ara-

järvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 7

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Mari Rantanen, Matias Turkkila, Paavo Väyrynen

Blanka: 1

Sampo Terho

Frånvarande: 2

Atte Kaleva, Suldaan Said Ahmed

Stadsfullmäktige beslutade fortsätta behandlingen av ärendet.

Ledamoten Mika Ebeling understödd av ledamoten Nuutti Hyttinen föreslog att stadsfullmäktige godkänner stadsstyrelsens förslag med den ändringen att Delmål 9. Projektområden ges följande lydelse:

De viktigaste områdesbyggnadsobjekten under de följande åren är Fiskehamnen, Västra hamnen, Kronbergsstranden, Böle, Kungseken och eventuellt Malms flygplatsområde. I det fall att det invånarinitiativ som gäller en rådgivande folkomröstning om Malms flygplatsområde föreläggs fullmäktige, godkänner fullmäktige invånarinitiativet och avgör sedan utifrån resultatet av folkomröstningen om området i Malm ska bebyggas eller bevaras som flygplats.

Ledamoten Laura Kolbe understödd av ledamoten Terhi Peltokorpi föreslog följande hemställningskläm:

Då det bostadspolitiska programmet godkänns förutsätter stadsfullmäktige att man reder ut metoder för att allokerar kostnader

orsakade av parkering mer jämlikt i produktionen av bostäder och verksamhetslokaler, samt att kostnaderna för p-platser riktas till användarna bättre än i nuläget.

2 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, motförslag NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Stadsfullmäktige godkänner stadsstyrelsens förslag med den ändringen att Delmål 9. Projektområden ges följande lydelse: De viktigaste områdesbyggnadsobjekten under de följande åren är Fiskehamnen, Västra hamnen, Kronbergsstranden, Böle, Kungseken och eventuellt Malms flygplatsområde. I det fall att det invånarinitiativ som gäller en rådgivande folkomröstning om Malms flygplatsområde föreläggs fullmäktige, godkänner fullmäktige invånarinitiativet och avgör sedan utifrån resultatet av folkomröstningen om området i Malm ska bebyggas eller bevaras som flygplats.

Ja-röster: 65

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arjervi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 14

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Perttu Hillman, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Sami Muttillainen, Petrus Pennanen, Mari Rantanen, Sampo Terho, Matias Turkkila, Sinikka Vepsä, Paavo Väyrynen

Blanka: 3

Laura Kolbe, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi

Frånvarande: 3

Atte Kaleva, Dani Niskanen, Suldaan Said Ahmed

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

3 omröstningen

Ledamoten Laura Kolbes hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Då det bostadspolitiska programmet godkänns förutsätter stadsfullmäktige att man reder ut metoder för att allokera kostnader orsakade av parkering mer jämnt i produktionen av bostäder och verksamhetslokaler, samt att kostnaderna för p-platser riktas till användarna bättre än i nuläget.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 9

Maija Anttila, Katju Aro, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen

Nej-röster: 1

Otto Meri

Blanka: 73

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jamin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Frånvarande: 2

Atte Kaleva, Kauko Koskinen

11.11.2020

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Laura Kolbes förslag till hemställningskläm.

Ledamoten Jussi Halla-aho anmälde avvikande mening, som ledamöterna Matias Turkkila, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra och Mari Rantanen anslöt sig till, med följande motivering:

Sannfinländarna anmäler avvikande mening om programmet för boende och härmed sammanhängande markanvändning, eftersom godkännandet av programmet inte är förenligt med stadens eller stadsbornas helhetsintresse.

De överdrivna tillväxtmålen för bostadsproduktionen gör det inte möjligt att bevara de rekreations-, natur- och kulturmiljövärden som tas upp som planeringsmål, utan tillväxten sker till centrala delar på bekostnad av stadens trivsel och naturvärden. Genomförandet av åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors grundar sig på ohederlig deloptimering, om man som en del av tillväxtpolitiken eftersträvar bostadsbyggande till exempel i områden som Malms flygplatsområde, där klimatutsläppen som grundberedningen medför är enorma. Malms flygplatsområde bör bevaras också med hänsyn till miljö- och kulturvärdena och för att erbjuda möjligheter för flygplatsområdet med anknytande arbetstillfällen, luftfartsutbildning och framtida elektrisk flygtrafik.

Tre fjärdedelar av Helsingfors årliga inflyttningsöverskott kommer från utlandet och de genomsnittliga skatteintäkterna har under många år varit lägre för dem som flyttar till Helsingfors än för dem som flyttar bort från Helsingfors. En dylik flyttningsrörelse utgör en belastning för stadens ekonomi och försämrar förutsättningarna för en balanserad utveckling av staden och dess tjänster. För att staden ska förbli en livskraftig och eftertraktad hemort, bör staden satsa på kvaliteten i fråga om dem som flyttar till staden och försöka stävja en alltför stor tillväxt i staden. Om ett betydande antal nettoskattebetalare flyttar bort från staden och det i stället flyttar in personer som är beroende av socialstöd, försvagas stadens ekonomiska situation, som redan tidigare har försämrats med anledning av coronavirusepidemin, ytterligare och stadens möjligheter att ordna tjänster för sin nuvarande befolkning försämraras.

Enligt den nyaste statistiken från i maj, ökade invånarantalet under de tre föregående åren med 20 000. Tillväxten bestod till nästan 70 % av personer med annat modersmål än finska eller svenska. I början av 2019 hade 16 % av invånarna ett främmande modersmål. Det här återspeglar också en långvarig trend. Antalet invånare med främmande modersmål har tiofaldigats på 30 år. Det förutspås nästan bli fördubblat från det nuvarande till 26 % före år 2035.

När man utom dessa siffror också beaktar att bostadsstödet och utkomststödet ökar i Helsingfors, är utvecklingstrenden dystert. Över hälften av det grundläggande utkomststödet i huvudstadsregionen betalas till personer med utländsk bakgrund. För närvarande växer de språkgrupper mest i vilka sysselsättningen och integrationen är svagast.

De senaste dagarnas nyheter om våldsamma gatugång i Helsingfors visar att Helsingfors inte heller hittills har lyckats hjälpa de invandrare som redan finns här att bli integrerade. Utvecklingen i Helsingfors följer den väg som Sverige har stakat ut. Det här BM-programmet bara fördjupar dessa problem.

I sina tal är alla i fullmäktige företrädade partier bekymrade över segregationsutvecklingen i staden. Ändå är det så att det här BM-programmet snarare accelererar den från tidigare dåliga utvecklingen genom att öka byggandet av bostäder och hyresbostädernas andel inom byggnadsbeståndet. Kompletteringsbyggande av hyresbostäder sker där sådana ännu inte finns just alls, dvs. i s.k. "bättre områden". Också andra än de som bor i de nuvarande problemförorterna får alltså sin beskärda del av multikultur och mångfald. Om den ofördelaktiga migrationen fortsätter hindrar inte denna s.k. sociala blandning att problemförorter uppstår. Den bara sprider ut problemet och gör åtminstone inte Helsingfors attraktivare i nya skattebetalares ögon.

Sannfinländarna godkänner inte att det har kommits överens om att Malms flygplats blir ett väsentligt objekt för områdesbyggande. Förutom att det är dyrt och allt annat än klimatvänligt att bygga på gungande lermark, går dessutom kulturarvet, flygutbildningen, reservlandningsplatsen och en del av försörjningsberedskapen förlorade.

BM-programmets mål att bygga upp till 8 000 bostäder om året är överdimensionerat och medger inte en kontrollerad tillväxt i staden. Att hyresbostadsproduktionens relativa andel samtidigt ökas leder till att segregationen inte minskar, utan ökar. Programmets mål att blanda inkomstnivåer genom att bygga ARA-hyresbostäder i områden där välmågan är koncentrerad, minskar inte segregationen, utan kan snarare leda till att arbetande familjer med barn flyttar bort från Helsingfors. Den viktigaste prioriteringen för dem som kan rösta med sin plånbok är att säkerställa en trygg uppväxtmiljö och störningsfri lärmiljö för sina barn.

Helsingfors har i årtal hört till de attraktivaste kommunerna i Finland, men enligt förhandsuppgifter har Helsingfors tillsammans med Esbo i år fallit utanför 20 i topp enligt förhandsuppgifter om en färsk undersökning från Statistikcentralen om attraktivitet från flyttningssynpunkt. Det är skäl att ta den här signalen på allvar. Helsingfors lockar inte längre, inte heller Esbo. Orsakerna är likadana i båda städerna.

11.11.2020

Under förra fullmäktigeperioden var målet att bygga 6 000 bostäder om året. Nu höjs bostadsproduktionen till 8 000 bostäder om året. Coronakrisen och de diffusa ekonomiska utsikterna, tillsammans med överdimensionerat byggande och en allt större skuld är inte ansvarsfull verksamhet och förenligt med skattebetalarens intresse. Stadsbornas nuvarande naturområden, trivsamt och service bör vara viktigare än att öka stadens folkmängd.

Med den ovan beskrivna befolkningsutvecklingen sänker det ökade bostadsbyggandet inte bostadspriserna utan det gynnar främst bostadsinvesteringar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Mari Randell, bostadsprogramchef, telefon: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Bilagor

- 1 AM2020
- 2 Asuntotuotantoennuste 2020-2035
- 3 Rakentamisen vuosijulkaisu 2019
- 4 Asuntojen hintojen ja vuokrien vuosijulkaisu 2019
- 5 Asuntotuotantotilanne lokakuu 2020
- 6 Yhteenveto lausunnoista
- 7 Yhteenveto mielipiteistä
- 8 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto
- 9 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto
- 10 Vanhusneuvoston lausunto
- 11 Vammaisneuvoston lausunto
- 12 Helsingin kaupungin asunnot Oyn lausunto
- 13 Helsingin kaupungin asunnot Oyn Vuokralaisneuvottelukunnan lausunto
- 14 Helsingin Asumisoikeus Oyn lausunto
- 15 Kiinteistö Oy Auroranlinnan lausunto
- 16 World Student Capital - Pääkaupunkiseudun opiskelijat ry:n lausunto
- 17 Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön HOASin lausunto
- 18 Suomen opiskelija-asunnot SOA ry:n lausunto
- 19 Nuorisotasuntoliitto ry:n lausunto
- 20 Kohtuuhintaisen vuokra-asumisen edistäjät KOVA ry:n lausunto
- 21 Helsingin seudun kauppakamarin lausunto
- 22 RAKLI ry:n lausunto
- 23 Suomen Vuokranantajat ry:n lausunto
- 24 Kiinteistöliitto Uusimaan lausunto
- 25 Suomen arkkitehtiliitto ry SAFAn lausunto
- 26 Asukasliitto ry:n lausunto
- 27 Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry:n lausunto
- 28 Ryhmärakennuttajat ry:n lausunto
- 29 Helsingin kaupunginosayhdistykset ry Helkan lausunto
- 30 Autismiyhdistys PAUT ry:n lausunto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag

De som gett utlåtanden

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

I genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning (BM-programmet) dras riktlinjerna för stadens bostadspolitik upp. I programförslaget anges 12 delmål med vilka staden styr sin markanvändning och bostadsproduktion, utvecklar stadsstrukturen och bostadsområdena och underhåller och utvecklar bostadsbeståndet. Med delmålen säkerställs dessutom möjligheterna för olika befolkningsgrupper att bo i Helsingfors.

Förslaget till BM-program 2020 utgör bilaga 1. I programmet ingår de mål för programperioden som lyfts fram i beslutsförslaget och motiveringarna till dem samt en aktuell beskrivning av omvärlden. Programmet har utarbetats vid enheten för boende på stadskansliets ekonomi- och planeringsavdelning i samverkan med BM-sekretariatet.

Det föregående genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning, Hemstaden Helsingfors 2016, godkändes av stadsfullmäktige 22.6.2016. Genomförandet av det 2016 års program har årligen följts upp och resultaten har rapporterats till stadsfullmäktige. Uppföljningsrapporten för år 2019 och utvärderingen av den föregående programperioden har skrivits in som en del av beskrivningen av omvärlden. BM-programmet 2020 fortsätter i linje med de tidigare programmen, men fokus läggs mer än tidigare på att stärka den sociala hållbarheten och förebygga segregation. MBT-avtalet för åren 2020–2031 har beaktats i beredningen av programmet.

Utkastet till BM-programmet 2020 färdigställdes under våren 2020. Under utkastets beredningsfas ordnades ett bostadspolitiskt seminarium. Det begärdes utlåtanden om utkastet i juni-september 2020 av flera nämnder, delegationer och utomstående sakkunniga och aktörer. Utlåtandena finns som bilagorna 8-30 till ärendet. Också en sammanställning av utlåtandena finns som bilaga (bilaga 6) till ärendet. I fråga om

kommuninvånarna begärdes synpunkter via enkäten Säg din åsikt i augusti-september 2020. En kortfattad sammanfattning av de här synpunkterna finns i en bilaga (bilaga 7) till ärendet.

Stadsmiljönämnden konstaterade i nämndbehandlingsfasen som sin åsikt att produktionsmålet ska höjas till 8 000 bostäder från och med år 2023. Nämnden motiverade sin åsikt med att man på det här sättet kan svara på efterfrågan och bättre fördela regionens tillväxt också till Helsingfors. Nämnden ansåg det vara viktigt att alla har möjlighet till gott boende, att invånarna har möjligheter att påverka och att främja rimligt prissatt boende. Nämnden betonade dessutom betydelsen av högklassigt kompletteringsbyggande för förebyggandet av segregation, viktigheten av parkering på marknadsvillkor samt anpassningen av rekreations- och naturvärdena och kulturmiljöns värden till målet för bostadsproduktionen och effektiviseringen av markanvändningen. I beredningen har det uppskattats att målet på 7 000 bostäder är tillräckligt för att ta emot den nuvarande efterfrågan och för att utöka bostadsbeståndet för att uppnå en återhållsam prisutveckling. En höjning av produktionen till 8 000 bostäder förutsätter ökade resurser och investeringar.

En årlig bostadsproduktionsprognos för åren 2020–2035 (bilaga 2), som färdigställdes under sommaren 2020, ingår som bilaga (bilaga 2). Utgående från prognosen kan det konstateras att bostadsproduktionsmålet på 7 000 bostäder är realistiskt under de närmaste åren. Bilaga 3 är den årliga publikationen för byggande 2019 och bilaga 4 den årliga publikationen för priser och hyror för bostäder.

I oktober 2020 är bostadsproduktionssituationen bra i Helsingfors. Mer än 10 000 bostäder har varit under byggnad i över två år utan avbrott. Med det nämnda antalet uppnås målet på 7 000 färdigställda bostäder per år. Av bostäderna som är under byggnad är 3 000 enrummare, vars genomsnittliga yta är 31,6 m². Antalet tvåor under byggnad är 3 300 och deras genomsnittliga yta är 46,9 m². Av alla bostäder under byggnad är 60 procent bostäder med ett eller två rum. Antalet familjebostäder är således cirka 4 100, dvs. cirka 40 procent. Bostadsproduktionssituationen i september 2020 beskrivs närmare i bilaga 5.

Efter att stadsfullmäktige har godkänt förslaget till BM-program 2020, fastställer stadsstyrelsen de åtgärder som är nödvändiga för att uppnå målen och utnämner ansvariga förvaltningar genom ett särskilt verkställighetsbeslut. Avsikten är att följa upp programmet årligen i och med den uppföljningsrapport som bereds för stadsfullmäktige i enlighet med gällande praxis.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

11.11.2020

Upplysningar

Mari Randell, bostadsprogramchef, telefon: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Bilagor

- 1 AM2020
- 2 Asuntotuotantoennuste 2020-2035
- 3 Rakentamisen vuosijulkaisu 2019
- 4 Asuntojen hintojen ja vuokrien vuosijulkaisu 2019
- 5 Asuntotuotantotilanne lokakuu 2020
- 6 Yhteenveto lausunnoista
- 7 Yhteenveto mielipiteistä
- 8 Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lausunto
- 9 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto
- 10 Vanhusneuvoston lausunto
- 11 Vammaisneuvoston lausunto
- 12 Helsingin kaupungin asunnot Oyn lausunto
- 13 Helsingin kaupungin asunnot Oyn Vuokralaisneuvottelukunnan lausunto
- 14 Helsingin Asumisoikeus Oyn lausunto
- 15 Kiinteistö Oy Auroranlinnan lausunto
- 16 World Student Capital - Pääkaupunkiseudun opiskelijat ry:n lausunto
- 17 Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön HOASin lausunto
- 18 Suomen opiskelija-asunnot SOA ry:n lausunto
- 19 Nuorisoasuntoliitto ry:n lausunto
- 20 Kohtuuhintaisen vuokra-asumisen edistäjät KOVA ry:n lausunto
- 21 Helsingin seudun kauppakamarin lausunto
- 22 RAKLI ry:n lausunto
- 23 Suomen Vuokranantajat ry:n lausunto
- 24 Kiinteistöliitto Uusimaan lausunto
- 25 Suomen arkkitehtiliitto ry SAFAn lausunto
- 26 Asukasliitto ry:n lausunto
- 27 Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry:n lausunto
- 28 Ryhmärakennuttajat ry:n lausunto
- 29 Helsingin kaupunginosayhdistykset ry Helkan lausunto
- 30 Autismiyhdistys PAUT ry:n lausunto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag

De som gett utlåtanden

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

För kännedom

Social- och hälsovårdssektorn
Fostrans- och utbildningssektorn

11.11.2020

Ärende/4

Stadsmiljösektorn
Kultur- och fritidssektorn
Stadskansliet
Social- och hälsovårdsnämnden
Fostrans- och utbildningsnämnden
Stadsmiljönämnden
Kultur- och fritidsnämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 05.11.2020 § 732

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Helsingin kaupungin asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) 2020 seuraavat asunto- ja maapoliittiset tavoitteet:

Päämäärä I Asuntotuotannon määrä

Tavoite 1. Asuntotuotannon määrä

Helsingissä rakennetaan uudistuotantona ja käyttötarkoituksen muutoksilla vuosittain vähintään 7 000 asuntoa ja vuodesta 2023 alkaen vähintään 8 000 asuntoa. Asuntotuotanto toteutetaan kestävästi, luontoa ja viheralueita säilyttäen. Kaupungin oman asuntotuotannon tavoite on 1 500 asuntoa vuodessa ja vuodesta 2023 25 % toteutuvasta asuntotuotannosta.

Asuntotuotannon korkean tason saavuttamiseksi tulee kaupungin kokonaisprosessia sujuvoittaa. Rakentamiskelpoisten tonttien määrän tulee vastata 1,5 vuoden asuntotuotannon määrää.

Virkavalmisteluna arvioidaan asuntotuotannon kasvattamisen vaatimat lisäresurssit budjettiraamia 2022 varten ja siitä eteenpäin.

Tavoite 2. Maankäytön suunnittelu

Yleiskaavan toteuttamisohjelmaa tarkistetaan valtuustokausittain ja siitä luodaan vakiintunut työkalu maankäytön ohjelmointiin.

Asemakaavavarannon on mahdollistettava vähintään viiden vuoden asuntotuotanto määritellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan.

Vuosittain laaditaan asemakaavoja asuntotuotantoon vähintään 700 000 kerrosalaneliömetriä (k-m²). Asemakaavojen tulee mahdollistaa tavoitteiden mukainen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma sekä tukea kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksiä. Asemakaavojen toteuttamiskelpoisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Asuntotuotannon sujuvoittamiseksi asemakaavavaatimusten yksityiskohtaisuutta tulee välttää, jotta poikkeamispäätöksiä voidaan vähentää.

Virkistys-, luonto- ja kulttuuriympäristön arvot yhteensovitetään kestävästi kasvavan kaupungin tarpeita palvelevan asuntotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Maankäytön suunnittelussa tulee varmistaa pientaloasumisen mahdollisuudet Helsingissä.

Jatketaan strategiassa linjatun mukaisesti markkinaehtoisen pysäköintipolitiikan systemaattista laajentamista tähän soveltuvilla alueilla.

Laajoja viheralueita ja lähiluontoa tarvitaan korostetusti kaupungin kasvaessa. Laajennetaan edelleen viherkertoimen käyttöä työkaluna joko asemakaavoituksessa tai tontinluovutuksessa.

Palveluiden saatavuus turvataan asukkaiden määrän kasvaessa, niin uusilla alueilla kun täydennysrakentamisalueilla.

Tavoite 3. Maapolitiikka

Kaupunki luovuttaa vuosittain asuntotuotantoon tontteja vähintään 4 900 asunnon rakentamisen verran vuosina 2021-2022 ja vuodesta 2023 alkaen 5 600 asunnon rakentamiseksi.

Tontinluovutusta käytetään aktiivisena työkaluna asuntotuotannon laadutason ja hallinta- ja rahoitusmuotojen toteutuksen ohjauksessa. Asuntorakentamisen hiilineutraalisuutta edistetään tontinluovutuksessa Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman mukaisesti. Tontinvarauskanta pysyy tasolla, joka mahdollistaa vähintään neljän vuoden asuntorakentamisen kaupungin omalla maalla ohjelmassa määritellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan. Tontinluovutusta, maanhankintaa ja maankäyttösopimuskäytäntöjä ohjataan lisäksi erillisten maapoliittisten linjausten ja soveltamishojjeiden kautta.

Kaupunki hankkii aktiivisesti yhdyskuntarakenteeseen soveltuvaa maata omistukseensa vapaaehtoisin kaupun kohtuulliseen käypään hintatasoon. Tarvittaessa kaupunki voi turvautua myös muihin lainsäädännön suomiin maanhankintakeinoihin kuten etuosto-oikeuteen ja lunnastukseen.

Asemakaavojen muutosalueilla tehdään tarvittaessa maankäyttösopimuksia. Asemakaavoittamattomilla alueilla maankäyttösopimuksia tehdään vain poikkeustapauksissa, esimerkiksi tilanteissa, joissa merkittävä osa sopimuskorvauksesta suoritetaan kaupungille tärkeänä raakamaana.

Edistetään pienempien kokonaisuuksien tarjoamista rakentamishankkeissa ja tontinluovutuksessa, jotta useampien pienempien ja keskisuurten toimijoiden olisi mahdollista osallistua tarjouskilpailuihin ja toimia pääurakoitsijana Helsingissä.

Ohjelmakauden puolivälissä arvioidaan tehtyjen selvitysten perusteella tonttirahastojen toiminta ja tarkoituksenmukaisuus Helsingin asuntomarkkinoilla.

Päämäärä II Asuntotuotannon laatu

Tavoite 4. Hallinta- ja rahoitusmuodot

Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on vuosina 2021-2022 seuraava:

25 prosenttia pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja (1 750 asuntoa, joista 300 opiskelija- ja nuorisoasuntoja)

30 prosenttia välimuodon asuntoja (2 100 asuntoa, joista pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-asumisoikeusasuntoja 700 asuntoja ja lyhytaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, Hitas- ja hintakontrolloituja omistusasuntoja ja muita asuntoja 1 400 asuntoa)

45 prosenttia sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja (3 150 asuntoa).

Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on vuodesta 2023 alkaen seuraava:

- 30 prosenttia pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja (joista 500 opiskelija- ja nuorisoasuntoja)
- 20 prosenttia välimuodon asuntoja
- 50 prosenttia sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja (4 000 asuntoa, joista kaupunki toteuttaa keskimäärin 250 omistusasuntoa omana rakennuttamisena niillä alueilla, joille omistusasuntotuotantoa ei muuten synny. Tämä mahdollistaa nykymuotoisesta puoli-hitaksesta luopumisen.)

Kaupunki huolehtii määrätietoisesti asetetun ARA-tavoitteen saavuttamisesta. Kaupunki selvittää eri tapoja varmistaa ohjelmakaudelle asetetun hallintamuotojakauman mukaisen tuotannon toteutuminen. Asiaa raportoidaan säännöllisesti kaupunkiympäristölautakunnalle.

Kehitetään kohtuuhintaisen asumisen toteutumisen analysointiin mittaristo, joka mittaa tulojen ja asumismenojen suhdetta. Verrataan asumismenojen ja tulojen keskinäistä suhdetta eri kokoisissa kotitalouksissa sekä eri asumismuodoissa.

Hallinta- ja rahoitusmuototavoitetta noudatetaan kaupungin, valtion ja yksityisten tahojen omistamalla ja luovuttamalla maalla. Hallinta- ja rahoitusmuotojakautumisen toteutumista ohjataan tontinluovutuksella ja maankäyttösopimuksilla. Alueellisesta hallinta- ja rahoitusmuotojakautumasta päätetään tontinluovutus- ja maankäyttösopimusvaiheessa siten, että huomioidaan alueellinen tasapaino. Yksipuolisia asuinalueita vältetään. Vuokrakerrostaloissa sijaitsevien asuntojen osuus alueen asutuskannasta tulee olla pääsääntöisesti korkeintaan 50 prosenttia.

Kaupungin omassa asuntotuotannossa on tavoitteena rakennuttaa vuosina 2021 ja 2022 750 pitkäaikaisesti säänneltyä ARA- vuokra-asuntoa (50 prosenttia tuotannosta) ja 750 Hitas- tai hintakontrolloitua omistusasuntoa sekä asumisoikeusasuntoa vuodessa ja vuodesta 2023 alkaen 1000 pitkäaikaisesti säänneltyä ARA-vuokra-asuntoa (50 prosenttia tuotannosta), 250 omistusasuntoa alueille, joille omistusasuntoja muuten ei synny sekä 750 välimuodon asuntoa.

Käynnistetään valmistelu mallista, joka turvaa kohtuuhintaisen omistusasumisen eri helsinkiläisillä asuinalueilla nykyiseen järjestelmään liittyvät ongelmat välttämällä. Valmistelun tavoitteena on nykymuotoisesta Hitas-järjestelmästä luopuminen ja sen korvaaminen ohjelmakauden puolivälissä. Välimuodon tuotannon rakenne tarkentuu uudistuksen myötä.

Tavoite 5. Huoneistotyyppijakauman ohjaaminen

Perheasunnoiksi soveltuvien eli vähintään kahden makuuhuoneen asuntojen riittävä osuus omistusasuntotuotannosta turvataan. Varmistetaan omistustuotannon perheasuntojen määrä ja tuotannon laatu.

Kerrostalotuotannossa Hitas-omistusasuntotuotantona toteutettavien tonttien asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 60-70 prosenttia toteutetaan perheasuntoina. Kerrostalotuotannossa sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon luovutettavilla tonteilla tontin asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 40-50 prosenttia toteutetaan perheasuntoina. Perustelluista syistä tavoitteesta voidaan poiketa alueilla, joilla perheasuntojen määrä on jo riittävä. Vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannon osalta varmistetaan riittävä huoneistotyyppien monipuolisuus. Tarvittaessa voidaan käyttää lisäksi keskipinta-alatavoitetta.

Huoneistotyyppijakauman ohjaus perustuu ensisijaisesti tontinluovutukseen ja arvioidaan suhteessa alueen nykyiseen asutukseen.

Valtion ja yksityisten tahojen omistamalla maalla voidaan käyttää asemakaavamääräyksiin perustuvaa ohjausta.

Tavoite 6. Asuntorakentamisen kehittäminen

Jatketaan monipuolisen kerrostalorakentamisen ja -asumisen kehittämistä. Edistetään kestävästä rakentamisesta muun muassa Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman mukaisesti.

Kun rakentamisen hiilijalanjäljen laskenta tulee lakisääteiseksi vuonna 2025, ovat Helsingin kattoarvot kansallista lakia kunnianhimoisemmat. Kokonaisuudessaan rakentamisen ja rakennusten hiilijalanjälkeen liittyvät tavoitteet päivittyvät Hiilineutraali Helsinki 2035-ohjelman päivittyessä siten, että varmistetaan hiilineutraalisuustavoitteen saavuttaminen.

Puurakentamisen osuutta kaikesta rakentamisesta kasvatetaan vuosittain.

Edistetään kaupunkimaisten pientalojen rakentamista ja rakennuttamista. Edistetään asukaslähtöistä rakentamista ja rakennuttamista, muun muassa ryhmärakennuttamista sekä uusien toimijoiden tuloa asuntorakentamismarkkinoille.

Tavoite 7. Asukasrakenne ja erityisryhmät

Lapsiperheille sopivia asuntoja rakennetaan riittävästi uusille alueille sekä täydennysrakentamiskohteisiin. Huoneistotyyppiohjauksella varmistetaan perheasuntojen rakentaminen. Varmistetaan erilaisissa elämäntilanteissa olevien asuntokuntien mahdollisuudet alueellisten asumispolkujen toteuttamiseen.

Edistetään ikäihmisille kohdennettujen asumisvaihtoehtojen toteuttamista kaikkiin hallinta- ja rahoitusmuotoihin. Turvataan erityisryhmien eli päihde- ja mielenterveyskuntoutujien, kehitysvammaisten ja vammaisten, lastensuojeluasiakkaiden, asumisessaan tukea tarvitsevien nuorten, hoivapalveluja tarvitsevien vanhusten, kuntapaikan saaneiden pakolaisten sekä pitkäaikaisasunnottomien asuminen tavalla, jossa asumiseen liittyvä hoiva tai asumisen tuki vastaa palvelun tarpeeseen. Varmistetaan erityisryhmien asumisen polut kevyempään tai tehostempaan tukiasumiseen palvelutarpeen muuttuessa. Turvataan asuminen neuvonnan saatavuus asumismuodosta riippumatta.

Päämäärä III Elinvoimaiset alueet ja segregaaion ehkäiseminen

Tavoite 8. Kaupunki uudistus

Asuinalueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi kehitetään poikkitoimialainen kaupunki uudistuksen malli. Ohjelmakaudella kaupunki uudistusalueet ovat Malminkartano-Kannelmäki, Malmi ja Mellunkylä.

Varmistetaan edellytykset rakentaa kolmannes lisää asuntoja kaupunki uudistusalueille vuoteen 2035 mennessä niin, että alueiden asuntokannan hallinta- ja rahoitusmuotojakauma kehittyy kohti kaupungin hallinta- ja rahoitusmuototavoitetta.

Kaupunki uudistusalueilla käytettäviä toimia hyödynnetään myös muissa segregatiohaasteita kohtaavissa kaupunginosissa, kuten Vuosaaren alueella.

Tavoite 9. Projektialueet

Keskeisimmät aluerakentamiskohteet seuraavina vuosina ovat Kalasatama, Länsisatama, Kruunuvuorenranta, Pasila, Kuninkaantammi sekä Malmin lentokentän alue. Tulevan asuntotuotannon näkökulmasta suunnittelun etenemistä edistetään uusien aluerakentamisprojektien varmistamiseksi. Näiden alueiden osuus asuntotuotannosta on noin 50 prosenttia.

Kokeillaan markkinaehtoista pysäköintiä.

Tavoite 10. Täydennysrakentaminen

Vuosittaisesta asuntorakentamisesta noin 50 prosenttia toteutuu täydennysrakentamisena esikaupunkivyöhykkeellä (mukaan lukien kaupunki uudistusalueet). Tuotantotavoitteen turvaamiseksi täydennysrakentamisen koordinaatiota vahvistetaan, kehitetään prosesseja ja kannustimia sekä poistetaan täydennysrakentamisen esteitä muun muassa yhteistyössä valtion kanssa. Keskitetään täydennysrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien päähän ja huolehditaan alueiden saavutettavuudesta.

Edistetään kestävästä kaupunkikehityksestä tiedostaen alueiden erilaisuus ja eriytymiskehitys. Alueilla, joiden asuntokanta on yksipuolista ja uudistustoiminta vähäistä, uusi asuntokanta monipuolistava täydennysrakentaminen on tärkein tavoite. Peruskorjaussuunnitelmia tehtäessä siirretään tutkia, onko tarkoituksenmukaisempaa valita uudistava lisärakentaminen ja tontin käytön tehostaminen.

Kehitetään pysäköintipaikkojen tarpeen arviointia täydennysrakentamisen yhteydessä sekä edistetään sähköautojen ja yhteiskäyttöautojen yleistymisen tuomia vaatimuksia pysäköinnin suunnittelulle.

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunki ympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista tai

muuta täydennysrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä esim. maankäyttömaksua alentamalla. Asia valmistellaan maapoliittisten linjausten osana.

Segregaatiokehitystä torjutaan edistämällä tasapainoista hallintamuotojakaumaa niillä kaupungin alueilla, joilla hallintamuotojakauma ei tällä hetkellä ole tasapainoinen.

Päämäärä IV Asuntokanta ja asunto-omaisuus

Tavoite 11. Asuntokannan kehittäminen

Edistetään vanhan rakennuskannan uusiokäyttöä sekä ullakko- ja lisäkerrosrakentamista. Hissien rakentamisen edistämiseksi keskitytään nykyistä vahvemmin hissiasiamiestoimintaan ja valtionavustusten hakemisen tukemiseen.

Tavoite 12. Kaupungin oma asuntokanta

Kaupungin omistaman asuntokannan ylläpidosta, arvon ja kunnon säilymisestä sekä vuokran ja käyttövastikkeen kohtuullisena pitämisestä huolehditaan. Vuokra-asuntojen asukasvalinnassa pyrkimyksenä on monipuolinen ja alueellisesti tasapainoinen asukasrakenne. Erityisesti painotetaan asunnottomuuden torjuntaa kohdentamalla tarkoitukseen riittävästi kaupungin asuntokantaa.

Asuntokannan peruskorjaustoiminnassa sitoudutaan Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman tavoitetasoihin. Kaupungin asuntoomaisuuden hallinnan kehittämistä jatketaan.

Käsittely

05.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Palautusehdotus:

Mika Raatikainen:

Kaupunginhallitus päättää palauttaa asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman valmisteltavaksi uudelleen. Ohjelmaluonnoksessa esitetyt tavoitteet eivät ole sellaisia, että niillä päästäisiin tarkoituksenmukaisiin lopputuloksiin sen enempää esitettyjen päämäärien kuin kaupungin kokonaisedunkaan kannalta.

Esitetty asuntotuotannon tavoitemäärä on liiallinen eikä edistä päämäärää segregaation ehkäisemisestä. Helsingin muuttovoitosta suurehko osa tulee vuosittain ulkomailta, ja Helsinkiin muuttavien keskimääräiset verotulot ovat olleet lukuisina vuosina pienemmät kuin Helsingistä pois muuttavilla. Tämänkaltainen muuttoliike on rasite kau-

pungin taloudelle ja heikentää edellytyksiä kaupungin sekä sen palveluiden tasapainoiselle kehittämiselle. Jotta kaupunki säilyisi elinvoimaisena ja haluttuna asuinkuntana, kaupungin tulisi panostaa heikosti koulutettujen maahanmuuttajien houkuttelun sijasta korkeasti koulutettujen lapsiperheiden houkutteluun. Mikäli kaupungista muuttaa pois merkittävässä määrin nettoveronmaksajia ja tilalle muuttaa sosiaaliturvan varassa asuvia henkilöitä, kaupungin jo ennestään koronavirusepidemian seurauksena heikentynyt taloudellinen tilanne heikentyy entisestään ja kaupungin mahdollisuudet järjestää palveluita nykyiselle väestölleen heikkenevät.

Asuntotuotannon liialliset kasvutavoitteet eivät mahdollista maankäytön suunnittelutavoitteena mainittua virkistys-, luonto- ja kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä, vaan kasvu tapahtuu keskeisiltä osin kaupungin viihtyisyyden ja luontoarvojen kustannuksella. Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelman toteuttaminen perustuu epärehelliseen osavoimistamiseen, jos kasvupolitiikan osana pyritään asuinrakentamiseen esimerkiksi Malmin lentokenttäalueen kaltaisille alueille, joissa esirakentamisesta aiheutuvat ilmastopäästöt ovat valtavat. Myöskään maahanmuuttajien houkuttelu Suomeen sellaisista maista, joissa eläessään muuttajien henkilökohtaiset ilmastopäästöt olisivat merkittävästi pienemmät kuin Suomessa, ei ole kestävä myöskään ilmastopolitiikan näkökulmasta.

Vuokra-asuntojen osuuden nostaminen hallinto- ja rahoitusmuotojakaumassa ei myöskään omalta osaltaan edistä segregaaation torjuntaa tai kaupungin kokonaisuutta. Merkittävä osa Suomen asumistuista maksetaan pääkaupunkiseudulle ja nimenomaan Helsingissä vuokralla asuville henkilöille. On todennäköistä, että vuokra-asuntotuotannon merkittävän kasvattamisen seurauksena myös yhteiskunnalle aiheutuvat asumistukimenot tulevat kasvamaan merkittävästi.

Huoneistotyyppijakauman sääntely ja erityisesti keskipinta-alatavoitteen käyttö johtaa tehottomuuteen, markkinahäiriöihin ja asumiskustannusten kasvuun. Helsingissä ei ole pulaa perheasunnoiksi soveltuvista asunnoista, vaan maksukykyisistä asukkaista nykyisiin asuntoihin. Segregaatiokehityksen edetessä nykyisellään ja pahentuessaan epäonnistuneen maahanmuuttopolitiikan seurauksena on todennäköistä, että hyvätuloisten lapsiperheiden muuttoliike ympäryskuntiin tulee kiihtymään, koska vanhemmat haluavat lapsilleen turvallisen ja oppimista edistävän koulu- ja kasvuympäristön.

Tavoitteena esitetty kaupunki uudistus on laadittu vääristä lähtökohdista, kun tavoitteeksi on asetettu ainoastaan asuinalueiden tiivistäminen kolmanneksella sekä hallinto- ja rahoitusmuotojakauman kehittäminen kohti asetettua, jo itsessään väärää tavoitetta. Tässä muodossa toteu-

tettuna kaupunki uudistus heikentää uudistusalueiden viihtyisyyttä ja edistää haitallista segregatiokehitystä kohteena olevilla alueilla.

Myös tavoite vanhan rakennuskannan uusiokäytöstä ja lisäkerrosrakentamisesta tulisi suhteuttaa kohteena olevan rakennuskannan kuntoon ja aluetehokkuuteen. Alueilla, jotka on rakennettu tehottomasti ja joissa rakennuskannan kunto tai laatu on heikko, tarkoituksenmukaisempaa olisi edistää purkavaa täydennysrakentamista.

Mika Raatikaisen palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: Teen vastaehdotuksen, joka on sisällöltään kaupunginhallituksen enemmistön sopiman neuvottelutuloksen mukainen. Kokonaisuus on toimitettu kaupunginhallituksen jäsenille sähköpostilla kaupunginhallituksen sihteerin kautta.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 1

Mika Raatikainen

Ei-äännet: 14

Anna Vuorjoki, Veronika Honkasalo, Tomi Sevander, Nasima Razmyar, Fatim Diarra, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Pia Pakarinen, Daniel Sazonov, Terhi Koulumies, Wille Rydman, Marcus Rantala

Kaupunginhallitus hyväksyi Daniel Sazonovin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 1 - 14.

Mika Raatikainen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Mika Raatikainen jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Esitetyn asumisen ja maankäytön toteutusohjelman hyväksyminen ei ole kaupungin tai kaupunkilaisten kokonaisedun mukaista. Ohjelmaluonnoksessa esitetyt tavoitteet eivät ole sellaisia, että niillä päästäisiin tarkoituksenmukaisiin lopputuloksiin sen enempää esitettyjen päämäärien kuin kaupungin kokonaisedunkaan kannalta.

Esitetty asuntotuotannon tavoitemäärä on liiallinen eikä edistä päämäärää segregoation ehkäisemisestä. Helsingin muuttovoitosta suurehko osa tulee vuosittain ulkomailta, ja Helsinkiin muuttavien keski-

määräiset verotulot ovat olleet lukuisina vuosina pienemmät kuin Helsingistä pois muuttavilla. Tämänkaltainen muuttoliike on rasite kaupungin taloudelle ja heikentää edellytyksiä kaupungin sekä sen palveluiden tasapainoiselle kehittämiselle. Jotta kaupunki säilyisi elinvoimaisena ja haluttuna asuinkuntana, kaupungin tulisi panostaa heikosti koulutettujen maahanmuuttajien houkuttelun sijasta korkeasti koulutettujen lapsiperheiden houkutteluun. Mikäli kaupungista muuttaa pois merkittävässä määrin nettoveronmaksajia ja tilalle muuttaa sosiaaliturvan varassa asuvia henkilöitä, kaupungin jo ennestään koronavirusepidemian seurauksena heikentynyt taloudellinen tilanne heikentyy entisestään ja kaupungin mahdollisuudet järjestää palveluita nykyiselle väestölleen heikkenevät.

Asuntotuotannon liialliset kasvutavoitteet eivät mahdollista maankäytön suunnittelutavoitteena mainittua virkistys-, luonto- ja kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä, vaan kasvu tapahtuu keskeisiltä osin kaupungin viihtyisyyden ja luontoarvojen kustannuksella. Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelman toteuttaminen perustuu epärehelliseen osavoimintaan, jos kasvupolitiikan osana pyritään asuinrakentamiseen esimerkiksi Malmin lentokenttäalueen kaltaisille alueille, joissa esirakentamisesta aiheutuvat ilmastopäästöt ovat valtavat. Myöskään maahanmuuttajien houkuttelu Suomeen sellaisista maista, joissa eläessään muuttajien henkilökohtaiset ilmastopäästöt olisivat merkittävästi pienemmät kuin Suomessa, ei ole kestävää myöskään ilmastopolitiikan näkökulmasta.

Vuokra-asuntojen osuuden nostaminen hallinto- ja rahoitusmuotojakaumassa ei myöskään omalta osaltaan edistä segregaaation torjuntaa tai kaupungin kokonaisuutta. Merkittävä osa Suomen asumistuista maksetaan pääkaupunkiseudulle ja nimenomaan Helsingissä vuokralla asuville henkilöille. On todennäköistä, että vuokra-asuntotuotannon merkittävän kasvattamisen seurauksena myös yhteiskunnalle aiheutuvat asumistukimenot tulevat kasvamaan merkittävästi.

Huoneistotyyppijakauman sääntely ja erityisesti keskipinta-alatavoitteen käyttö johtaa tehottomuuteen, markkinahäiriöihin ja asumiskustannusten kasvuun. Helsingissä ei ole pulaa perheasunnoiksi soveltuvista asunnoista, vaan maksukykyisistä asukkaista nykyisiin asuntoihin. Segregaatiokehityksen edetessä nykyisellään ja pahentuessaan epäonnistuneen maahanmuuttopolitiikan seurauksena on todennäköistä, että hyvätuloisten lapsiperheiden muuttoliike ympäryskuntiin tulee kiihtymään, koska vanhemmat haluavat lapsilleen turvallisen ja oppimista edistävän koulu- ja kasvuympäristön.

Tavoitteena esitetty kaupunki uudistus on laadittu väärin lähtökohdista, kun tavoitteeksi on asetettu ainoastaan asuinalueiden tiivistäminen

kolmanneksella sekä hallinta- ja rahoitusmuotojakauman kehittäminen kohti asetettua, jo itsessään väärää tavoitetta. Tässä muodossa toteutettuna kaupunki uudistus heikentää uudistusalueiden viihtyisyyttä ja edistää haitallista segregaatiokehitystä kohteena olevilla alueilla.

Myös tavoite vanhan rakennuskannan uusiokäytöstä ja lisäkerrosrakentamisesta tulisi suhteuttaa kohteena olevan rakennuskannan kuntoon ja aluetehokkuuteen. Alueilla, jotka on rakennettu tehottomasti ja joissa rakennuskannan kunto tai laatu on heikko, tarkoituksenmukaisempaa olisi edistää purkavaa täydennysrakentamista.

02.11.2020 Pöydälle

26.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.09.2020 § 560

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausunnon kaupunginkanslialle:

Helsinki on asuntopoliittisten ohjelmien avulla vaikuttanut kaupungin asunto-olojen kehittämiseen vuosikymmenien ajan. Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2020 –luonnoksessa (AM-ohjelma) on esitetty kaupungin asuntopoliittiset tavoitteet seuraaville vuosille. Kaupunginkanslia on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta erityisesti tavoitteiden sisältöön, tavoitetasoon sekä ohjelman sisällölliseen kattavuuteen liittyen.

Kaupunkiympäristön toimiala on osallistunut AM-ohjelman valmisteluun. Ohjelmassa on määritelty 12 tavoitetta neljän päämäärän alle. Nämä neljä päämäärää ovat riittävän asuntotuotannon määrän varmistaminen, asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen, elinvoimaiset alueet ja segregaation ehkäiseminen sekä asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittäminen.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää hyvänä ohjelmassa esitettyjä tavoitteita, jotta varmistetaan riittävä asuntotuotanto, kohtuuhintainen asuminen sekä pyritään tasapainottamaan alueellisia eroja säätelemällä asuntojen huoneistotyyppijakaumaa sekä alueellista hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaa. Ohjelmassa asetetaan myös määrälliset tavoitteet asuntokaavoitukselle ja tontinluovutukselle.

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma on ollut toimiva tapa koordinoida Helsingin asuntopoliittisia tavoitteita ja toimenpiteitä. Koska kaupunkiympäristön toimiala on keskeisessä roolissa koko AM-ohjelman toteuttajana, on erittäin tärkeää, että toimialalle on varattu riittävät resurssit tavoitteiden saavuttamiseksi myös tilanteessa, jossa talouden kehityskuva on kiristynyt. Asuntotuotanto on merkittävä tulonlähde kaupungille.

Riittävä asuntotuotanto

Riittävän asuntotuotannon määrän varmistamiseksi ohjelmassa on määriteltävä tavoitteet asuntotuotannolle, maankäytön suunnittelulle sekä maapolitiikalle.

Asuntotuotantotavoitteen mukaan Helsingissä rakennetaan uudistuantona ja käyttötarkoituksen muutoksilla vähintään 7000 asuntoa vuodessa. Tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen tulee jatkossa olemaan yhä kalliimpaa. Edellytysinvestointien (kadut, joukkoliikennetyöt jne.) tekeminen taloudellisesti kiristyneessä tilanteessa tulee muodostumaan ongelmaksi. Näin ollen asuntotuotantotavoitetta ei ole nyt määritellystä mahdollista nostaa nykyisten resurssien puitteissa, vaikka kysyntää todennäköisesti olisikin.

Kaupungin oman uudisasuntotuotannon tavoite esitetään nostettavaksi 1500 asunnosta 1750 asuntoon vuodesta 2022 alkaen. Tällä tavoin saavutettaisiin aikaisempi 25% osuuden taso kaupungin kokonaistavoitteesta, joka on jo aikaisemmin nostettu 6000 asunnosta 7000 asuntoon. Oman asuntotuotannon tavoitteen nostaminen nykytasosta on erityisesti esitetyllä aikataululla jo vuodesta 2022 alkaen haastavaa. Tilastointimenetelmästä, sekä hankesuunnittelun, suunnittelun ja kilpailutuksen vaatimasta ajasta johtuen vuodelle 2022 esitettyjen hankkeiden pitäisi olla suunnitteilla jo tällä hetkellä. Asuntotuotannon näemyksen mukaan tavoitteen nostaminen tulisi tapahtua aikaisintaan vuonna 2023 jolloin sille voidaan luoda edellytykset hankesuunnittelulla, sekä lisäämällä omalle asuntotuotannolle kohdistettavaa tonttivarantoa ja henkilöresursseja.

Maankäytön suunnittelun osalta tavoitellaan, että asemakaavavaranon on mahdollistettava vähintään viiden vuoden asuntotuotanto määri-

tellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan. Vuosittain laaditaan asemakaavoja vähintään 700 000 k-m², mikä on ollut viime vuosina tavoitteena. Jotta asuntotuotantotaso pysyy riittävän korkealla, ohjelmassa esitetyt tavoitteet ovat kannatettavia. Riittävä asemakaavavaranto varmistetaan yleiskaavan toteuttamisohjelmalla, joka tarkistetaan valtuustokausittain ja se toimii työkaluna maankäytön ohjelmointiin. Lähivuosina asemakaavoitus tulee tapahtumaan yhä enenevässä määrin täydennysrakentamisalueilla, joten määrällisen tavoitteen saavuttaminen tulee viemään aiempaa enemmän resursseja.

Asetettu tavoite mahdollistaa myös nopean väestönkasvun skenaarion, mikä lisää samalla paineita palveluverkon ja muiden asumiseen liittyvien toimintojen kysynnälle. Erityisesti kaupunki uudistusalueilla, joissa tavoitteena on asuntokannan 30 % lisäys, on erittäin tärkeää, että alueellinen kasvu huomioidaan riittävän aikaisin palveluverkko- ja investointitarpeissa.

Ohjelman mukaan asuntotuotannon sujuvoittamiseksi asemakaavavaihtimusten yksityiskohtaisuutta tulee välttää, jotta poikkeamispäätöksiä voidaan vähentää. Tulee kuitenkin huomioida, että poikkeamispäätöskien määrä on vähäinen kaikkiin asuinrakentamishankkeisiin verrattuna. Nämäkin ovat koskeneet pääsääntöisesti kerrosalan määrää. Laadukas ja monipuolisesti toiminnallinen asuinympäristö tarvitsee toteutuakseen riittävän vahvaa kaavallista ohjausta. Asemakaavamääräysten yhdenmukaistamishanke on toteutettu ja sitä tullaan päivittämään tarpeen mukaan. Pientaloalueiden osalta tullaan selkeyttämään asemakaavallista ohjausta alueiden uudistamisen edistämiseksi.

Maapolitiikan tavoitteena on, että kaupunki luovuttaa vuosittain asuntotuotantoon tontteja vähintään 4900 asunnon rakentamisen verran. Aiempi tavoite perustui kerrosalaan, ei asuntomäärään. Olennaista kaupungin kannalta on tuottaa uusia laadukkaita asuntoja, mikä puoltaa tavoitteen muutosta. Tämä saattaa kuitenkin kannustaa pienempien asuntojen toteuttamiseen, mikä voi osaltaan vaikuttaa asumisen väljyykehitykseen. Asuntokokoa voidaan kuitenkin tehokkaasti säädellä kaupungin taholta edellyttämällä asunnoilta perheasuntovaatimusten mukaista huoneiston minimikokoa.

Kaupungin omistamalle maalle asetetun vuotuisen tavoitteen osalta on jatkossa huomioitava, että kaupungin omistaman kaavoittamattoman raakamaan määrä supistuu vuosittain. Näiltä osin on todennäköistä, että yksityisten omistamalle maalle kaavoitettavien tonttien osuus tulee jatkossa määrällisesti kasvamaan ja kaupungin määrällinen osuus vähentymään. Tavoitetasoa on tällöin syytä arvioida uudelleen kaupungin maaomaisuuden suhteessa.

Tontinluovutusta käytetään aktiivisena työkaluna asuntotuotannon laatu- ja hallinta- ja rahoitusmuotojen toteutuksen ohjauksessa. On tärkeää, että asuntorakentamisen hiilineutraalisuutta edistetään tontinluovutuksessa Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman mukaisesti ja tämä on tuotakin AM-ohjelmassa esille. Uusien asuntojen rakentaminen tapahtuu tulevaisuudessa suurelta osin tulevilla projekti-alueilla, joiden yhdeksi keskeiseksi tavoitteeksi on ilmastotavoitteiden myötä noussut tavoite alueellisesta hiilineutraalisuudesta.

Asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen

Asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaamiseksi AM-ohjelmassa on määritelty tavoitteet asuntojen alueellisille hallinta- ja rahoitusmuodoille, huoneistotyyppijakaumalle, asuntorakentamisen kehittämiseksi sekä asukasrakenteelle ja erityisryhmille. Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että monipuolisuuden turvaaminen on erittäin tärkeää sekä segregaaion ehkäisemiseksi että resilienssin varmistamiseksi tilanteessa, jossa kaupunkikehityksen näkymät sisältävät suuria epävarmuuksia.

Ohjelman mukaan asemakaavojen tulee mahdollistaa tavoitteiden mukainen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma kaikilla alueilla ja niiden on tuettava kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksiä. Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on, että vuosittaisesta asuntotuotannosta 25 % on pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, 10 % pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-asumisoikeusasuntoja, 20 % lyhytaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, Hitas- ja hintakontrolloituja omistusasuntoja ja muita asuntoja sekä 45 % sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja. Hallinta- ja rahoitusmuotojen toteutumista ohjataan tontinluovutuksella ja maankäyttösopimuksilla. Tavoitetta noudatetaan kaupungin, valtion ja yksityisten tahojen omistamalla ja luovuttamalla maalla.

Hallinta- ja rahoitusmuotojen osalta nyt AM-ohjelmaan erillisenä vuositavoitteena kirjatun 10 % ARA-asumisoikeusasuntotuotannon osalta nähdään kirjauksessa riskinä, että nyt erikseen määritelty rahoitusmuoto prosentiosuuksineen saattaisi toimia rahoitusmuodon käyttöä rajavana tekijänä. Näiltä osin lautakunta ehdottaa kyseisen rahoitusmuodon sisällyttämistä osaksi välimuodon tuotantoa ja erillisen selkeän kirjauksen tekemistä tämän rahoitusmuodon vähimmäistuotantovelvoitteen osuudesta. Näin ARA-asumisoikeustuotantoa voitaisiin määrällisesti kasvattaa nyt määritettyä 10% osuutta runsaammin niissä kohteissa, joissa kyseinen rahoitusmuoto on erityisen toivottua alueen kokonaisuus huomioiden.

AM-ohjelmalla halutaan varmistaa riittävä perheasuntojen määrä. Kerrostalotuotannosta Hitas-omistusasuntotuotantona toteutettavien tonttien asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 60-70 % toteutetaan perheasuntoina. AM-ohjelman jatkovalmistelussa tulisi harkita asuntojen huoneistotyyppijakaumasäätelyn kehittämistä niin, ettei ikkunattomia tai vain ns. sisäikkunallisia huoneita (huoneet, joiden ikkuna avautuu vain huoneiston sisätiloihin) hyväksytä huoneiksi perheasuntovaatimuksen täyttymistä tarkasteltaessa.

Kerrostalotuotannossa sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon luovutettavilla tonteilla asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 40-50 % toteutetaan perheasuntoina. Perustelluista syistä tavoitteesta voidaan poiketa alueilla, joilla perheasuntojen määrä on riittävä. Vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannossa varmistetaan riittävä huoneistotyyppien monipuolisuus. Tarvittaessa voidaan käyttää lisäksi keskipinta-alatavoitetta.

Huoneistotyyppijakaumaa on ohjattu joustavalla huoneistotyyppijakauman ohjausmallilla. Kysynnän mukaan uudiskohteita voidaan rakentaa esimerkiksi eri alueille hieman erityyppisellä asuntojakaumalla. Joustava huoneistotyyppijakauman ohjausmalli on varmistanut monipuolisen uudistuotannon ja estänyt pienten asuntojen keskittymät. Onkin tärkeää, että tasapainoinen asuntokanta turvataan myös jatkossa huoneistotyyppijakauman säätelyllä.

Helsingissä on kansallisesti ja kansainvälisesti vertaillen paljon pieniä asuntoja, joissa asutaan myös suhteellisen ahtaasti. Helsingissä valmistuneiden kerrostaloasuntojen keskipinta-ala on pienentynyt. Asuntojen väljyyshäviö on kiinnitettävä huomioita ja sitä tulee pystyä ohjaamaan. Koronakriisi on lisännyt merkittävästi ihmisten asunonhankintaan käyttämää aikaa sekä etätöiden lisääntymisen että pandemian aiheuttamien rajoitusten kautta. Sekä helsinkiläisten lapsiperheiden tarpeisiin että kansainvälisen asiantuntijatyövoiman houkuttelemiseksi on tärkeä varmistaa riittävän suurten perheasuntojen tuotanto.

Helsingin tavoitteena on tiivis kaupunkirakenne, mutta kaupunkimaisten pientalojen tarjontaan tulisi myös kiinnittää huomiota täydennysrakentamisessa, jotta mahdollistetaan monipuolinen ja houkutteleva asuntotarjonta sekä tasapainoinen asukasrakenne. Ohjelmassa onkin määriteltä Asuntorakentamisen kehittäminen -tavoitteen osalta kaupunkimaisten pientalojen rakentamisen ja rakennuttamisen edistäminen. Tämän lisäksi ohjelmassa jatketaan monipuolisen kerrostalorakentamisen ja asumisen kehittämistä, edistetään kestävästä rakentamisesta HNH-ohjelman mukaisesti sekä edistetään asukaslähtöistä rakentamista, kuten ryhmärakennuttamista, sekä edistetään uusien toimijoiden tuloa asuntorakentamismarkkinoille.

Elinvoimaiset alueet ja segregaaation ehkäiseminen

Elinvoimaisten alueiden ja segregaaation ehkäisemisen saavuttamiseksi AM-ohjelmassa on määritelty tavoitteet kaupunkiuudistuksen mallista ja alueista, keskeiset aluerakentamiskohteet sekä tavoite täydennysrakentamisen osuudesta asuntorakentamisessa.

Asuinalueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi kehitetään poikkitoimialainen kaupunkiuudistuksen malli. Ohjelmakaudella kaupunkiuudistusalueet ovat Malminkartano-Kannelmäki, Malmi ja Mellunkylä. Näille alueille halutaan rakentaa kolmannes lisää asuntoja vuoteen 2035 mennessä sekä varmistaa, että alueiden asuntokannan hallintamuotojakauma kehittyi kohti kaupungin hallintamuototavoitetta. Tavoitteena on, että alueiden elinvoima ja houkuttelevuus lisääntyvät. Määrällinen tavoite alueiden asuntomäärän lisäämiseksi on merkittävä. Kaupunkiuudistuskohteita suunniteltaessa ja toteutettaessa ensisijaisena päämääränä tulisi olla alueiden vetovoiman ja houkuttelevuuden lisääminen, jotta alueiden kehittämistavoitteet saavutetaan. Alueilla on nykyisellään suhteellisen paljon vuokra-asuntoja, joten alueiden asuntokannan tasapainottaminen ohjelman mukaisesti on haastava, mutta tärkeä tavoite. Kaupunkiympäristön toimiala varmistaa toiminnallaan tavoitteiden saavuttamisen.

AM-ohjelmaan tarvitaan mukaan myös virkistys- ja viheralueet ja asumisen laatu mukaan lukien pihojen ja lähivirkistysalueiden laatu. Nyt ohjelma käsittelee lähinnä asumista ja liikennettä. Viheralueet ovat osa ilmastonmuutokseen sopeutumista ja osa terveellistä asuinympäristöä. Palveluverkko ja viherrakenne sekä muu kaupunkirakenne tukevat asumisen edellytyksiä ja nämä ovat keskeisiä huomioitavia lähtökohtia tavoitteiden tukena. Esimerkiksi täydennysrakentamishankkeiden tulisi mahdollistaa ympäröivän asuinalueen palveluiden ja julkisen kaupunkutilan kehittämistoimenpiteet, jotka parantavat myös olevien asukkaiden hyvinvointia. Erityisesti pienten asuntokuntien suuri osuus edellyttää myös ulkotilojen laadukasta palvelutarjontaa täydennysrakentamisen yhteydessä. Asuntojen suhde ympäröivään maisemaan, viihtyisyys ja virkistysmahdollisuudet ovat tärkeitä asumisen laatutekijöitä.

AM-ohjelmaluonnoksen täydennysrakentamista koskevan tavoitteen mukaan vuosittaisesta asuntorakentamisesta 50 prosenttia toteutuu täydennysrakentamisena. On tärkeitä estää segregaaation alueellinen keskittyminen tasapainottamalla täydennysrakentamisen kautta myös asuntojen alueellista hallintamuotojakaumaa. Kaupunkiympäristön toimiala on laatinut täydennysrakentamisen edellytyksiä kartoittavan selvityksen ja asukaskyselyn, jossa täydennysrakentamista kuvattiin asuntoyhtiöiden näkökulmasta haastavaksi ja monitahoiseksi prosessiksi. Rahoitus- ja hallintamuodolla on selvityksen perusteella merkittävä

vaikutus suunnitellun uuden kohteen toteutumistodennäköisyyteen. Täydennysrakennettaville alueille (sekä kaupungin vuokra-alueet että yksityisen omistamat alueet) sijoittuvien uusien kohteiden rahoitus- ja hallintamuotojen määrittelyn tulee siksi olla riittävän joustavaa. Tavoitteenasettelussa ei tule painottaa liian tiukasti hallintamuotojen prosentiosuuksien alueellista toteutumista, vaan ensi sijassa monipuolisen hyvän asumisen edistämistä soveltaen myös monipuolisesti erilaisia rahoitusmahdollisuuksia ja ns. välimuotojen asuntotuotantoa.

Asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittäminen

Asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittämiseksi ohjelman tavoitteina on vanhan rakennuskannan uusiokäytön sekä ullakko- ja lisäkerrosrakentamisen edistäminen. Kaupungin toimin edistetään myös hissien rakentamista vanhaan asuntokantaan.

Osa uusista asunnoista rakentuu käyttötarkoituksen muutosten kautta. Ohjelmaluonnoksen tavoitteissa todetaan, että vanhan rakennuskannan uusiokäyttöä tulee edistää siten, että samanaikaisesti varmistetaan toimitilojen riittävyys eri alueilla. Myös yleiskaavassa on sama tavoite toimitilojen riittävyyden varmistamisesta. Tämän tavoitteen lisäksi tulee käyttötarkoituksen muutoksissa huomioida asuntokanta, jota käyttötarkoituksen muutokset toimitiloista asumiseen tuottavat ja näissäkin toteuttaa AM-ohjelman tavoitteita laadukkaasta ja viihtyisästä asumisesta sekä alueellisesti tasapainoisesta kehityksestä.

Kaupungin oman asuntokannan osalta tavoitteina ohjelmassa ovat asuntokannan ylläpidosta, arvon ja kunnon säilymisestä sekä vuokran ja käyttövastikkeen kohtuullisena pitämisestä huolehtiminen. Asuntokannan peruskorjaustoiminnassa sitoudutaan Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman tavoitetasoihin. Samoin kaupungin asunto-omaisuuden hallinnan kehittämistä jatketaan.

AM-ohjelmaluonnoksessa todetaan asuntotuotantoedellytysten varmistamisen edellyttävän vahvaa kaupunkitasoista yhteistyötä ja koordinaatiota. Vuotuisen asemakaavatavoitteen (700 000 kerrosalaneliometriä) saaminen oikea-aikaisesti ja suunnitellusti toteutukseen edellyttää myös toimialan sisällä aktiivisempaa yhteistyön tiivistämistä ja prosessien kehittämistä. Kaupunkiympäristön toimiala on kehittämässä asuntorakentamisen prosessia, jonka tavoitteena on AM-ohjelmassa määritettyjen asuntorakentamisen määrällisten ja laadullisten tavoitteiden toteutumisen edistäminen. Prosessin on tarkoitus valmistua vuoden 2020 lopulla.

Kokonaisuutena AM-ohjelma antaa hyvät lähtökohdat asumisen ja siihen liittyvän maankäytön suunnittelulle.

Lautakunta toteaa, että johtuen Helsingin seudun kasvun tasaisesta luonteesta pitkällä aikavälillä ja selvästä tarpeesta jakaa seudun kasvua riittävän tasaisesti - myös Helsinkiin - on tarpeen nostaa asuntotuotantotavoitetta askeleittain vastaamaan todelliseen kysyntään. Tähän kysyntään perustuen lautakunta katsoo, että tuotantotavoitetta tulee nostaa 8000 asuntoon vuodessa. Tämä on perusteltua tehdä vuodesta 2023 alkaen, jotta tavoitteeseen voidaan valmistautua riittävällä tavalla.

Asuntopolitiikalla edistetään kaikkien mahdollisuutta hyvään asumiseen sekä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia asuinympäristöönsä. Julkisen vallan tehtävänä on edistää kohtuuhintaista asumista, jokaisen oikeutta asumiseen ja asumisen omatoimista järjestämistä. Asuntopolitiikalla edistetään eriarvoisuuden vähentämistä ja yhdenvertaisuuden lisäämistä asumisessa.

Yksi tärkeä keino rakentamisen kustannusten alentamiseksi on jatkaa työtä markkinaehtoisen pysäköinnin edistämiseksi.

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunkiympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä myös esimerkiksi maankäyttömaksuja alentamalla.

Lautakunta muistuttaa, että laadukas täydennysrakentaminen koko kaupungin alueella on yksi tämän ohjelman keskeisimmistä keinoista ehkäistä segregatiota.

Lautakunta korostaa, että kaupungin kasvaessa on huolehdittava siitä, että virkistys- ja luonnonympäristön ja kulttuuriympäristön arvot yhteensovitetaan huolellisesti kasvavan Helsingin tarpeita palvelevan asuntotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Lautakunta toteaa, että tässä lausunтовaiheessa kaikkiin kysymyksiin ei ole nyt otettu kantaa, vaan ne kysymykset, joista on selviä painotuseroja valtuustoryhmien välillä, ratkaistaan prosessin siinä vaiheessa, kun luonnoksen seuraava versio on valmis. Näitä kysymyksiä ovat esimerkiksi hallintamuotojakauman painotukset, myös tuotantotavoitteen 1000 asunnon noston osalta. Muita vastaavia kysymyksiä ovat esimerkiksi hitas-järjestelmän jatko ja linjaukset asuntojen kokojakamasta.

Käsittely

29.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lautakunta toteaa, että johtuen Helsingin seudun kas-

vun tasaisesta luonteesta pitkällä aikavälillä ja selvästä tarpeesta jakaa seudun kasvua riittävän tasaisesti - myös Helsinkiin - on tarpeen nostaa asuntotuotantotavoitetta askeleittain vastaamaan todelliseen kysyntään. Tähän kysyntään perustuen lautakunta katsoo, että tuotantotavoitetta tulee nostaa 8000 asuntoon vuodessa. Tämä on perusteltua tehdä vuodesta 2023 alkaen, jotta tavoitteeseen voidaan valmistautua riittävällä tavalla.

Asuntopolitiikalla edistetään kaikkien mahdollisuutta hyvään asumiseen sekä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia asuinympäristöönsä. Julkisen vallan tehtävänä on edistää kohtuuhintaista asumista, jokaisen oikeutta asumiseen ja asumisen omatoimista järjestämistä. Asuntopolitiikalla edistetään eriarvoisuuden vähentämistä ja yhdenvertaisuuden lisäämistä asumisessa.

Yksi tärkeä keino rakentamisen kustannusten alentamiseksi on jatkaa työtä markkinaehtoisen pysäköinnin edistämiseksi.

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunkiympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä myös esimerkiksi maankäyttömaksuja alentamalla.

Lautakunta muistuttaa, että laadukas täydennysrakentaminen koko kaupungin alueella on yksi tämän ohjelman keskeisimmistä keinoista ehkäistä segregatiota.

Lautakunta korostaa, että kaupungin kasvaessa on huolehdittava siitä, että virkistys- ja luonnonympäristön ja kulttuuriympäristön arvot yhteensovitetaan huolellisesti kasvavan Helsingin tarpeita palvelevan asuntotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Lautakunta toteaa, että tässä lausunтовaiheessa kaikkiin kysymyksiin ei ole nyt otettu kantaa, vaan ne kysymykset, joista on selviä painotuseroja valtuustoryhmien välillä, ratkaistaan prosessin siinä vaiheessa, kun luonnoksen seuraava versio on valmis. Näitä kysymyksiä ovat esimerkiksi hallintamuotojakauman painotukset, myös tuotantotavoitteen 1000 asunnon noston osalta. Muita vastaavia kysymyksiä ovat esimerkiksi hitas-järjestelmän jatko ja linjaukset asuntojen kokojakamasta.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen.

22.09.2020 Pöydälle

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tuomas Hakala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37205
tuomas.hakala(a)hel.fi

Anne Karlsson, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi

Pirjo-Liina Koivusaari, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 38800
pirjo-liina.koivusaari(a)hel.fi

Heikki Salmikivi, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 25.9.2020

HEL 2019-012950 T 10 00 00

II Asuntotilanne ja kehityssuunnat

Kysyntä kohtuuhintaiselle asumiselle on voimakasta, sillä asuntojen hinnat ja vuokrat ovat nousseet kaikilla kalleusalueilla vuodesta 2016 alkaen. Kohtuuhintaisen asumisen tulee turvata jatkossakin mm. ARA-asuntotuotantoa lisäämällä. Pitkäaikaisesti säänneltyjen ARA-vuokra-asuntojen määrän tulisi olla korkea. Asumisneuvonta on tärkeää ja tarpeellista ja se on nostettu myös valtion asunnottomuushankkeessa yhdeksi pääkehittämisen kohteeksi. Asumisneuvontaa on seuraavina vuosina tarpeen laajentaa kaikkien asumista järjestävien tahojen käyttöön.

III Asuntopoliittiset tavoitteet/Päämäärä II, asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen erityisryhmät Tavoite 7. Asukasrakenne ja erityisryhmät

AM-ohjelma: Kaupunki kehittää erityisryhmien asumisen prosesseja kokoamalla ja priorisoimalla vuosittain tilatarpeet kunkin erityisryhmän osalta. Asukasvalinnalla ja asumisneuvonnalla huolehditaan jatkossakin asunnottomuusuhan alla olevista. Asukasvalintaprosessiin tulee kiinnittää huomiota ja valintoja kohdistaa juuri näihin erityisryhmissä oleviin asiakkaisiin yhä lisääntyvästi (subjektiivinen oikeus). Kaupunkikonsernin omistamissa esteettömissä asunnoissa eri puolilla kaupunkia asuu mm. vaikeavammaisia helsinkiläisiä, joiden palvelu järjestetään palveluasumispäätöksellä kotiin, omaishoidon tuella tai muilla yksilöllisillä ratkaisuilla. On tärkeää, että liikenteellinen verkosto tukee kotiin annettavien palvelujen mahdollistamista. Asunnon lisäksi asuin- ja lähiympäristön tulee olla esteettömiä. Kaavoituksella ja liikennesuunnit-

telulla varmistetaan kaupunkirakenteellinen toimivuus ja hyvä saavutettavuus. Julkisten rakennusten tulee olla kaikille saavutettavia ja esteettömiä. Yleiset alueet, kadut ja reitit, talvikunnossapito, puistot, lähiliikuntapaikat ja valaistus tulee rakentaa kaikille soveltuviksi ja esteettömiksi.

Mielenterveyskuntoutajat:

AM-ohjelma: Lainsäädännön perusteella subjektiivinen oikeus asuntoon on lastensuojelun asiakkailta kehitysvammaisilla, vaikeavammaisilla, kriisiasuntoa tarvitsevilla sekä mielenterveyskuntoutujilla. Sosiaali- ja terveystoimialan juridisen tuen mukaan MTL:n 5 §:n yksityiskohtaisista peruste-luista (HE 201/1989) ilmenee, että kunnalla on erityinen järjestämisvelvollisuus vain, kun kyse on vaikeavammaisten mielenterveysongelmaisten palveluasumisesta. Siten MTL:n 5.2 § ei ole subjektiivinen oikeus asumisen osalta. Laissa viitataan normaaliin sosiaalipalveluun, jossa järjestämisvastuu ja päätösvalta ovat sosiaalihuollolla.

Sosiaalihuoltolain 17 ja 22 §:n mukaan tuki- ja palveluasumisen järjestäminen kuuluu sosiaalipalveluina annettaviin asumispalveluihin. Mahdollisuus tuki- ja palveluasuntoon tulee järjestää ensisijaisesti silloin, kun henkilön hoito voidaan sairaalassa tapahtuvan hoidon sijasta järjestää avohoitona. Mielenterveydenhäiriöitä potevien henkilöiden osalta kysymykseen tulisi lähinnä tukiasuminen, jossa asumisen omaisuus korostuu, mutta johon liittyy myös riittävä henkinen tuki ja hoiva päivittäisistä toiminnoista selviämiseen. Jos ravitsemukseen, perushygieniaan tai päivittäisten asioiden hoitoon liittyvät toimet edellyttävät lähinnä henkilön teknistä auttamista, tulee kysymykseen palveluasuminen, jolloin asioiden hoitoon liittyvien palvelujen tulisi olla saatavilla asunnon välittömässä läheisyydessä. Sosiaalihuoltolain 17 §:n 2 momentin (381/87) ja vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 8 §:n 2 momentin nojalla on kunnalla erityinen velvollisuus järjestää myös vaikeavammaisiksi katsottavien mielisairaiden ja mielenterveydenhäiriöitä potevien henkilöiden tarvitsema palveluasuminen. Säännöksellä pyritään poistamaan epätarkoituksenmukaista laitoshoidtoa samoin kuin korostamaan avohuollon ensisijaisuutta mielisairauksien ja muiden mielenterveydenhäiriöiden hoidossa. Hoitoaikojen lyheneminen tulee lisäämään painetta säännöksessä tarkoitettun asumisen (tuki- ja palveluasumiseen kuuluvien palvelujen) järjestämiseksi.

Mielenterveysasiakkaan kuntoutuspolku ylittää toimialarajat; kuntoutuminen yltää palvelu-asumiseen ja omaan kotiin vietäviin tuettuihin palveluihin. Kuntoutuspolun pullonkaulana jo vuosia kuntoutujille sopivien asuntojen puute. Asuntojen tarve voidaan arvioida psykiatrisessa sairaalassa asumista jonottavien määrällä: 50.

Lastensuojelun jälkihuoltoasiakkaat:

Lastensuojelulaki (§ 76 a) velvoittaa kuntaa viivytyksettä korjaamaan asumisolot tai järjestämään tarpeen mukaisen asunnon lastensuojelun jälkihuollon piirissä olevalle asiakkaalle. Tämä on subjektiivinen oikeus. Kaupungilla tulee olla riittävä määrä asuntoja tarjottavaksi nuorille. Vuosittain tulee noin 250 uutta nuorta jälkihuollon piiriin. Nuoret saavat tarvitsemansa sosiaalihuollon tuen kotiinsa. Vuositasolla on huolehdittava, että tuetussa asumisessa on 80 asunnon vuosikierto. Itsenäisessä asumisessa tarvitaan vuosittain 170 asuntoa.

Vammaistyö:

Vammaisten helsinkiläisten määrä kasvaa tulevinakin vuosina sekä muuttovoittona muualta Suomesta, että maahanmuuton seurauksena. Henkilökohtaisen avun asiakkaiden määrä on kasvanut v. 2018-2019 neljällä prosentilla. Erityishuollon asiakkaiden (kehitysvammahuollon palveluihin oikeutettujen) määrä on kasvanut 2015-2018 yhteensä 8,2 %. Heistä tehostetun palveluasumisen asiakkaiden määrä on kasvanut v. 2015-2018 yhteensä 16,8 %, v. 2018-2019 kasvu on ollut 8 %.

Vammaistyön SAS-työryhmän (selvitys-arviointi-sijoitus) jonossa on heinäkuussa 2020 uusia kehitysvammaisia asiakkaita eri asumismuotoihin 160, joista kiireellisiä asunnon tarvitsijoita 31. Asunnon vaihtojonossa on 41 kehitysvammaista henkilöä. Vaikeavammaisten palveluasumiseen eri asumismuotoihin jonottaa 27 henkilöä ja asunnon vaihtojonossa on 27 henkilöä. Sosiaalihuoltolain (ShL) mukaiseen asumiseen on jonossa 25 henkilöä.

Vammaistyöllä on omana tehostetun palveluasumisen yksikköinä kolme vaikeavammaisten palveluasumisryhmää, yhteensä 40 asuntoa satelliittiasuntoineen. Tulevina vuosina tulee varautua ainakin yhden uuden vaikeavammaisten palveluasumisryhmän rakentamiseen osana tavanomaista kerrostaloasumista.

Sosiaalilautakunnan v. 2008 hyväksymän kehitysvammaisten asumisen kehittämishankkeen, ASU-hankkeen mukaisesti uudet rakennettavat yksiköt osittain korvaavat vanhentuneita asumisyksiköjä, mutta turvaavat myös itsenäistyvien nuorten asumisen heidän muuttaessaan lapsuudenkodeistaan. Näitä asumishankkeita on rakenteilla eri puolille kaupunkia mutta edelleen on vanhentuneita ja tiloiltaan epätarkoituksenmukaisia asumisyksiköitä, joita korvaamaan tarvitaan uusia ryhmäkoteja ja asuntoryhmiä. Koska myös kehitysvammaisten henkilöiden elinikä on pidentynyt, tarvitaan ikääntyville, muistisairaille asiakkaille raskaammin tuettua palvelua tehostetun palveluasumisen ryhmäkodeissa. Tavallisiin kerrostaloihin rakennettavien asumisyksikö-

iden lisäksi tarvitaan erillsrakennuksia vaativaa tukea tarvitseville kehitysvammaisille ja autismin kirjon asiakkaille.

Ryhmäkotien ja asuntoryhmien läheisyydessä, n. 500 metrin säteellä, asuu kehitysvammaisia henkilöitä tuetussa asumisessa. Läheisen asumisyksikön henkilöstö tuottaa heidän palvelunsa yksilöllisesti kotiin annettavina palveluina. Asunnot on osoitettu heille kaupungin omasta asuntokannasta. Tuettu asuminen on kasvava asumismuoto ja polku kevyempään asumiseen tehostetusta palveluasumisesta ja palveluasumisesta. Näitä asuntoja tarvitaan edelleen vuosittain 10-20.

Kehitysvammaiset lapsuudenkodeissaan ja erilaisessa ryhmäasumisessa tai tuetusti asuvat henkilöt ovat oikeutettuja päiväaikaiseen toimintaan ja työtoimintaan. Nykyisellään vammaistyö ostaa näitä palveluja eri palveluntuottajilta, koska kaupungin omaa toimintaa ei ole riittävästi. Kuitenkin kaupungin omana toimintana järjestettävät päiväaikaiset ja työtoiminnot ovat kustannuksiltaan edullisempia, joten toimintakeskuksia tulisi jatkossa perustaa niille asuinalueille, joilla palvelun käyttäjiä asuu eniten, pohjoisiin ja itäisiin kaupunginosiin.

Sosiaalihuoltolain (ShL) mukaisessa asumispalvelussa asuu henkilöitä, joilla on mm. autismin kirjioon liittyviä toiminnanohjauksen vaikeuksia ja tuen tarvetta. Vammaistyön sosiaaliohjaajat käyvät sovitusti antamassa kotiin vietävää tukea yksittäisiin asuntoihin, mutta osa näistä asiakkaista tarvitsee myös yhteisöllistä asumista, vammaistyöllä on ShL-asumista yhdessä yksikössä 14 asuntoa. Tulevina vuosina tulee varautua ainakin yhden uuden ShL-palveluasumista tuottavan yksikön rakentamiseen osana tavanomaista kerrostaloasumista.

Seniorikeskukset:

Helsingin kaupungin seniorikeskusten tulee olla ikääntyneille ihmisille suunnattua lähipalvelua ja niiden tulee sijaita liikenteellisesti helposti saavutettavilla sijainneilla. Esteettömyys ja saavutettavuus ovat ikääntyneille tärkeitä. Seniorikeskusten läheisyydessä tulisi sijaita ikääntyneille suunnattuja esteettömiä ja turvallisia asuntoja, mutta niin, että asukaskunnassa on kaikenikäisiä ihmisiä. Erilaiset yhteisöasumisen hankkeet ovat kannatettavia myös ikääntyneiden näkökulmasta. Ikääntyneiden välimuotoisella asumisella tarkoitetaan sellaisia asumisratkaisuja, jotka asettuvat tehostetun palveluasumisen ja kaikenikäisten joukossa olevan tavallisen asumisen väliin. Ikääntyneiden välimuotoinen asuminen täyttää asunnon tavalliset tunnusmerkit ja se tarkoittaa kohteita, joissa asumiseen yhdistyy ikäspesifisiin tarpeisiin vastaavia ratkaisuja. Asuminen erotetaan tällöin selkeästi palveluista.

Edistetään ikääntyneiden välimuotoista asumisen syntymistä kaavoituksessa, asuntotuotannossa ja tontinluovutusehdoissa.

Lisätiedot

Katariina Siitonen, suunnittelija, puhelin: 310 28429
katariina.siitonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 150

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa (AM-ohjelma) määritellään asumiseen liittyviä tavoitteita seuraavien neljän vuoden ajalle. Helsinki pyrkii kehittämään kaupunkia pitkäjänteisesti niin, että kaikilla kaupunkilaisilla olisi hyvä asua Helsingissä ja Helsinki olisi asumisen kannalta houkutteleva myös tänne muuttaville.

Helsingin kasvaessa tarvitaan kaupunkilaisten tarpeisiin ja kaupunkirakenteeseen paremmin soveltuvia palveluita. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vastaa lausuntopyynnössä erityisesti kohtaan 3) Elinvoimaiset alueet ja alueellisen eriytymisen ehkäiseminen: Estetään eriytymistä kaupunki uudistuksella, edistetään täydennysrakentamista.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti 14.1.2020 kokouksessaan palveluverkon suunnitteluperiaatteista. Osana koko kaupungin kiinteistöstrategian valmistelua on ilmennyt tarve kaupungin yhteiselle palveluverkkosuunnittelulle. Myös Helsingin kaupungin strategiassa linjataan painopisteeksi alueiden vetovoimaisuus ja omaleimaisuus. Alueiden omaleimaisuuden säilyttämiseksi on tärkeää huolehtia asukkaiden osallisuudesta oman lähiympäristönsä kehittämiseen. Käynnissä olevalla kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluverkkotyöllä pyritään siihen, että kaupungissa on tarjolla hyvät ja sujuvasti saavutettavat vapaa-ajan palvelut ja vapaa-ajan toiminnan edellytykset. Kaupunki on merkittävä palveluiden tuottaja, mutta palveluverkkotyön tarkoitus on myös parantaa koko vapaa-ajan toiminnan ekosysteemin toimivuutta mukaan lukien muiden sektoreiden toimijat. Uusien asuinalueiden suunnittelussa ja kehittämisessä tehdään merkitykselliseen kuulemiseen pohjautuvaa yhteistyötä palveluverkon ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Kuntalain 8 §:n mukaan kunta on vastuussa palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 19.6.2018, § 132 päätöksen mukaan palveluverkkotyössä tulee tarkastella palveluiden saavutettavuutta ja väestönkasvua. Palvelustrategia on toimialan

sitova tulokorttitarve. Asuntopoliittiset kysymykset kuuluvat väestökehityksen osalta keskeisesti myös oikein kohdistettujen palveluiden tarjontaan ja saatavuuteen. Pitkällä aikajänteellä palveluiden yhdenvertaista saatavuutta turvaa tietoperusteinen johtaminen. Tämä sisältää ajankohtaisen alueellisen asuntopoliittisen seurannan väestökehityksen näkökulmasta mahdollisten palvelukatveiden havainnoimiseksi sekä palveluverkkotyön valmistumisen ja kytkemisen toimialan tavoitteiden strategiseen edistämiseen. Asuntoja suunniteltaessa tulee varmistaa, että vapaa-ajan palvelujen määrä vastaa alueen uudistuvaa asukasmäärää ja että vapaa-ajan palvelut kohdistuvat oikea-aikaisesti alueen asukkaille. Konkreettisesti vapaa-ajan palvelujen pitää olla alueilla jo silloin, kun ensimmäiset asukkaat muuttavat, koska ne vahvistavat alueen identiteettiä ja vetovoimaa. Palvelut tulee mitoittaa alueen tulevalle tai täydennettävälle asukasmäärälle. Toimivat vapaa-ajan palvelut voivat vaikuttaa merkittävästi alueen maineeseen ja siten nostaa myös asuntojen arvoa.

Nuorten ja opiskelijoiden näkökulmasta asuntopoliittikan tulee olla tuotantotavoitteessaan kunnianhimoista ja ottavan huomioon läheisyyden kamppuksiin ja liikenneyhteyksiin. Nuoriso- ja opiskelija-asuntojen tuotantotavoitteissa on otettava huomioon turhan kilpailutilanteen välttäminen asuntojen rakentajien välillä. Kaupungin tulee myös ylläpitää huolta hyvästä liikuntapalveluiden palveluverkosta sekä kehittää pyöräilyn edellytyksiä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että asuinalueiden kehittämisessä on otettava huomioon kaikki ikäryhmät. Asuntopoliitikassa tulisi pyrkiä tuomaan yhteen eri ikäisiä ihmisiä. Asuinympäristössä ja palveluissa tulee huolehtia esteettömyydestä ja saavutettavuudesta. Lautakunta korostaa täydennysrakentamisen merkitystä ja pitää väestöprofiilin moninaistumista tärkeänä.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Sami Muttilainen: Lisätään (4) kappaleen loppuun. Uusien asuinalueiden suunnittelussa ja kehittämisessä tehdään merkitykselliseen kuulemiseen pohjautuvaa yhteistyötä palveluverkon ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

11.11.2020

Vastaehdotus 2:

Sami Muttilainen: Lisätään kappaleen (5) perään.

Lautakunta haluaa kiinnittää huomioita siihen, että uusia alueita tulisi kehittää ja suunnitella niin, että ravintola ja klubitointa voidaan toteuttaa.

Kannattaja: Mika Ebeling

Vastaehdotus 3:

Arja Karhuvaara: kappaleeseen 4, riville 9 lisätään sanat: ...(hyvät) ja sujuvasti saavutettavat vapaa-ajan palvelut.

Kannattaja: Nasima Razmyar

Lautakunta hyväksyi Arja Karhuvaaran vastaehdotuksen yksimielisesti.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Arja Karhuvaara, Otto Meri, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 2

Mika Ebeling, Sami Muttilainen

Tyhjä: 6

Jussi Chydenius, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Poissa: 0

Äänestyksen jälkeen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 2 äänin 5–2. (6 tyhjää)

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

§ 314 Inkomstskattesats för år 2021

HEL 2020-011127 T 02 03 01 00

Beslut

Stadsfullmäktige tog upp ärendet till behandling som brådskande på det sätt som avses i 95 § 2 mom. i kommunallagen.

Stadsfullmäktige fastställde 18,0 % som inkomstskattesats för 2021.

Behandling

Stadsfullmäktige tog upp ärendet till behandling som brådskande enligt det som föreslagits av stadsstyrelsen 9.11.2020.

Frågan om behandling av ärendet som brådskande avgjordes innan diskussionen i det egentliga ärendet inleddes.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ekonomiplaneringschef, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsstyrelsen konstaterar att fullmäktige i enlighet med 111 § i kommunallagen, senast i samband med att budgeten godkänns, ska fatta beslut om kommunens inkomstskattesats, om fastighetsskatteprocent-satser samt om grunderna för övriga skatter. Med stöd av 91 a § i lagen om beskattningsförfarande ska kommunen senast den 17 november året före skatteåret meddela Skatteförvaltningen vilken inkomstskattesats som ska tillämpas. Inkomstskattesatsen anges med en fjärdedels procentenhets noggrannhet.

År 2020 har Helsingfors skatteintäkter till följd av coronaepidemin utvecklats svagare jämfört med det budgeterade beloppet då alla skatteformer beaktas. Under det gångna året utvecklades kommunalskattein-

täkterna bättre än vad som befarades i våras. Konsekvenserna av coronaepidemin visade sig i samfundsbeskattningen från och med redovisningarna för april, och det har lett till lägre samfundsskatteintäkter. De ekonomiska nedstängningsåtgärderna har till stor del mildrats, men den osäkerhet som coronavirusepidemin ger upphov till när det gäller framtida skatteintäkter är fortfarande uppenbar. Konsekvenserna syns med fördröjning som sämre intäkter från kommunalskatten och samfundsskatten än vad som prognostiserats tidigare. En del av denna försämring är följden av att sysselsättningen och därigenom lönesumman utvecklas svagare än väntat och av att företagets lönsamhet är sämre än förmodat.

Sysselsättningen minskar kraftigt år 2020, och även lönesumman börjar sjunka, med två procent i den riksomfattande prognosen (finansministeriets ekonomiska översikt 5.10.2020). I och med att inkomsterna stiger och sysselsättningen ökar förutspås lönesumman åren 2021 och 2022 börja stiga med drygt 2,5 procent per år. Lönesummans utveckling påverkas förutom av sysselsättningsutvecklingen även av utvecklingen i de nominella inkomsterna. Avtalstilläggen och de nominella inkomsterna kommer således nästa år att öka med 2,5 %. Vissa kollektivavtal som ingicks i år sträcker sig till början av 2023.

Budgeten för år 2021 baserar sig på en kommunalskattesats på 18,0 % och intäkterna år 2021 beräknas bli 2 750 miljoner euro. En skatteprocentenhet avkastar ca 153 miljoner euro.

Detta är 0,5 % mer än i prognosen för år 2020. Skatteförvaltningens skattekontorsreform och problemen med rapporteringar till inkomstregistret överförde skatteredovisningar till 2020, vilket ledde till att förändringen i intäkterna från kommunalskatten blir hög i förhållande till utvecklingen i lönesumman och den övriga inkomstskattebasen.

I prognosen för de kommunala skatteintäkterna samt samfundsskatterna för 2020 och 2021 ingår det en osäkerhet som är större än normalt, vilket beror på den ekonomiska osäkerhet som coronavirusepidemin orsakat.

Utvecklingen av skatteunderlaget för förvärvsinkomster i Helsingfors

Antalet personer som har arbete ökade med tre procent i Helsingfors och fem procent i huvudstadsregionen från 2017 till 2019 enligt preliminära uppgifter i Statistikcentralens arbetskraftsundersökning. Under första hälften av 2020 sjönk antalet personer som har arbete med en procent i huvudstadsregionen och i hela landet.

Sommaren 2020 hade sysselsättningsgraden i Helsingfors sjunkit med en procentenhet från året innan som en följd av coronakrisen. I hela

11.11.2020

landet var minskningen två procentenheter. Sysselsättningsgraden i Helsingfors var 73,8 procent under andra kvartalet 2020.

Arbetslösheten minskade i Helsingfors under flera år, men antalet arbetslösa förblev ändå stort jämfört med tiden före den recession som började 2008. Från 2017 till 2019 minskade antalet arbetslösa i Helsingfors med 11 procent. I slutet av 2019 minskade antalet arbetslösa inte längre, och i början av 2020 fanns det lika många arbetslösa som ett år tidigare. Restriktionerna med anledning av coronaepidemin under andra kvartalet 2020 fördubblade antalet arbetslösa. Bland de stora städerna är det bara i Esbo som antalet arbetslösa har ökat kraftigare än i Helsingfors. Till arbetslösa arbetssökande räknas egentliga arbetslösa och heltidspermitterade.

Antalet arbetslösa arbetssökande ökade till över 65 000 i Helsingfors, och andelen permitterade var våren 2020 som högst 40 procent av dessa, och samtidigt ökade antalet helt arbetslösa. I slutet av sommaren fick allt fler permitterade återgå till arbetet och också ökningen i antalet arbetslösa stannade upp. I slutet av augusti 2020 var arbetslöshetsgraden i Helsingfors 14,3 procent och antalet arbetslösa arbetssökande var sammanlagt 50 200. Antalet helt arbetslösa hade ökat med cirka 8 200 personer från ett år tidigare, och antalet permitterade var 10 800.

Beloppet av förvärvsinkomster ökade år 2019 med 3,9 procent per år i Helsingfors och med 3,1 procent i hela landet. I de övriga sextettkommunerna var den relativa ökningen av beloppet något snabbare än i Helsingfors (t.ex. i Esbo 4,0% och Vanda 5,2%). Summan av förvärvsinkomster ökar långsammare i Helsingfors eftersom antalet inkomsttagare inte har ökat lika snabbt som i de andra sextettkommunerna. Till exempel ökade antalet inkomsttagare i Vanda med 3,2 procent under ett år, men i Helsingfors med endast knappt en halv procent.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ekonomiplaneringschef, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 756

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

HEL 2020-011127 T 02 03 01 00

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto ottaa asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Kaupunginvaltuusto päättää vahvistaa vuoden 2021 tuloveroprosentiksi 18,0 %.

Käsittely

09.11.2020 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

päätösehdotukseen lisätään teksti ”kaupunginvaltuusto ottaa asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla”.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

02.11.2020 Pöydälle

29.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

11.11.2020

Ärende/6

§ 315 Fastighetsskatteprocentsatser för år 2021

HEL 2020-011128 T 02 03 02 00

Beslut

Stadsfullmäktige tog upp ärendet till behandling som brådskande på det sätt som avses i 95 § 2 mom. i kommunallagen.

Stadsfullmäktige bestämde följande fastighetsskatteprocentsatser för år 2021:

- den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen 0,93
- skatteprocentsatsen för byggnader för stadigvarande boende 0,41
- skatteprocentsatsen för andra bostadsbyggnader 0,93
- skatteprocentsatsen för obebyggda byggplatser 3,93
- skatteprocentsatsen för kraftverk 3,10

Behandling

Stadsfullmäktige tog upp ärendet till behandling som brådskande enligt det som föreslagits av stadsstyrelsen 9.11.2020.

Frågan om behandling av ärendet som brådskande avgjordes innan diskussionen i det egentliga ärendet inleddes.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ekonomiplaneringschef, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsstyrelsen konstaterar att det i 11 § i fastighetsskattelagen föreskrivs att kommunfullmäktige årligen på förhand bestämmer storleken av kommunens fastighetsskatteprocentsatser, inom de intervall som anges i lagen, samtidigt som inkomstskattesatsen för finansåret fastställs. Fastighetsskatteprocentsatserna bestäms med en hundradels

11.11.2020

procents noggrannhet. Varje kommun ska alltid bestämma en allmän fastighetsskatteprocentsats, en skatteprocentsats för byggnader för stadigvarande boende och en skatteprocentsats för andra bostadsbyggnader. En kommun kan, om den så önskar, bestämma en särskild skatteprocentsats också för kraftverk, för allmännyttiga sammanslutningar och under vissa förutsättningar för obebyggda byggplatser. Vissa kommuner (Helsingforsregionen) ska enligt 12 b § i fastighetsskattelagen bestämma en särskild skatteprocentsats för obebyggda byggplatser.

De i lagstiftningen fastställda gränserna för fastighetsskattesatserna är vid beskattningen 2021 som följer:

- den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen 0,93-2,00
- skatteprocentsatsen för byggnader för stadigvarande boende 0,41-1,00
- skatteprocentsatsen för andra bostadsbyggnader 0,93-2,00
- skatteprocentsatsen för obebyggda byggplatser 2,00–6,00, i de kommuner som anges i 12 b § i fastighetsskattelagen minst 3,00 procentenheter högre än den allmänna fastighetsskatteprocentsats som kommunfullmäktige bestämt, dock högst 6,00 procent.
- fastighetsskatteprocentsatsen för allmännyttiga samfund 0,00–2,00
- fastighetsskatteprocentsatsen för kraftverksbyggnader och -konstruktioner 0,93–3,10

Gränserna för fastighetsskattesatserna har inte ändrats jämfört med 2020.

År 2020 är fastighetsskatteprocentsatserna i Helsingfors de följande:

- den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen 0,93 (beräknade intäkter 2020 ca 216 miljoner euro med beaktande av allmännyttiga samfund)
- skatteprocentsatsen för byggnader för stadigvarande boende 0,41 (beräknade intäkter 2020 ca 54 miljoner euro)
- skatteprocentsatsen för andra bostadsbyggnader 0,93 (beräknade intäkter 2020 ca 0,15 miljoner euro)
- skatteprocentsatsen för obebyggda byggplatser 3,93 (beräknade intäkter 2020 ca 2,8 miljoner euro)
- skatteprocentsatsen för kraftverk 3,10 (beräknade intäkter 2020 ca 0,75 miljoner euro)

Intäkterna från fastighetsskatten beräknas år 2021 uppgå till 282 miljoner euro. Fastighetsskatten uppskattas inbringa 274 miljoner euro år 2020.

11.11.2020

Ökningen i fastighetsskatteintäkterna på 2,9 procent 2021 beror i huvudsak på att fastighetsbeståndet växer ökat och skattebasen därigenom förutses öka. Till följd av den lindring av villkoren för betalningsarrangemang inom beskattningen som genomfördes 2020 i syfte att jämna ut coronavirusepidemins ekonomiska konsekvenser överförs dessutom uppskattningsvis 9 miljoner euro av de fastighetsskatteinkomster som inflyter på riksnivå från år 2020 till åren 2021 och 2022. Denna överföring av redovisningarna har också en liten inverkan på periodiseringen av Helsingfors fastighetsskatteinkomster.

Kommunen ska meddela fastighetsskatteprocentsatserna till Skatteförvaltningen senast den 17 november.

Beredningen av en helhetsreform för fastighetsbeskattningen

Den pågående fastighetsskatteformen i enlighet med regeringsprogrammet fortsätter så att reformen i huvudsak träder i kraft vid 2023 års beskattning. Reformen skjuts fram med ett år, eftersom det behövs ytterligare informationsunderlag och konsekvensanalys för riktlinjerna. Samtidigt garanteras att Skatteförvaltningen har tillräckligt med tid för de systemändringar som reformen kräver.

Syftet med reformen är att bättre beakta de verkliga taxeringsvärdena för tomtmark och byggnader, eftersom de släpar efter den allmänna kostnads- och prisutvecklingen i det nuvarande systemet. Beskattningsvärdena kommer närmast att fördubblas i genomsnitt och ökningarna varierar beroende på byggnadstyp och region i enlighet med hur byggkostnaderna utvecklas i det nya systemet. Tomtmarkens beskattningsvärde kommer i genomsnitt att fördubblas från den nuvarande nivån i hela landet. Förändringarna i beskattningsvärdet på tomtmark är dock betydligt mer varierande än förändringarna i beskattningsvärdet på byggnader.

Bostadspriserna har under den senaste tiden utvecklats snabbare i Helsingfors än i det övriga landet. De verkliga värdena i det nuvarande fastighetsskattesystemet släpar sannolikt mest efter i Helsingfors. Därmed är just Helsingfors utsatt för det högsta höjningstrycket i det nya värderingssystemet för tomtmark. Värdet på mark samt dess utveckling varierar mycket inom Helsingfors, vilket gör att ökningen av fastighetsskatten kommer att variera i de olika områdena. De verkliga värdena på tomtmarken i det nuvarande värderingssystemet släpar mest efter i Helsingfors dyraste områden.

Även om bostadspriserna i Helsingfors har ökat mer än i resten av landet, har fastighetsskatteuppbörden per invånare ökat långsammare än i jämförelsekommunerna. Detta förklarar varför Helsingfors markpolitik är annorlunda än övriga städers. I Helsingfors är tomtöverlåtelsen till

stor del baserad på arrende och fastighetsskatt betalas inte för objekt på arrendetomter. Ändringarna i principerna för värdering av mark och byggnader höjer Helsingfors fastighetsskatteintäkter om man inte gör ändringar i fastighetsskattesatsen. I det nuvarande systemet är marken undervärderad, vilket resulterar i att de största höjningarna i Helsingfors i reformen kommer att gälla värdet på mark.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ekonomiplaneringschef, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.11.2020 § 757

HEL 2020-011128 T 02 03 02 00

Eesitys

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto ottaa asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Kaupunginvaltuusto päättää määrätä vuoden 2021 kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 3,93
- voimalaitosten veroprosentti 3,10

Käsittely

09.11.2020 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

päätösehdotukseen lisätään teksti ”kaupunginvaltuusto ottaa asian käsiteltäväkseen kiireellisenä kuntalain 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla”.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

02.11.2020 Pöydälle

29.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

11.11.2020

§ 316

Detaljplaneändring för Värmegränden 6 i Åggelby (nr 12584)

HEL 2018-007882 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplaneändring för tomten 17 i kvarteret 28052 i 28 stadsdelen (Åggelby, Dammen) enligt ritning nr 12584, daterad 1.9.2020, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12584 kartta, päivätty 1.9.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12584 selostus, päivätty 1.9.2020, päivitetty Kylk:n 8.9.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 11.3.2020, täydennetty 1.9.2020 ja asukastilaisuuden 20.11.2018 muistio
- 4 Päätöshistoria
- 5 Havainnekuva, 1.9.2020

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Gasum Oy
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext

11.11.2020

Säkerhets- och kemika- Förslagstext
lieverket (Tukes), Hel-
singfors
Trafikledsverket Förslagstext

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljpanelösningens centrala innehåll

Detaljplaneändringen (detaljpanelösningen) gäller tomten vid Värme-
gränden 6. Målet är att göra det möjligt att ändra verksamheten vid det
befintliga värmeverket. Tomtens användningsändamål förblir oföränd-
rat.

Det befintliga värmeverket fortsätter sin verksamhet i Dammen tills vi-
dare. Helen Ab har som mål att förnya och utveckla sin produktion i
Dammen i första hand till sådana klimatvänliga produktionsformer som
inte baserar sig på förbränningsteknik. En sådan produktionsform kan
till exempel vara geotermisk energi.

Vid sidan av utvecklingen av energiformer med låga utsläpp är det
nödvändigt att säkerställa att värmeproduktionen räcker till i samband
med att man frångår stenkolk. Vid den tidpunkt då detaljplanen utarbe-
tas råder det ännu inte full säkerhet om kapaciteten enligt den önskade
tidtabellen hos de energiproduktionssätt som ska utvecklas i första
hand. Helen Ab har därför förberett sig och utarbetat planer även för en
ombyggnad till biovärmeverk.

Tomtens våningsyta är 30 000 m² och exploateringsstalet är $e = 2,3$.
Byggnadsytan och byggnadens högsta höjd bestämmer byggnadens
maximala storlek.

Genomförandet av detaljpanelösningen påverkar i synnerhet så att det
möjliggör fjärrvärmeproduktion som baserar sig på förnybar energi och
en minskning av stenkolens andel i Helen Ab:s energiproduktion.

Beslut som detaljpanelösningen bygger på

Detaljpanelösningen främjar uppfyllelsen av stadens strategiska mål
genom att stödja målen för ekologisk hållbarhet och minskning av ut-
släpp.

Enligt Generalplan 2016 för Helsingfors är området ett område för ar-
betslokaler som utvecklas i första hand för arbetslokaler, produktion,

11.11.2020

lagring, offentlig service och utbildning samt rekreation. Enligt den underjordiska generalplanen för Helsingfors (nr 11830) har detaljplaneområdet inga underjordiska utrymmesreserveringar men i dess närområde har en befintlig förbindelse till ett underjordiskt utrymme eller tunnel märkts ut. Detaljpanelösningen stämmer överens med generalplanerna ovan.

Utgångspunkter för området och nuläge

För området gäller detaljplanen nr 10591 från år 1998. I detaljplanen anges tomten som en tomt för byggnader och anläggningar för samhällsteknisk försörjning (ET).

Tomten ligger invid ett område för arbetsplatsfunktioner och gränsar till järnvägsbanan samt rekreationsområdet vid Vanda å, Äggelby strandpark. I den nordvästra delen av tomten finns Helen Ab:s värmeverk.

Helsingfors stad äger tomten. Detaljpanelösningen har utarbetats på ansökan och innehållet i lösningen har diskuterats med sökanden.

Detaljpanelösningens kostnader

Att detaljpanelösningen genomförs innebär inga kostnader för staden. Projektet svarar för kostnaderna för att utveckla energiområdet.

Växelverkan under beredningen av detaljplanen

I den bifogade rapporten om växelverkan presenteras en sammanfattning av myndigheternas ställningstaganden och intressenternas åsikter, vilka kommit in under beredningen av planen, samt dessas bemötanden inklusive påpekanden.

Myndighetssamarbete

Under beredningen av detaljplanen har man samarbetat förutom med olika aktörer inom stadsmiljösektorn också med följande myndigheter: Helen Elnät Ab, Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) vattenförsörjning, Trafikverket (nuvarande Trafikledsverket), Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen), Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) och Gasum Oy.

Myndigheternas ställningstaganden om programmet för deltagande och bedömning samt beredningsmaterialet gällde beaktandet av en gasledning utanför tomten.

Åsikter

Åsikterna om programmet för deltagande och bedömning samt om beredningsmaterialet gällde bland annat smidigheten i trafiken och projek-

11.11.2020

tets konsekvenser för områdets naturvärden och utsikter. Åsikterna har beaktats så att skogsområdet mellan tomten och Vanda å bevaras och vidareutvecklas med trädbestånd. Det lämnades in två skriftliga åsikter.

Detaljplaneförslaget offentligt framlagt

Detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt 11.3–9.4.2020, vilket kundgjordes i enlighet med markanvändnings- och byggförordningen.

En anmärkning gjordes mot detaljplaneförslaget. I anmärkningen önskas det att den höga skorstenen beaktas i planeringen och det föreslås att skorstenen ska bli föremål för ett konstverk som skapar kontakt till den närliggande Självständighetsparken eller Vanda å.

Till detaljplanen har man lagt till en bestämmelse om att skorstenens utseende ska beaktas särskilt.

Följande myndigheter gav utlåtande om förslaget till detaljplan: Helen Elnät Ab, HRM, NTM-centralen och Tukes. Synpunkterna gällde ledningar, miljöstörningar och markens beskaffenhet.

I den fortsatta planeringen och genomförandet beaktas Helen Elnät Ab:s och HRM:s ställningstaganden om de samhällstekniska näten. I planeringen och genomförandet av framtida energilösningar samt i tillståndsprocesserna kommer de synpunkter som har samband med miljökonsekvenser att beaktas.

Åtgärder efter att förslaget hölls offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan anges anmärkningen och myndighetsutlåtandena om förslaget till detaljplan i sammandrag och bemötandena till de påpekandena som framförts i dessa.

Det som ingår i påpekandena har beaktats med hänsyn till detaljplanemålen och i den utsträckning det är ändamålsenligt.

I detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes ändringar efter att detaljplanen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs närmare i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

De ändringar som gjordes efter att detaljplanen hölls offentligt framlagd har diskuterats med sökanden.

Närmare motiveringar

Motiveringarna till detaljpanelösningen framgår närmare av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

11.11.2020

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12584 kartta, päivätty 1.9.2020
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12584 selostus, päivätty 1.9.2020, päivitetty Kylk:n 8.9.2020 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 11.3.2020, täydennetty 1.9.2020 ja asukastilaisuuden 20.11.2018 muistio
- 4 Päätöshistoria
- 5 Havainnekuva, 1.9.2020

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Muistutus 9.4.2020, Oulunkylä -seura ry
- 5 Asemakaavan muutoshakemus, Lämpökuja 6, Helen Oy

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Gasum Oy
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes), Helsingfors
Trafikledsverket

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext

För kännedom

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
http://www.hel.fi/stadsfullmaktige

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Detaljplaneläggning
Detaljplaneläggning/Koski

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 26.10.2020 § 670

HEL 2018-007882 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 28. kaupunginosan (Oulunkylä, Patola) korttelin 28052 tontin 17 asemakaavan muutoksen 1.9.2020 päivätyn piirustuksen nro 12584 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmevin perustein.

Käsittely

26.10.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esteelliset: Daniel Sazonov, Wille Rydman

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Lisäys kappaleen 7 perään:

"Kaupunginhallitus korostaa kaupunkiympäristölautakunnan tavoin, että kaupungin tavoitteena on ensisijaisesti löytää kivihiilestä luopumiselle polttoon perustumattomat ratkaisut ja että myös tämän kaavan alueella ovat nämä ratkaisut ovat etusijalla."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.09.2020 § 470

HEL 2018-007882 T 10 03 03

Hankenro 0741_27

Eesitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 1.9.2020 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12584 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 28. kaupunginosan (Oulunkylä, Patola) korttelin 28052 tonttia 17.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutukseen. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - o Helen Oy: 5 000 euroa

Kaupunkiympäristölautakunta korostaa, että kaupungin tavoitteena on ensisijaisesti löytää kivihiilestä luopumiselle polttoon perustumattomat ratkaisut ja että myös tämän kaavan alueella on nämä ratkaisut ovat etusijalla.

Käsittely

08.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esteelliset: Osmo Soininvaara (hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohta)

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kaupunkiympäristölautakunta korostaa, että kau-

11.11.2020

pungin tavoitteena on ensisijaisesti löytää kivihielestä luopumiselle polttoon perustumattomat ratkaisut ja että myös tämän kaavan alueella on nämä ratkaisut ovat etusijalla.

Kannattaja: Sirpa Asko-Seljavaara

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinemäen vastaehdotuksen.

01.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Sari Ruotsalainen, arkkitehti, puhelin: 310 37373
sari.ruotsalainen(a)hel.fi
Eetu Saloranta, liikenneinsinööri, puhelin: 310 20498
eetu.saloranta(a)hel.fi
Kaarina Laakso, diplomi-insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 14.02.2020 § 10

HEL 2018-007882 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12584 pohjakartan kaupunginosassa 28 Oulunkylä. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12584
Kaupunginosa: 28 Oulunkylä
Kartoituksen työnnumero: 45/2018
Pohjakartta valmistunut: 20.12.2019 Uusinta (ensi tilaus 2018)
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

11.11.2020

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus
Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö
01.03.2019 § 18

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911

merja.kyyro(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

§ 317

Den av ledamoten Sinikka Vepsä väckta motionen om iståndsättning av huset Laihola för bostadsbruk

HEL 2020-004827 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Behandling

Ledamoten Sinikka Vepsä understödd av ledamoten Sami Muttilainen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt att iståndsätta huset Laihola, som finns i ett parkområde och som är betydelsefullt med tanke på Parkstads historia, till en gemensam lokal som staden och invånarna i Parkstad kan använda för sitt eget bruk. En sådan lokal saknas i Parkstad. Mitt i det nya bostadsbeståndet passar en byggnad som berättar om stadsdelens historia utmärkt.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

4 omröstningen

Ledamoten Sinikka Vepsäs förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt att iståndsätta huset Laihola, som finns i ett parkområde och som är betydelsefullt med tanke på Parkstads historia, till en gemensam lokal som staden och invånarna i Parkstad kan använda för sitt eget bruk. En sådan lokal saknas i Parkstad. Mitt i det nya bostadsbeståndet passar en byggnad som berättar om stadsdelens historia utmärkt.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 39

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen,

11.11.2020

Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Leo Stranius, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen

Nej-röster: 1
Risto Rautava

Blanka: 42
Ted Apter, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Sampo Terho, Ulla-Marja Urho, Retta Vanhanen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Frånvarande: 3
Atte Kaleva, Otto Meri, Mari Rantanen

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Sinikka Vepsäs förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sinikka Vepsä och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska vidta åtgärder för iståndsättning av huset Laihola för bostadsbruk. Enligt motionärerna hedrar iståndsättningen av byggnaden ett av landmärkena i gamla Parkstad.

11.11.2020

Stadsstyrelsen konstaterar att staden har köpt de markområden vid Lantmannastigen på vilka det i motionen nämnda huset Laihola är beläget. Staden har för avsikt att planlägga områdena som en del av projektet Malms flygfält och möjliggöra ett effektivt byggande dominerat av flervåningshus. Huset Laihola på Lantmannastigen 32 ingick i affären som en förfallen byggnad som ska rivas.

I den gällande detaljplanen ligger huset Laihola i ett parkområde och byggnaderna har ingen skyddsbezeichnung i detaljplanen. Enligt en utredning från år 2015 om Malms flygfält och dess omgivande områden har huvudbyggnaden på Lantmannastigen 32 inga speciella byggnads-historiska värden eller andra värden. Iståndsättning av byggnaden för bostads- eller mötesbruk kostar enligt kostnads-kalkylen mer än 300 000 euro. Staden har ingen egen användning för byggnaden. Iståndsättning av gamla förfallna byggnader för uthyrning är inte i enlighet med den av stadsstyrelsen 22.6.2020 godkända lokalstrategin. På de här grunderna konstaterar stadsstyrelsen att iståndsättning av huset Laihola för bostadsbruk inte är ändamålsenligt.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 707

HEL 2020-004827 T 00 00 03

Eesitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

11.11.2020

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.09.2020 § 542

HEL 2020-004827 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kaupunginhallituksen 22.6.2020 hyväksymässä Helsingin kaupungin toimitilastrategiassa todetaan: ”Kaupungilla ei ole tiloja, joita se ei tarvitse omassa käytössään tai joiden omistamiseen ei liity muita strategisia syitä tai pitkän tähtäimen palvelutilatarpeita.” Näin ollen kaupunki ei myöskään kunnosta rakennuksia, joille sillä ei ole omaa käyttöä.

Tonttipäällikön päätöksellä (HEL 2018-005207) Helsingin kaupunki on ostanut kaksi tilaa, joista toinen sijaitsee Malmin lentokentän pohjoispuolella osoitteessa Maamiehenpolku 32. Tällä hetkellä voimassa olevassa asemakaavassa Maamiehenpolulta ostettu maa-alue sijaitsee puistoksi kaavoitetulla alueella, eikä rakennuksilla ole kaavassa suojelumerkintää.

Malmin lentokentän Kaavarungossa vuodelta 2016 ostettu maa-alue sijoittuu Ukoniityn kerrostaloalueelle, jonka on suunniteltu olevan osuutta 25 000 asukkaan kaupunginosaa. Ostetulla maa-alueella sijaitsee vuonna 1932 rakennettu päärakennus ja talousrakennus / vaja, jonka rakennusvuosi ei ole tiedossa.

Huonokuntoista ja peruskorjaamatonta päärakennusta ei ole liitetty vesijohtoon eikä viemäriverkostoon, joten rakennuksen asumis- tai koontumiskäyttöön ottaminen edellyttää merkittäviä investointeja ja huomattavaa korjausrakentamista. Esimerkkinä mainittakoon, että rakennus on öljylämmitteinen ja sen kattilalaitos on elinkaarensa päässä.

Päärakennuksesta laaditussa 5.4.2019 päivätyssä kuntoarviossa todetaan rakennuksen kunnan olevan heikko/tyydyttävä. Lisäksi todetaan mm, että pelkästään kuntoarviossa todettujen korjaustarpeiden kustannusarvio on n. 325 000 euroa. Tämä arvio ei kata välttämättömiä pe-

ruskorjausluonteisia korjauksia, joiden määrittelemiseksi tarvitaan tarkempia tutkimuksia. Lisäksi rakennus on liitettävä kunnallistekniikkaan.

Kuntoarviossa todetaan edelleen, että perustuksissa havaittiin halkeilua, joten perustuksille on suositeltavaa suorittaa kuntotutkimus oikean korjaustavan määrittämiseksi, perustusten kuntotutkimuksen yhteydessä suositellaan tutkittavan myös välipohjien ja runkorakenteiden kunto. Ulkoseinärakenne ei selviä lähtötiedoista, joten ulkoseinärakenteillekin on suositeltavaa suorittaa kuntotutkimus niiden nykyisen kunnan ja korjaustarpeen määrittämiseksi.

Malmin lentokentästä ja sen lähialueista 2015 tehdyssä selvityksessä ”Rakennettu ympäristö ja kulttuuriympäristö -alustava arvokohteiden luettelo”, on kaikki alueen rakennukset arvoitu viiteen eri luokkaan, jotka ovat:

Luokka 1a Kulttuurihistoriallinen rakennusinventointi, myös sisätilat

Luokka 1b Kulttuurihistoriallinen rakennusinventointi

Luokka 2 Tekninen rakennusinventointi

Luokka 3 Inventointityö jätettiin kartoitustasolle

Luokka 4 Sauna- tai talousrakennus, kulttuurihistoriallinen rakennusinventointi

Luokka 5 Sauna- tai talousrakennus, tekninen rakennusinventointi

Maamiehenpolku 2:n päärakennuksen luokittelu on 2. Rakennukseen ei liity mitään erityisiä rakennushistoriallisia tai muita arvoja.

Yleensä kaupunki ostaa kaikki kiinteistöt rasitteista vapaana, koska esim. vuokralaisten suhtautuminen asunnon puutteisiin ja kuntoon saattaa muuttua silloin kun asunnon omistajaksi tulee Helsingin kaupunki.

Edellinen omistaja ei joutunut häätämään vuokralaisia vaan nämä poistuivat asunnosta normaalin irtisanomismenettelyn mukaisesti. Rakennuksen hallinta on luovutettu kaupungille jo vuoden 2019 alussa eli n. vuosi ennen viimeistä kauppakirjan luovutuspäivää.

Helsingin kaupunki on ostanut Maamiehenkujan maa-alueet kaavoitukseen ne uudelleen osana Malmin lentokentän hanketta ja mahdollistaakseen alueella tehokkaan kerrostalovaltaisen rakentamiseen. Maan hankinnan tarkoitus on myös vähentää kaavaehdotukseen kohdistuvaa valituspainetta.

11.11.2020

Kyseessä oleva rakennus sisältyi kauppaan arvottomana purettavana rakennuksena, jolle kaupungilla ei ole omaa käyttöä. 22.6.2020 hyväksytyyn toimitilastrategian mukaista ei ole korjata vanhoja huonokuntoisia rakennuksia vuokrattavaksi.

Lähtökohtaisesti kaupunki etsii omistamilleen rakennuksille niihin sopivaa omaa käyttöä, mutta jos tarvetta ei ole, joudutaan etsimään muita ratkaisuja. Kaupungin tulee käytettävissä olevilla resursseilla turvata ensisijaisesti kaupungin palveluiden tilatarpeet ja kohdistaa käytössä olevat määrärahat ja henkilöresurssit näiden palvelutilojen turvallisuuden, terveellisuuden ja kestävyys turvaamiseen. Laiholan talon kunnostamista ei ole sisällytetty talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaan.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Eero Nuotio, kehityspäällikkö: 310 71239
eero.nuotio(a)hel.fi

§ 318

Den av ledamoten Kaisa Hernberg väckta motionen om gatuträd till Päijännevägen

HEL 2020-007754 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Kaisa Hernbergin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Kaisa Hernberg och 22 andra ledamöter föreslår i sin motion att en trädrad planteras på Päijännevägen i enlighet med detaljplanen, i samband med det följande gatuarbetet som genomförs på gatan.

Utökandet av antalet trädrader utreds i samband med planeringen av trafikljusen i korsningsområdet mellan Päijännevägen och Tavastvägen, som inleds på hösten. Då antalet trädrader ökar försvinner antagligen några parkeringsplatser från gatan. Tidsschemat för den eventuella planeringen av trädraden påverkas av ombyggnadsbehoven av kommunaltekniken och gatukonstruktionerna i området, samt de kommande årens investeringsnivå.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

11.11.2020

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtutettu Kaisa Hernbergin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 702

HEL 2020-007754 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.09.2020 § 487

HEL 2020-007754 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vallilan Päijänteentien Mäkelänkadun ja Hämeentien väliselle osuudelle on merkitty asemakaavassa kaksi puuriviä, mutta vuonna 1988 vahvistetun asemakaavan merkintää ei ole toistaiseksi toteutettu.

Katupuurivien lisäämistä tutkitaan syksyllä käynnistyvän Päijänteentien ja Hämeentien risteysalueen liikennevalojen suunnittelun yhteydessä. Katupuurivien lisäämisen myötä kadulta poistuisi todennäköisesti joitain pysäköintipaikkoja. Jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon myös ka-

11.11.2020

dun alla kulkevan kunnallisteknisen verkoston vaatima tila ja varmistaa, että katupuiden juuristolle on riittävästi tilaa.

Katupuurivien mahdollisen toteutuksen aikatauluun vaikuttavat alueen kunnallistekniikan ja kadunrakenteiden uusimistarpeet sekä tulevien vuosien investointitaso. Kun investointitaso laskee koronaviruksen aiheuttaman taloudellisen tilanteen johdosta, joudutaan hankkeiden toteutumista mahdollisesti siirtämään myöhemmäksi.

Viime vuosina on tehty useita katupuita ja muuta kaupunkikasvillisuutta koskevia linjauksia ja ohjeita, joissa on todettu kasvillisuuden kaupunkiympäristöön tuomat moninaiset hyödyt sekä tarve varata puiden kasvulle ja kehitymiselle riittävästi tilaa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Inka Lappalainen, maisema-arkkitehti: 310 21344
inka.lappalainen(a)hel.fi

§ 319

Den av ledamoten Fatim Diarra väckta motionen om fler matsäcksbord till parker och rekreationsområden

HEL 2020-007762 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Fatim Diarra och 23 andra ledamöter föreslår i sin motion att det ska utredas till vilka av Helsingfors parker och rekreationsområden det skulle vara möjligt att skaffa mer bord som lämpar sig för matsäcksätande. Ledamöterna konstaterar att stadsborna har utnyttjat stadens parker och rekreationsområden aktivt på grund av coronaepidemin, men att dessa områden inte har tillräckligt med lämpliga bord.

Stadsmiljösektorn har i sin vetskap ett stort antal önskemål från stadsbor om både bänkar och bord och deras placering. Det planeras att inom kommande år placera ca 60 nya bord med bänkar på olika ställen i Helsingfors, och största delen av dem ska placeras i lekparken som upprustas grundligt. Kultur- och fritidssektorns idrottsservice har däremot inom ramen för anslaget skaffat bordsgrupper till Svedängens rekreationsområde och till närheten av Långforsens friluftstuga, samt till flera badstränder som underhålls av idrottsservicen. Det disponibla anslaget påverkar också möjligheterna till anskaffning av nya bord med bänkar.

11.11.2020

Stadsmiljönämnden och kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtande i ärendet. Svaret är förenligt med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 705

HEL 2020-007762 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.10.2020 § 587

HEL 2020-007762 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimialalla on jo selvitetty penkkien ja pöytien tarvetta muun muassa aluesuunnitelmien, visiotöiden ja täydennysrakentamisen suunnitteluperiaatteiden vuorovaikutuksen sekä Osallistuva budjetointi -prosessin yhteydessä teetettyjen asukaskyselyjen avulla.

Yleisten alueiden rekisterin mukaan Helsingin viheralueilla on tällä hetkellä yhteensä 721 kappaletta pöytiä ja pöytä-penkkejä. Eniten pöytiä on läntisen ja eteläisen suurpiirin alueella, noin puolet tiheämmässä kuin muualla Helsingissä.

Kaupunkiympäristötoimialalla on tiedossa erittäin paljon sekä penkkejä että pöytiä koskevia asukkailta saatuja toiveita sijaintipaikkaehdotuksiin. Lähivuosina pöytäpenkkejä on suunniteltu eri puolille Helsinkiä lisää noin 60 kappaletta, joista suurin osa sijoittuu peruskorjattaviin leikkipuistoihin. Pöytä-penkkien lisäämisen mahdollisuuksiin vaikuttaa myös käytettävissä oleva määräraha.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Milja Halmkrona, maisema-arkkitehti: 31026323
milja.halmkrona(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 152

HEL 2020-007762 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää ajatusta kannatettava ja osallistuu osaltaan selvitykseen, mikäli kaupunkiympäristön toimiala, joka vastaa suurimmalta osin kaupungissa sijaitsevista puistoista ja ulkoilualueista, päättää ryhtyä selvittämään, mihin piknik-eväiden soveltuvia pöytiä voidaan sijoittaa.

Liikuntapalvelut on hankkinut määrärahan puitteisissa pöytäryhmiä keskeisille paikoille Paloheinän ulkoilualueelle, Pitkäkosken majan läheisyyteen sekä usealle liikuntapalveluiden ylläpitämälle uimarannoille.

Pöytien hankinnoissa tulee huomioida, että pöytiä ei voi vain sijoittaa eri puolille puistoja ja ulkoilualueita, vaan niiden alusta tulee perustaa hyvin, jotta niitä on turvallista käyttää. Pöytien yhteyteen on myös taroituksenmukaista sijoittaa roskiksia, joka nostaa ylläpitokustannuksia.

11.11.2020

Selvityksessä tulee liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan huomioida mahdollisten pöytien sijoituspaikkojen lisäksi myös hankintakustannukset sekä ylläpitokustannukset.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 320

Den av ledamoten Fatim Diarra väckta motionen om fler bänkar till Helsingfors parker och rekreationsområden

HEL 2020-007763 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Fatim Diarra och 20 andra ledamöter föreslår i sin motion att det ska utredas till vilka parker och rekreationsområden i Helsingfors det skulle vara möjligt att skaffa mer bänkar.

Stadsmiljösektorn har under det senaste året placerat 150 nya bänkar på parkområden och längs friluftsstråk på olika ställen runt om i Helsingfors i huvudsak på basis av önskemål om bänkar som fåtts genom responssystemet för invånare. Utöver det ovan nämnda placeras 44 bänkar på olika ställen i Helsingfors baserat på önskemål om bänkar som kommit genom OmaStadi dvs. medborgarbudgeten. Antalet bänkar och andra möbler har även ökat i planerna för parker och andra allmänna områden.

Vid stadsmiljösektorn börjar härnäst en utredning där alla önskemål och behov gällande bänkar från medborgarbudgeten, invånarrespons och områdesplanering samlas på en och samma plats. På basis av utredningsarbetet planeras och placeras nya bänkar på olika ställen i

11.11.2020

Helsingfors. Anslaget påverkar också möjligheterna till anskaffning av nya bänkar.

Stadsmiljönämnden och kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtande i ärendet. Svaret är förenligt med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 706

HEL 2020-007763 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 37313
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.10.2020 § 586

HEL 2020-007763 T 00 00 03

Lausunto

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

11.11.2020

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä on noin 7 000 puistonpenkkiä. Aukiolla ja katualueilla on puolestaan noin 1 150 penkkiä.

Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu -palvelu on kuluneen vuoden aikana vastannut työstä, jossa on sijoitettu uusia penkkejä puistoalueille ja ulkoilureittien varteen eri puolille Helsinkiä. Näin sijoitettiin 150 uutta penkkiä pohjautuen pääosin asukaspalautejärjestelmän kautta saatuihin penkkitoiveisiin. Päämääränä oli penkkiverkoston parantaminen keskittyen etenkin vanhuksiin ja heidän liikkumisen helpottamiseen kaupungin puistoissa ja ulkoilureiteillä.

Edellä mainitun lisäksi OmaStadin eli osallistuvan budjetoinnin kautta tuli lisää penkkitoiveita. Tässä yhteydessä laadittiin 44 penkin sijoitussuunnitelmat eri puolelle Helsinkiä. Tällä hetkellä viimeisetkin tilatut penkit ovat valmistumassa ja asennustyöt alkaneet.

Penkkien ja muiden kalusteiden määrää on myös lisätty jatkuvasti puisto- ja muissa yleisten alueiden suunnitelmissa.

Seuraavaksi kaupunkiympäristön toimialalla alkaa selvitys, jossa kerätään paikkatietojärjestelmään koko kaupungin penkkiverkosta koskevat toiveet yhteen ja samaan paikkaan. Lähtötietoina ovat osallistuvassa budjetoinnissa esitetyt toiveet, saatu asukaspalautte ja aluesuunnitelmien kautta esiin nousseet penkkitoiveet ja -tarpeet. Tämä selvitystyön pohjalta suunnitellaan ja asennetaan uusia penkkejä eri puolille Helsinkiä. Penkkien lisäämisen mahdollisuuksiin vaikuttaa myös käytävissä oleva määräraha.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anu Lämsä, maisema-arkkitehti: 310 37479
anu.lamsa(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 151

HEL 2020-007763 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

11.11.2020

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää ajatusta kannatettava ja osallistuu osaltaan selvitykseen, mikäli kaupunkiympäristön toimiala, joka vastaa suurimmalta osin kaupungissa sijaitsevista puistoista ja reiteistä, päättää ryhtyä selvittämään mihin penkkejä voidaan sijoittaa.

Liikuntapalvelut on hankkinut määrärahan puitteessa penkkejä muun muassa Paloheinän ulkoilualueelle.

Penkkien hankinnoissa tulee huomioida, että suurelle osalle liikuntapalveluiden ylläpitämistä reiteistä tehdään talviaikaan ladut hiihtäjille tai ne aurataan, ja hiekoitetaan ulkoilijoille. Tämä huomioiden penkit tulee sijoittaa selvästi reittien ulkopuolelle, jotta latukoneelle tai aurauskalustolle jää tarpeeksi tilaa huolehtia talvipalveluiden ylläpidosta. Tämä nostaa monissa tapauksissa penkkien perustamiskustannuksia.

Hyvänä lumitalvena liikuntapalvelut kunnostaa yli 200 km latuja kuntalaisille. Osa laduista kunnostetaan pelloille, mutta suuri osa kunnostetaan ulkoilureiteille, jolloin näiden reittien yhteyteen sijoitetut penkit eivät ole talvikäytössä.

Selvityksessä tulee liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan huomioida mahdollisten penkkien sijoituspaikkojen lisäksi myös hankintakustannukset sekä ylläpitokustannukset.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 321

Den av ledamoten Ted Apter väckta motionen om omvärdering av småbarnspedagogikens kvalitet

HEL 2020-008040 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Ted Apterin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Ted Apter och 33 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska omvärdera småbarnspedagogikens kvalitet och utveckla daghemsspecifika mätare för uppföljningen av kvaliteten. I motionen presenteras tre mätare: en mätare som bedömer servicekvaliteten, en mätare som beskriver personalens välbefinnande och en mätare som bedömer hur jämställdheten uppnås. Utifrån mätresultaten ska staden vidta behövliga åtgärder för att engagera kompetenta personer, förbättra arbetshälsan och tillgodose barnens bästa.

Stadsstyrelsen konstaterar att högklassig undervisning och småbarnspedagogik i Helsingfors stadsstrategi ses som närtjänster som minskar differentieringen mellan stadsinvånarna och att produktionen av högklassig småbarnspedagogisk service väsentligt främjar jämställdheten. I småbarnspedagogiken satsas på kvalitet och en trygg vardag och på att de anställda stannar kvar. Utjämning av kvalitativa skillnader är ett av de viktigaste utvecklingsobjekten inom småbarnspedagogiken. Satsningar görs på personalens välmående och delaktighet i förnyandet av tjänster.

11.11.2020

De mätare som valts för stadsstrategin följs upp och fyra gånger om året rapporteras det om måluppfyllelsen. Den information som fås genom mätning utnyttjas i beslutsfattandet och ledningen. Antalet platser och antalet barn inom småbarnspedagogiken samt restider mellan hemmet och platsen för småbarnspedagogik följs upp. Antalet behöriga anställda och välbefinnandet i arbetet mäts regelbundet. Det finns enhetliga indikatorer för särskilt stöd samt förebyggande av utslagning och differentiering på basen av vilka stödresurserna fördelas.

De mätare som presenteras i motionen är bra och man kommer att börja rapportera om servicens kvalitet, andelen behörig personal, personalens välbefinnande och jämställdheten och likabehandling utifrån tillgänglig information.

Som mätare för servicekvaliteten kan man använda information om familjernas tillgång till service, såsom avståndet från hemmet till platsen för småbarnspedagogik och antalet barn som deltar i småbarnspedagogiken inom det egna distriktet. Det utförs kvalitetsuppföljning av den genomförda verksamheten och information samlas för närvarande in på många sätt från olika källor. Klientrespons samlas regelbundet in genom förfrågningar och den mottagna responsen utnyttjas i utvecklingen av sätten att mäta både verksamheten och klientupplevelsen. Inom stadens småbarnspedagogik håller man på att utarbeta ett nytt datasystem för e-tjänster, vilket ger bättre information om familjernas val och hur de förverkligas, transparens i utdelningsprocessen av platser inom småbarnspedagogiken och information om hur principen om närliggande daghem har uppfyllts.

Som mätare för andelen behörig personal och personalens välbefinnande kan man använda antalet behöriga anställda samt resultaten av Kommun10-enkäten och arbetshälsoenkäten. Helhetsunderskottet i behörig personal och personalens avgångsomsättning på stadsnivå följs regelbundet upp efter yrkesbeteckning. Helsingfors har vidtagit flera konkreta åtgärder för att främja personalens arbetsförhållanden. Gruppstorlekarna har hela tiden hållits mindre och ändringarna i lagen om småbarnspedagogik har inte tillämpats. Anvisningarna om personaldimensioneringen och gruppstorlekarna har preciserats och antalet anställda inom reservpersonalen har utökats. Lönerna för lärare och speciallärare inom småbarnspedagogik har höjts med 221 euro. Man satsar på rekryteringen av personal, och ökar tillgängligheten av och antalet tjänstebostäder. Staden har utvecklat sin belöningspraxis och ökat andelen kollegialt mentorskap för nya lärare. Som stöd för småbarnspedagogikens ledning har man tagit i bruk en ny modell för vice föreståndare och erbjudit chefer och områdeschefer ledarskapsträning. Helsingfors stad har intensifierat sitt samarbete inom olika utbildningsstadier för att få nyutexaminerade arbetstagare och för att göra den nu-

11.11.2020

varande obehöriga personalen behörig. Det behövs dock fortfarande åtgärder på nationell nivå för att utbilda behörig personal.

Som mätare för jämställdhet och likabehandling används för närvarande indikatorer för fördelningen av finansieringen för särskilt stöd och positiv särbehandling samt indikatorer för uppföljning av inkluderande småbarnspedagogik. Varje enhet för småbarnspedagogik utarbetar under innevarande verksamhetsperiod en jämställdhets- och likabehandlingsplan som består av en kartläggning av nuläget, val av utvecklingsobjekt samt utvärdering. Inom fostrans- och utbildningssektorn planeras hur förverkligandet av jämställdhet och likabehandling i fortsättningen ska mätas bättre än tidigare.

Kvalitetsledningen ska vara systematisk och utveckla verksamheten. Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU) har 2018 utarbetat grunder och rekommendationer för kvalitetsbedömningen av småbarnspedagogiken. Utifrån dem har staden utvecklat sin praxis för utvärdering av småbarnspedagogiken. Helsingfors stad fortsätter sitt utvärderingsarbete inom den teoretiska referensram som baserar sig på NCU:s forskning.

Utvecklandet av praxis för kvalitetsbedömning inom den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken och inrättandet av ett kvalitetsledningssystem inleddes inom fostrans- och utbildningssektorn i augusti 2020. Syftet med utvärderingen av kvaliteten på småbarnspedagogiken är att trygga verkställigheten av lagen om småbarnspedagogik, stödja utvecklandet av småbarnspedagogiken och förverkligandet av en jämn kvalitet samt främja förutsättningarna för barnens välfärd och lärande. I samband med reformen av kvalitetsbedömningen utreds möjligheterna för barn att delta i bedömningen av småbarnspedagogiken.

Fostrans- och utbildningsnämnden har gett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Ted Apterin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 711

HEL 2020-008040 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.09.2020 § 231

HEL 2020-008040 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Ted Apterin valtuustoaloitteesta varhaiskasvatuksen laadun uudelleen arvioinnin ja laadun mittareiden kehittämiseksi seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että varhaiskasvatuksen laadun arvioinniksi tulee kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimesta kehittää kolme mittaria: laatua ja henkilöstön hyvinvointia kuvaava mittari, palvelun laatua arvioiva mittari sekä tasa-arvon toteutumista arvioiva mittari.

Helsingin kaupunkistrategiassa laadukas opetus ja varhaiskasvatus nähdään kaupunkilaisten eriarvoistumista vähentävinä lähipalveluina. Varhaiskasvatuksessa panostetaan laatuun, työntekijöiden pysyvyyteen ja turvalliseen arkeen. Osana uudistuvia palveluita, Helsingissä otetaan käyttöön sähköinen asiointi mahdollisimman laajasti. Henkilöstön hyvinvointiin ja osallistumiseen panostetaan palveluja uudistettaessa.

Valtuutetun aloitteessa esitetyt asiat liittyvät varhaiskasvatuksen palvelun laatuun, pätevän henkilöstön puutteeseen ja henkilöstövajeeseen johtaneisiin syihin, henkilöstön työhyvinvointiin sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen. Aloitteessa esitetään laatua ja henkilöstön hyvinvointia, palvelun laatua sekä tasa-arvon toteutumista arvioiden mittareiden kehittämistä.

Aloitteessa kuvatut asiat ovat keskeisiä varhaiskasvatuksen laatuun vaikuttavia tekijöitä. Varhaiskasvatuksen laatu koostuu näiden lisäksi varhaiskasvatukselle asetettujen pedagogisten tavoitteiden toteutumisesta.

Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Laatu varhaiskasvatuksessa rakentuu laadun rakenne- ja prosessitekijöistä (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus 2018), joita tarkastellaan kaupunki- ja yksikkötasoilla. Rakennetekijät ovat varhaiskasvatuksen järjestämiseen liittyviä tekijöitä, kuten varhaiskasvatuspalveluiden ohjaus, johtamisjärjestelmä, henkilöstörakenne, lapsiryhmän koko ja rakenne sekä arvioinnin ja kehittämisen rakenteet. Prosessitekijät ovat yksikön pedagogista toimintakulttuuria kuvaavia tekijöitä, kuten eri tasoilla tapahtuva vuorovaikutus, suunnittelun, dokumentoinnin ja arvioinnin kokonaisuus sekä pedagoginen toiminta.

Varhaiskasvatuksen vaikuttavuutta kuvaavissa tutkimuksissa on todettu, että merkityksellistä on laatutekijöiden kokonaisvaikutus yksittäisten laatutekijöiden sijaan. Varhaiskasvatuksessa yksikkötasolla tapahtuva laadunarviointi perustuu itsearviointiin, jolloin arvioinnin rakenteilla on suuri merkitys. Varhaiskasvatuksessa ei toteuteta oppimistulosarvioinnin kaltaisia arviointeja, jolloin varhaiskasvatuksen kehityksellisten vaikutusten arviointi on erilaista kuin esimerkiksi perusopetuksessa.

Varhaiskasvatuslain (628/1998) 21§ mukaan varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa varhaiskasvatusta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Itsearviointia tehdään palvelun järjestäjän toimesta ja helsinkiläistä varhaiskasvatusta kehitetään kaupunkitasoisen ja valtakunnallisen tiedon pohjalta.

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) on laatinut varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset vuonna 2018, jonka pohjalta Helsinki on kehittänyt varhaiskasvatuksen arvioinnin käytäntöjään. Karvin Varhaiskasvatuksen laatu arjessa -arvioinnin (2019) tuloksiin ja kehittämissuosituksiin perustuen on kehitetty varhaiskasvatuksen johtamisen rakenteita ja sijaisjärjestelyitä sekä yksikkötasolla tapahtuvan suunnittelun, arvioinnin ja kehittämisen kokonaisuutta.

Toteutuneen toiminnan laadunseurantaa tehdään ja tietoa kerätään tällä hetkellä monin tavoin eri lähteistä. Tiedon seurantaa sekä tuottamista hidastaa ja vaikeuttaa tietojärjestelmien toimimattomuus sekä laadunhallinnan ja arvioinnin käytäntöjen vakiintumattomuus.

Palvelun laatu

Valtuutetun aloitteessa palvelun laatu nostetaan esiin yhtenä keskeisenä varhaiskasvatuksen laatua kuvaavana mittarina.

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, jonka kotikuntalaisissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta kyseinen kunta on (540/18) 6 §. Varhaiskasvatuspaikka järjestetään viimeistään neljän kuukauden päästä hakemuksen jättämisestä.

Varhaiskasvatuksen hakijamääriä ja varhaiskasvatusyksiköiden tila- paikkoja seurataan säännöllisesti. Seurantaa tehdään myös siitä, minkälaisilla matka-ajoilla huoltajien siirtymät kotoa varhaiskasvatuksen toimipaikkaan toteutuvat. Nykyiset tietojärjestelmät eivät mahdollista hakijamäärien suhteuttamista aloituspaikkoihin tai siirtopyyntöjen ja pyyntöjen syiden tilastoimista.

Asioinnin tietojärjestelmää pilotoidaan ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa syksyllä 2020. Uuden asioinnin tietojärjestelmän myötä tullaan saamaan entistä parempaa tietoa perheiden valinnoista ja niiden toteutumisesta, läpinäkyvyyttä varhaiskasvatuspaikan hakemisen ja saamisen prosessiin sekä tietoa lähipäiväkotiperiaatteen toteutumisesta. Asioinnin tietojärjestelmän käyttö laajenee suomenkieliseen varhaiskasvatukseen vuoden 2021 aikana.

Asiakaspalautetta kerätään säännöllisesti asiakaskyselyillä ja saatua palautetta hyödynnetään toiminnan ja asiakaskokemuksen mittaamisen tapojen kehittämisessä. Varhaiskasvatuksen huoltajien kokonaistyytyväisyys sai viime kyselyssä (2019) arvosanan 6,3 (max. 7). Seuraava varhaiskasvatuksen asiakaskysely on pääkaupunkiseudun kuntien yhteinen asiakaskysely loka-marraskuussa 2020.

Kehitteillä oleva kansallinen varhaiskasvatuksen tietovaranto Varda koostuu yhteen paikkaan varhaiskasvatuksen kansallisessa suunnittelu- ja ohjaustyössä tarvittavaa tietoa, kuten tietoa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista, toimipaikoista sekä henkilöstöstä.

Palvelun laadun mittareina voidaan käyttää tietoa perheen palvelun saantiin liittyen kuten matkaetäisyyttä kotoa varhaiskasvatuspaikkaan sekä omalla peruspiirin alueella varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrää. Nämä tiedot on tarkoituksenmukaista tuottaa kaksi kertaa vuodessa, keväisin ja syksyisin. Uuden asiakastietojärjestelmän myötä

saadaan entistä paremmin tietoa siitä, miten perheiden toiveet ovat toteutuneet.

Laatu ja henkilöstön hyvinvointi

Koulutettu henkilöstö on keskeinen laatua edistävä tekijä varhaiskasvatuksessa. Pätevän henkilöstön kokonaisvajetta ja henkilöstön lähtö- vaihtuvuutta kaupunkitasolla seurataan säännöllisesti ammattinimikkeittäin. Nykyisillä käytössä olevilla kaupungin järjestelmillä pätevän henkilöstön saatavuustietoja ei alue- ja yksikötasolla ole helposti saatavilla.

Task force -työn tuloksena syntynyt toimenpideohjelma etenee osana talousarvioehdotusta.

Helsinki on tehnyt monia konkreettisia toimenpiteitä henkilöstön työolosuhteiden edistämiseksi, esimerkiksi ryhmäkoko on pidetty koko ajan pienempänä, eikä varhaiskasvatuslain säädäntömuutoksia (2016) otettu käyttöön. Henkilöstömitoitusta ja ryhmäkokoja koskevaa ohjeistusta on tarkennettu ja varahenkilöstön määrää lisätty.

Helsinki on korottanut varhaiskasvatuksen opettajien ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien palkkoja 221 eurolla. Henkilöstön rekrytointiin panostetaan ja työsuhdeasuntojen saatavuutta ja määrää lisätään. Palkitsemisen käytäntöjä on kehitetty ja vertaismentorointia lisätty kaikille uusille opettajille.

Varhaiskasvatuksen johtamisen tukemiseksi Helsingissä on otettu käyttöön uusi varajohtajamalli, ja parhaillaan on käynnissä varhaiskasvatuksen esihenkilöille ja aluepäälliköille suunnattu johtamisvalmennus. Myös asiakasohjauksen ja varhaiskasvatukseen sijoittamisen käytäntöjen kehittäminen toimialalla on käynnissä.

Helsinki on tiivistänyt yhteistyötään eri koulutusasteiden kanssa uusien valmistuvien työntekijöiden saamiseksi sekä nykyisen ei-kelpoisen henkilöstön pätevoittämiseksi. Tarvitaan kuitenkin edelleen valtakunnallisella tasolla tapahtuvia toimia pätevän henkilöstön kouluttamiseksi.

Henkilöstön kuuleminen on olennainen tekijä henkilöstön pysyvyyden ja työhyvinvoinnin edistämisessä. Henkilöstön hyvinvointia ja työtyytyväisyyttä mitataan vuorovuosin toteutettavilla Kunta 10 -kyselyllä ja työterveyskyselyllä. Tulosten pohjalta nostetaan tarvittavat kehittämistoimenpiteet sekä yksikkö- että kaupunkitasolla. Kunta 10 -kysely sekä Helsingin kaupungin oma strategista uudistumista mittaava Uudistumisen pulssi -kysely on käynnistynyt jälleen 1.9.2020.

Laadun ja henkilöstön hyvinvoinnin seuraamisen mittareina voidaan käyttää kelpoisen henkilöstön määrää kaksi kertaa vuodessa sekä

Kunta 10 -kyselyn työssä jaksamiseen ja työn koettuun palkitsevuuteen liittyviä mittareita.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen on keskeinen teema varhaiskasvatussuunnitelmissa. Varhaiskasvatyüksiköissä käydään pedagogista keskustelua tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta ja toimintakaudella 2020-2021 jokainen yksikkö laatii tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman, joka kostuu nykytilan kartoittamisesta, kehittämiskohteiden valinnasta sekä arvioinnista.

Tietoa vieraskielisten lasten ja erityistä tukea tarvitsevien lasten osuudesta käytetään resurssien kohdentamisessa. Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa erityistä tukea saavien lasten perusrahoitus jaetaan ja tarkistetaan varhaiskasvatusalueella olevien lasten lukumäärän perusteella.

Varhaiskasvatus saa myönteiseen erityiskohteluun ja kaupunkirakenteesta johtuvien alueellisten hyvinvointierojen tasaamiseen 1,3 miljoonaa euroa vuodessa, jolla suunnataan resursseja erikseen sovittujen asuma-alueiden lapsille perusmitoitusta enemmän. Resurssien jaossa on käytetty kolmea indikaattoria: ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa olevien aikuisten prosenttiosuutta, keskimääräistä vuosituloa asukasta kohden ja vieraskielisten lasten prosenttiosuutta.

Varhaiskasvatuksen järjestäjän on varmistettava inklusiivisuuden periaatteiden toteutuminen sekä huolehdittava, että jokainen lapsi saa tarvitsemansa tuen omassa oppimisympäristössään (Karvi Varhaiskasvatuksen laatuindikaattorit 2018).

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lapsen tukemisen prosessit, resurssit ja rakenteet sekä valmistelu- ja päätöksenteko tullaan tarkastamaan ja uudistamaan. Tavoitteena on oikea-aikaisen tuen nopeampi ja joustavampi käytännön toteuttaminen.

Helsinki on myös mukana Jyväskylän ja Tampereen yliopistojen ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toteuttamassa CHILDCARE-tutkimushankkeessa, jossa tutkitaan tasa-arvon kysymyksiä kuntien varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluissa sekä lastenhoidon tukien järjestelmissä.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen seurannan mittareina käytetään tällä hetkellä erityisen tuen ja myönteisen erityiskohtelun rahoituksen jakamisen indikaattoreita sekä inklusiivisen varhaiskasvatuksen pilotoinnin seurannan mittareita. Toimialalla tulee yhdessä miettiä,

miten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista mitataan jatkossa entistä paremmin eri koulutusasteilla.

Varhaiskasvatukselle asetettujen pedagogisten tavoitteiden toteutuminen

Varhaiskasvatuksen tavoitteet ja sisällöt määritellään varhaiskasvatustulain lisäksi valtakunnallisessa Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet -asiakirjassa (2018) sekä Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmassa (2019).

Osana järjestäjätason arviointia toteutetaan varhaiskasvatusyksiköiden auditoinnit vuosittain satunnaisotannalla. Auditoinneilla saadaan tietoa varhaiskasvatuksen pedagogiselle toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutumisesta.

Pedagoginen dokumentointi on keskeinen työmenetelmä varhaiskasvatuksen lapsilähtöisessä suunnittelussa, toteuttamisessa, arvioinnissa ja kehittämisessä. Pedagogisen dokumentoinnin kokonaisuuden kehittäminen on aloitettu Helsingin varhaiskasvatuksessa kansallisiin suosituksiin perustuen vuonna 2019. Kuluvan vuoden aikana vahvistetaan varhaiskasvatuksen itsearviointia osana yksikön toimintasuunnitelmaa ja lapsiryhmäkohtaista toiminnan suunnittelua, dokumentointia ja kehittämistä. Vuonna 2021 kokonaisuuden kehittäminen etenee lapsiryhmäkohtaisen arviointimenetelmän käyttöönottoon.

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen laadunhallinnan ja arvioinnin käytäntöjen kehittäminen toimialla on käynnistynyt elokuussa 2020. Laatutyön tavoitteena on laadunhallintajärjestelmän rakentaminen varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Osana tehtävää laatutyötä pohditaan myös, miten mittaamalla saaduista tuloksista raportoidaan.

Lapsivaikutukset

Varhaiskasvatustulain mukaan lapsella on oikeus varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatus on tärkeä osa lapsen kasvun ja oppimisen polkua. Varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu (540/18) § 4.

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa.

Lapselle laadukas varhaiskasvatus tarkoittaa fyysisesti ja psyykkisesti turvallista oppimisympäristöä ja välittävää vuorovaikutusta, tunnetta

vertaisryhmään kuulumisesta sekä sitä, että hänen vahvuutensa huomataan ja tarpeisiinsa vastataan.

Varhaiskasvatuksen laadunhallinnan ja arvioinnin tarkoituksena on turvata varhaiskasvatuslain toteuttamista, tukea varhaiskasvatuksen kehittämistä ja tasalaatuisuuden toteutumista sekä edistää lapsen hyvinvoinnin, kehityksen ja oppimisen edellytyksiä.

Yhteenveto

Laadukkaan varhaiskasvatuspalvelun tuottaminen on Helsingin kaupunkistrategiassa 2017-2021 keskeinen tasa-arvon toteutumista edistävä tekijä. Varhaiskasvatuksen laadullisten erojen tasaaminen eri keinoin on yksi varhaiskasvatuksen keskeisistä kehittämiskohteista.

Kaupunkistrategialle valittuja kaupunkitasoisia mittareita seurataan ja tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan neljä kertaa vuodessa talouden ja toiminnan seurannan yhteydessä.

Mittaamalla ja tilastoinnilla saatua tietoa hyödynnetään päätöksenteossa ja johtamisessa. Tilapaikkoja sekä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrää sekä matka-aikoja kotoa varhaiskasvatuspaikkaan seurataan. Pätevän henkilöstön määrää ja henkilöstön työhyvinvointia mitataan säännöllisesti. Erityisen tukeen, syrjäytymisen ehkäisyyn ja eriytymiskehityksen torjuntaan on yhtenäiset indikaattorit, joiden perusteella tuen resurssit jaetaan.

Aloitteessa esitetyt mittarit ovat hyviä ja raportointi palvelun laadun, pätevän henkilöstön osuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden osalta aloitetaan saatavilla olevaan tietoon perustuen. Helsinki jatkaa arviointityötä kansallisen arviointikeskuksen tutkimukseen perustuvassa teoreettisessa viitekehityksessä.

Laadunhallinnan tulee olla systemaattista ja toimintaa kehittävä. Toimivien ja tarkoituksenmukaisten kaupunkitasoisten tietojärjestelmien toiminnan parantaminen ja yhteensovittaminen on keskeinen tiedon keräämistä, tilastointia ja eri tasoilla tapahtuvaa laadunseurantaa edistävä tekijä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että laadun arvioinnin uudistustyön yhteydessä selvitetään mahdollisuudet sille, että lapset voisivat osallistua varhaiskasvatuksen arviointiin.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

11.11.2020

Vastaehdotus:

Ted Apter: Uusi kohdan 44 korvaava muoto:

"Aloitteessa esitetyt mittarit ovat hyviä ja raportointi palvelun laadun, pätevän henkilöstön osuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden osalta aloitetaan saatavilla olevaan tietoon perustuen. Helsinki jatkaa arviointityötä kansallisen arviointikeskuksen tutkimukseen perustuvassa teoreettisessa viitekehyksessä."

Kannattaja: Matias Pajula

Esittelijä muutti ehdotustaan Ted Apterin vastaehdotuksen mukaisesti. Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että laadun arvioinnin uudistustyön yhteydessä selvitetään mahdollisuudet sille, että lapset voisivat osallistua varhaiskasvatuksen arviointiin.

Kannattaja: Pia Pakarinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Petra Malinin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Kati Järvinen, arviointiasiantuntija, puhelin: 310 27448
kati.jarvinen(a)hel.fi

§ 322

Den av ledamoten Ted Apter väckta motionen om ökning av de ungas ekonomikunskaper på alla utbildningsnivåer

HEL 2020-008043 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Ted Apterin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Ted Apter och 26 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska redogöra för möjligheterna att öka ekonomikunskaperna inom ramen för läroplanen, utveckla lärarnas ekonomikunnande tillsammans med intressentgrupper och samla ihop digitala material gällande ekonomikompetens. Utöver att öka lärarnas kunskaper i ekonomi föreslås i motionen att ett nätverk för utveckling av yrkesmässig vidareutbildning och ekonomiundervisning ska grundas.

Stadsstyrelsen konstaterar att läroplanen för olika skolstadier innefattar mångsidig undervisning i ekonomikompetens. Studerandet kan vid behov och på de undervisades önskan utvidgas med olika tilläggsmaterial och arbetssätt. I Helsingfors används t.ex. webbplatsen Helsingfors lär sig, där undervisningsmaterial och exempel på praktiska sätt att undervisa delas. Webbplatsen kommer i fortsättningen att användas i större omfattning för att lättare samla material gällande ekonomikompetens för lärarnas användning. Ekonomi och ungdom TAT har även publicerat en hel del material gällande ekonomikompetens riktat till olika skol-

11.11.2020

stadier, och sidorna Tralla.fi samlar ihop material om företagsamhetsfostran.

Fostrans- och utbildningsnämnden har i sitt utlåtande konstaterat att fortbildning gällande lärarnas ekonomikompetens i fortsättningen kommer att uppmärksammas allt mer och tyngdpunkten för en av de kommande fortbildningarna ligger i ämnet. Att bilda lärarnätverk bör understödjas, och nätverken utvecklas redan inom ramen för existerande projekt. I Helsingfors grundas dessutom ett nätverk för utveckling av ekonomikompetens och -undervisning för att stödja att en allt tydligare linje av ekonomikompetens formas av ekonomikunskapsundervisningen på olika skolstadier.

Staden arbetar med ett projekt "Yrittäjyden ja työelämäosaamisen Stadi" där en webbportal skapas för läroanstalternas användning. Portalen underlättar samarbetet mellan lärare och företag, vilket betyder att eleverna får en bättre uppfattning om arbetslivet. Samarbetet med företag möjliggör även att företag kan besöka skolor och personligen dela med sig av betydelsen av ekonomikunskaper i livet.

I fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande beskrivs i detalj flera praktiska åtgärder som genom läroplanen och läroanstalternas verksamhet ska öka barns och ungas ekonomikompetens.

I förskoleundervisningen förverkligas ekonomifostran genom aktiv lek och utforskning, och genom övning av matematiska färdigheter och livsstil anpassad till hållbar utveckling samt med hjälp av olika samarbetspartner.

I grundutbildningens läroplan har ekonomifärdigheter en större roll än tidigare, t.ex. i läroämnen som samhällslära, huslig ekonomi och matematik. Högstadiets samhällslära introducerar ekonomins grundbegrepp och fenomen, och läroämnet granskas genom synvinklar som hållbar utveckling och olika ekonomiska aktörer. Inlärningshelheterna TAT:s Företagsby för sjätte- och niondeklassare tillsammans med arbetslivsorientering för högstadieelever (prao) ökar ungas ekonomikunskaper i en genuin arbetsmiljö och främjar en positiv attityd mot arbetslivet. För att utveckla lärarnas ekonomikunskaper har ett projekt om framtida arbetslivskompetens startats i grundskolor, där lärare bekantar sig med arbetslivet genom olika besök och så kallad lärarprao.

I gymnasiets nya läroplan spelar betydelsen av ekonomikompetens en stor roll. Ekonomiundervisning är en del av samhällslärens, matematikens och studiehandledningens obligatoriska moduler. I ekonomimatematikens moduler lär sig eleverna att utnyttja matematiska färdigheter i ekonomiplanering och företagsamhet. I samhällslärens ekonomimodul lär sig eleverna att förstå verksamhetsprinciper inom ekonomin

samt aktuell ekonomipolitisk diskussion. I studiehandledningens modul om fortsatta studier, arbetsliv och framtid bekantar man sig med arbetslivet och sysselsättning samt lär sig förstå betydelsen av förändringar i samhället och ekonomin för sysselsättningen. Hantering av personlig ekonomi, studiestöd och boende utgör en central del av innehållet. I stadens alla gymnasier har det inrättats team som ska främja färdigheter för arbetslivet med hög utbildning, internationalism och arbetsliv som teman.

Även inom yrkesutbildningen förkovras ekonomifärdigheter mångsidigt i grundexamens gemensamma delar. Delområdena Kunnande om samhälle och arbetsliv, Företagsamhet och företagarinriktad verksamhet och Främjande av hållbar utveckling utgör obligatoriska studier. I studierna får man även öva sina färdigheter inom hantering av personlig ekonomi och lära sig att agera ekonomiskt i arbetslivet.

Fostrans- och utbildningsnämnden har gett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Ted Apterin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.11.2020 § 712

HEL 2020-008043 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

11.11.2020

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerä, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.09.2020 § 232

HEL 2020-008043 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Apter Tedin valtuustoaloitteesta nuorten talousosaamisen lisäämiseksi kaikilla kouluasteilla:

Tällä hetkellä voimassa olevat opetussuunnitelmat eri kouluasteilla pitävät sisällään monipuolista talousosaamisen opiskelua erilaisin työtyövoimoin. Opiskelua voidaan tarpeen ja myös oppijoiden kiinnostuksen mukaan täydentää opetukseen sopivilla ja tarkoituksenmukaisilla lisämateriaaleilla ja työskentelytavoilla. Nuoret ja talous TAT on julkaissut paljon eri kouluasteille suunnattua talousosaamiseen liittyvää materiaalia, kuten Taloussankari-pelin. Tralla.fi -sivusto puolestaan kerää yhteen yrittäjyyskasvatukseen liittyvää materiaalia. Helsingissä on käytössä Helsinki Oppii -sivusto (helsinkioppi.fi), jossa jaetaan opetusmateriaalia ja esimerkkejä käytännön toteutuksista. Materiaalit lajitellaan teemoittain. Samaa sivustoa aletaan jatkossa käyttämään entistä laajemmin talousosaamisen aineistojen ja materiaalin keräämiseen helposti opettajien saataville.

Helsingin kaupungilla on käytössä Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen Stadi -hanke, jossa luodaan verkkoportaalia oppilaitosten käyttöön. Portaali helpottaisi opettajien yhteisprojekteja yksityisten yritysten kanssa, jolloin oppilaat saisivat paremman käsityksen työelämän toiminnasta. Yritysyhteistyö mahdollistaisi myös yrittäjävieraiden käynnin koulussa, jolloin vierailijat voivat kertoa omasta elämästään esimerkkeinä taloustaitojen merkityksestä.

Opettajien talousosaamisen täydennyskoulutukseen tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota ja se on yksi painopisteistä tulevia koulutuksia suunniteltaessa.

Esiopetus

Talousosaamista opitaan osana arjen toimintoja ja aihe otetaan oppijan kiinnostuksen mukaan esille aina sopivissa vuorovaikutus ja toiminnan

tilanteissa. Esiopetuksessa talouskasvatus toteutuu matemaattisia taitoja ja kestäväen kehityksen mukaista elämäntapaa harjoitellessa. Opetusta toteutetaan toiminnallisesti leikkien ja tutkien erilaisissa oppimisen ympäristöissä ja hyödyntäen eri yhteistyökumppaneita. Esiopetusikäinen lapsi harjoittelee esimerkiksi kauppaleikkien kautta rahan käyttöä ja taloustaitoja. Monilukutaidon ja tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen harjoittelun myötä tutustutaan lasten ympäristössä esiintyviin erilaisiin mainoksiin ja pohditaan kuluttamista. Esiopetusryhmässä suunnitellaan yhdessä lasten kanssa ryhmän väline- tai materiaalihankintoja.

Esiopetuksen henkilöstön tietoisuutta lasten talousosaamisen vahvistamisesta osana esiopetuksen oppimiskokonaisuuksia on tarpeen lisätä ja ottaa huomioon osana opettajien täydennyskoulutusta.

Perusopetus

Perusopetuksen opetussuunnitelma (2014) antaa taloustaitojen opettamiselle hyvät lähtökohdat. Taloustaidot tulivat entistä vahvemmin osaksi eri oppiaineita, esimerkiksi kotitalouden ja matematiikan tunneilla. Perusopetuksen opetussuunnitelman mukaan taloustietoa opetetaan nyt osana yhteiskuntaoppia myös alaluokilla. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteeseen "itsestä huolehtiminen ja arjen taidot" on kirjattu, että oppilaat tutustuvat kestäväen kuluttamisen käytäntöihin ja pohtivat säästäväisyyden sekä talouden suunnittelun merkitystä ja harjoittelevat niitä. Lisäksi oppilaat saavat ohjausta kuluttajana toimimiseen sekä mainonnan ja median vaikutusten tarkasteluun. Kuudesluokkalaiset vierailevat TAT:n Yrityskylässä, jossa oppilaat pääsevät toimimaan valitsemassaan ammatissaan ja oppivat tulojen ja menojen tasapainottamista. Myös yhdeksäsluokkalaisille on TAT:n Yrityskylä -oppimiskokonaisuus, jossa oppilaat pääsevät simuloimaan yrityksen johtoryhmässä toimimista. Osana yrityskylää oppilaat opiskelevat myös budjetointia sekä lainojen ja korkojen toimintaa. Yläkoulun yhteiskuntaopissa perehdytään talouden peruskäsitteisiin, ilmiöihin ja keskeisiin toimijoihin sekä tarkastellaan taloutta myös kestäväen kehityksen ja erilaisten taloudellisten toimijoiden näkökulmasta. Yhdeksännen luokan sisällöissä on kirjattu, että oppilasta ohjataan vastuulliseen rahankäyttöön, tulojen ja menojen hallintaan sekä talouden peruskäsitteiden hallintaan. Opetussuunnitelmassa on myös laaja-alaisen osaamisen tavoitteita kuten esimerkiksi arjen taidot, työelämätaidot ja yrittäjäyys, joihin sisältyy näitä asioita. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet ovat osana kaikkia oppiaineita.

Perusopetuksen vuosiluokilla 7-9 oppilas vahvistaa työelämään tutustumisen (TET) jaksojen aikana kokemuksiin työelämästä ja ammateista aidossa työympäristössä sekä saa lisää valmiuksia, jotka edi-

stävät kiinnostusta ja myönteistä asennetta työtä ja työelämää kohtaan. Lisäksi työelämään tutustuminen auttaa oivaltamaan työn ja yritteliäisyyden merkityksen, yrittäjyyden mahdollisuudet sekä oman vastuun yhteisön ja yhteiskunnan jäsenenä. Neljässä helsinkiläiskoulussa pilotoidaan työelämäpainotteista perusopetusta, jossa oppilailla on monta TET-jaksoa vuodessa ja heille opetetaan valinnaisaineena työelämätaitoja sekä taloustaitoja.

Koulut voivat vahvistaa osana koulun opetusta yrittäjyysasennetta, työelämätaitoja ja taloudenhallintaa esimerkiksi hyödyntämällä Nuori yrittäjyys ry:n (NY) ohjelmia, joissa on huomioitu eri kouluasteiden opetussuunnitelmia. Alakouluohjelmissa on 4-6 luokkalaisille tarjolla Mitä ihmiset tekevät - opintokokonaisuus, jossa kannustetaan lapsia tutustumaan niin oman lähiympäristön toimintaan, eri ammatteihin, päätöksentekoon kuin talouden kiertokulkuun. Yläkoululaisille on mahdollista Oma talous -ohjelmassa harjoitella työelämävalmiuksia ja tutustua talouslukutaitoon.

Opettajien työelämä- ja talousosaamisen kehittämistä varten Helsingissä on viime vuonna aloitettu Tulevaisuuden työelämäosaaminen peruskoulussa -hanke. Siinä mukana olevien koulujen opettajat tutustuvat työelämään erilaisten vierailuiden ja niin sanotun ope-TET:in avulla.

Toinen aste

Perusopetuksen jälkeiseen elämänvaiheeseen kuuluu useita samanklaisia itsenäistymiseen liittyviä kehitystehtäviä, joissa menestyminen on katsottu vaikuttavan keskeisesti yksilöiden hyvinvointiin. Taloudellinen itsenäistyminen vanhemmista ja lapsuudenkodista on eräs tärkeimpiä aikuisuuden saavuttamisen kriteereitä. Toisen asteen opintojen aikana nuoret valmistautuvat tähän elämän siirtymävaiheeseen. Samalla oppilaat kiinnittyvät yhteiskuntaan sekä pyrkivät hankkimaan jatkokoulutuspaikan ja integroitumaan työelämään.

Uutena haasteena on kuluttajakäyttäytymisen siirtyminen yhä enemmän digitaalisiin ympäristöihin, mikä vaatii uudenlaista talousosaamista. Konkreettisten taloustaitojen lisäksi vaaditaan taloudellista itseluottamusta taloudelliseen käyttäytymiseen ja hyvinvoinnin rakentamiseen, toisin sanoen taloudellista kyvykkyyttä. Tutkimukset ovat osoittaneet, että nuorten taloudellisen elämänhallinnan vahvistaminen suojaa nuorten mielenterveyttä pitkällä tähtäimellä. Näin ollen talous- ja kuluttajao- saamiseen liittyvää opetusta on tärkeää kehittää siten, että se vahvistaa toisen asteen opiskelijoiden toimijuutta ja kokemuksellista oppimista.

Toisella asteella ja korkea-asteella opiskelevalle on tarjolla erilaisia yrittäjyyteen kannustavia ohjelmia. Toisen asteen opiskelijoilla on mahdol-

lisuus osallistua Nuori Yrittäjyys ry:n Vuosi yrittäjänä -ohjelmaan. Ohjelmassa harjoitellaan teoriaa ja käytäntöä yhdistämällä yrittäjyyden taitoja, yrittäjämäistä asennetta sekä työelämätaitoja. Ohjelman aikana osallistuja perustaa NY-yrityksen, joka toimii noin vuoden ajan ja noudattaa yrityselämän periaatteita ja toimintatapoja.

Lukio

Lukion uudessa opetussuunnitelmassa (voimassa 1.8.2021) talouso-
saamisen merkitys korostuu entisestään. Talouso-
saamisen opetus on sisällytetty yhteiskuntaopin, pitkän ja lyhyen matematiikan sekä nyt myös opinto-ohjauksen pakollisiin moduuleihin. Lukion opetussuunnitelman lyhyen ja pitkän matematiikan talousmatematiikan moduuleissa tavoitteena on muun muassa matemaattisten valmiuksien hyödyntäminen talouden suunnittelussa ja yrittäjyydessä. Tämän lisäksi tavoitteena on, että opiskelija oppii sovittamaan taloudellisiin tilanteisiin matemaattisia malleja ja ymmärtää niiden rajoitukset. Yhteiskuntaopin taloustieto-moduulin tavoitteena on johdattaa lukiolainen ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Moduulissa käsitellään mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kotitalouksien, yritysten ja julkisen talouden näkökulmista. Siinä perehdytään talouden ja politiikan kytköksiin sekä työnteon että yrittämisen merkitykseen hyvinvointivaltion rahoittamisessa. Lisäksi tarkastellaan talouden ja ympäristön suhdetta kestäväen kehityksen näkökulmasta. Opinto-ohjauksen Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus -moduulin tavoitteena on muun muassa tuntee työelämän ja työllistymisen eri muotoja sekä ymmärtää yhteiskunnan ja talouden muutosten merkitys työllisyyden näkökulmasta. Lisäksi tavoitteena on syventää osaamista itse-tuntemuksen sekä elämänsuunnittelun ja elämähallintataitojen osalta. Yhtenä keskeisenä sisältönä on oman talouden hallinta, opintotuki ja asuminen. Tämän lisäksi Helsingin kaupungin lukioiden uuden opetussuunnitelman paikallisessa tarkennuksessa on huomioitu talouso-
saamisen merkityksellisyys osana eettistä ja ympäristöosaamista.

Helsingin kaikkiin lukioihin on perustettu opettajien KKT-tiimit (korkeakoulutus, kansainvälisyys ja työelämä), joiden tarkoituksena on edistää työelämätaitojen osaamista. Myöhemmin on tarkoitus luoda opettajien verkosto eri lukioiden välille.

Ammatillinen koulutus

Ammatillisessa koulutuksessa kartutetaan talouso-
saamisen taitoja monipuolisesti. Talouso-
saamisen taitoja opitaan ammatillisen perustut-
kinnon yhteisissä tutkinnon osissa. Yhteiskunta- ja työelämäosaamisen tutkinnon osassa opiskelijoilla on pakollisina opintoina Yhteiskunnassa- ja työelämässä toimimisen osa-alue, Yrittäjyys ja yrittäjämäisen toimim-

11.11.2020

kaan täydentää opetukseen sopivilla ja tarkoituksenmukaisilla lisämateriaaleilla ja työskentelytavoilla. Nuoret ja talous TAT on julkaissut paljon eri kouluasteille suunnattua talousosaamiseen liittyvää materiaalia, kuten Taloussankari-pelin. Tralla.fi -sivusto puolestaan kerää yhteen yrittäjyyskasvatukseen liittyvää materiaalia. Helsingissä on käytössä Helsinki Oppii -sivusto (helsinkioppi.fi), jossa jaetaan opetusmateriaalia ja esimerkkejä käytännön toteutuksista. Materiaalit lajitellaan teemoittain. Samaa sivustoa aletaan jatkossa käyttämään entistä laajemmin talousosaamisen aineistojen ja materiaalin keräämiseen helposti opettajien saataville.

Kannattaja: Matias Pajula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Ted Apterin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Ted Apter: Uusi korvaava kohta (19):

Opettajaverkostojen kokoaminen on kannatettavaa ja niitä kehitetään jo nyt olemassa olevien hankkeiden puitteissa. Lisäksi Helsinkiin perustetaan talousosaamisen ja -opetuksen kehittämisen verkosto tukemaan sitä, että eri opetusasteiden taloustiedon opetuksesta muodostuu entistä selkeämpi talousosaamisen polku.

Kannattaja: Matias Pajula

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Ted Apterin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Minna Ala-Ketola, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 20428
minna.ala-ketola(a)hel.fi
Antti Värtö, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 3108 8047
antti.varto(a)hel.fi

11.11.2020

Asia/14

§ 323

Motioner inlämnade vid sammanträdet

HEL 2020-012441, 2020-012442, 2020-012443, 2020-012447, 2020-012449

Beslut

Motioner som hör till stadsfullmäktiges befogenheter

- Motion av ledamoten Jukka Järvinen m.fl. om löptrappor till Himmelsberget
- Motion av ledamoten Jussi Chydenius m.fl. om konstgräsplaner för stadsinvånarnas fria bruk
- Motion av ledamoten Emma Kari m.fl. om ekologisk kompensation för att Centralparken blir smalare
- Motion av ledamoten Mari Holopainen m.fl. om öppna och avgiftsfria platser till varje stadsdel

Motioner som hör till stadsstyrelsens befogenheter

- Motion av ledamoten Otto Meri m.fl. om förbättring av parkeringsmöjligheterna för Salutorgets försäljare och kunder

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

11.11.2020

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 310, 311, 313, 317, 318, 319, 320, 321, 322 ja 323 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 312, 314 ja 315 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.11.2020

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättämistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tä-

11.11.2020

män yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

11.11.2020

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 316 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen
- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

11.11.2020

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

11.11.2020

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

310, 311, 313, 317, 318, 319, 320, 321, 322 och 323 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

2

BESVÄRSANVISNING

312, 314 och 315 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

11.11.2020

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag

Ändringssökanden ska framföra besvärsgrunderna innan besvärstiden går ut.

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079

11.11.2020

Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligen. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften ska uppges:

1. det beslut i vilket ändring söks, (det överklagade beslutet);
2. till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena);
3. grunderna för yrkandena;
4. vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

I besvären ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Besvären ska också innehålla uppgift om postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (processadress). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

När den som har begärt omprövning anför besvär över det beslut som fattats med anledning av begäran om omprövning, får denne lägga fram nya grunder för sina yrkanden. Ändringssökanden i fråga får framställa nya yrkanden endast om de grundar sig på förändrade förhållanden eller på omständigheter som ändringssökanden fått kännedom om efter det att tidsfristen för begäran om omprövning gått ut.

Till besvärsskriften ska följande fogas:

1. det överklagade beslutet med besvärсанvisning;

11.11.2020

2. utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa;
3. de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Rättegångsavgift

Hos den som har inlett ett ärende som gäller sökande av ändring tas det ut en rättegångsavgift i enlighet med lagen om domstolsavgifter (1455/2015).

Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00

3 BESVÄRSANVISNING

316 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)

11.11.2020

- av en kommunmedlem
- av en myndighet i ärenden som hör till dess verksamhetsområde
- av förbund på landskapsnivå och kommuner för vars område den markanvändning som anges i planen har konsekvenser
- av en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde.

Besvärstid

Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärmyndigheten senast den sista dagen av besvärstiden under besvärmyndighetens öppettid.

En kommunmedlem, en part eller en annan aktör som har besvärsrätt anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Besvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag.

Besvärmyndighet

Besvär anförs hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

11.11.2020

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- på vilka punkter ändring söks och vilka ändringar som yrkas
- på vilka grunder ändring söks.

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans eller hennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut i vilket ändring söks genom besvär, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 260 euro för behandling av ett ärende som gäller ändringssökande. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut. Avgifter tas inte ut i vissa ärendegrupper eller hos dem som enligt bestämmelser någon annanstans i lag är befriade från avgifter. Den som inlett ärendet är betalningsskyldig och avgiften gäller per besvärsskrift.

11.11.2020

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Norra esplanaden 11–13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.

11.11.2020

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Otso Kivekäs
puheenjohtaja
ordförande

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja
ordförande

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu
Protokollet justerat

Laura Finne-Elonen

Dan Koivulaakso

Ville Jalovaara

Seija Muurinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

11.11.2020

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 25.11.2020.

Protokollet har hållits tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen www.hel.fi 25.11.2020.

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566